

Podklad

**pro přípravu Dohody o partnerství pro
programové období 2014–2020**

- Vymezení programů

**a další postup při přípravě České republiky pro
efektivní čerpání fondů Společného
strategického rámce**

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

listopad 2012

Obsah dokumentu

Stručné shrnutí materiálu.....	3
Úvod.....	6
Postup přípravy materiálu.....	8
Soulad se strategickými dokumenty.....	9
1 Principy programového období 2014–2020 a východiska pro zaměření programů.....	10
1.1 Principy pro programové období 2014–2020.....	10
1.2 Východiska pro stanovení budoucích programů pro období 2014-2020.....	11
1.2.1 Návrhy nařízení EU.....	11
1.2.2 Poučení z implementace minulého a stávajícího programového období.....	15
1.2.3 Potřebnost budoucích intervencí.....	16
2 Základní podklad pro Dohodu o partnerství - vymezení programů 2014 - 2020.....	18
2.1 Dohoda o partnerství.....	18
2.2 Fondy EFRR, FS, ESF - operační programy pro Cíl Investice pro růst a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce.....	21
2.2.1 Cíl - Investice pro růst a zaměstnanost.....	21
2.2.2 Cíl - Evropská územní spolupráce.....	40
2.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova - Program rozvoje venkova 2014-2020.....	43
2.4 Evropský námořní a rybářský fond - Operační program Rybářství 2014–2020.....	44
3 Promítnutí principů programového období 2014 – 2020 do přípravy Dohody o partnerství.....	45
3.1 Princip strategického zaměření a propojování.....	45
3.1.1 Řízení naplňování cílů Dohody o partnerství.....	45
3.1.2 Územní dimenze v budoucích programech.....	46
3.1.3 Integrované přístupy.....	49
3.2 Princip podpory fungujícího trhu.....	52
3.2.1 Zaměření na odvětví pro fungující trh.....	52
3.3 Princip podpory kvalitních projektů.....	53
3.3.1 Podpora smysluplných projektů.....	53
3.4 Princip snadnější přípravy a realizace projektů.....	53
3.4.1 Jednotné metodické řízení a monitorování.....	53
4 Další postup.....	55
4.1 Obecný harmonogram jednotlivých kroků.....	55
4.2 Postup při přípravě jednotlivých dokumentů.....	56
4.3 Další práce nad tematickými okruhy.....	60
4.4 Platformy pro budoucí programové období.....	61
4.5 Zajištění centrálního řízení a koordinace fondů SSR.....	67
5 Přílohy.....	70
5.1 Návrh operačních programů pro budoucí programové období 2014–2020.....	70
5.2 Posudek OECD.....	96
5.3 Předběžné komentáře Světové banky.....	97
5.4 Strategické zaměření tematických okruhů.....	98

SEZNAM SCHÉMAT

Schéma 1-1 - Hlavní principy programového období 2014–2020.....	10
Schéma 1-2 - Schéma vazeb NRP a TO.....	16
Schéma 1-3 - Vazba tematických cílů na TO – přehled vazeb.....	18
Schéma 2-1 - Dohoda o partnerství.....	20
Schéma 2-2 - Vazba tematických okruhů, OP a tematických cílů.....	39
Schéma 2-3 - Kritéria principů programového období 2014 - 2020.....	40
Schéma 4-1 - Obecný harmonogram.....	56
Schéma 4-2 - Vnitřní koherence intervenční logiky – teorie změn.....	59
Schéma 4-3 - Rada pro fondy SSR.....	63
Schéma 4-4 - Schéma pro vyjednávání a přípravy Dohody o partnerství a programů.....	65

Stručné shrnutí materiálu

Předložený materiál pojednává o přípravě České republiky na čerpání z fondů Společného strategického rámce (SSR) v programovém období 2014–2020.

V návaznosti na budoucí uspořádání implementační struktury MMR analyzuje požadavky a podmínky pro budoucí řízení a koordinaci vyplývající především z návrhů nařízení EU, ale také ze zkušeností a slabin nastavení implementační struktury ve stávajícím období 2007–2013.

Materiál navrhuje strukturu programů, která je odrazem priorit indikovaných v předchozích fázích přípravy a analýz a zároveň odrazem pozitivních i negativních zkušeností s dosavadním čerpáním prostředků EU. Navrhovaný limitovaný počet programů a jasná úzká struktura národních priorit, jsou jednou z podmínek úspěšného využití fondů SSR pro programové období 2014–2020 v ČR. EK ve svých dokumentech předložila pro léta 2014–2020 relativně komplikovaný a provázaný detailní seznam podmínek a svých představ o fungování a výsledcích intervencí fondů SSR. Předložený materiál MMR splňuje požadavky EK včetně toho, že je výsledkem vyjednávání založeném na principu partnerství.

V materiálu jsou rozpracovány vládou projednané národní rozvojové priority (NRP), a to zejména na základě dalšího zhodnocení jejich věcné potřebnosti a koncentrace, do úrovně vymezení programů pro období 2014–2020. Přitom MMR vycházelo z návrhů nařízení EU, zkušeností a potřebnosti v ČR.

V první části předloženého materiálu jsou uvedena východiska pro zaměření programů pro období 2014–2020. Druhá část předloženého materiálu obsahuje návrhy vymezení programů pro fondy SSR 2014–2020. Další části materiálu jsou věnovány následnému postupu při přípravě ČR pro efektivní čerpání fondů SSR pro období 2014–2020.

Materiál slouží jako podklad pro vypracování Dohody o partnerství, která bude obsahovat návrhy programů pro programové období 2014–2020 pro fondy EFRR, ESF, FS, EZFRV a ENRF fungující pod SSR. Dohoda bude vypracována na období 2014–2020 v dialogu s EK a ve spolupráci s partnery. Dohoda bude předložena EK ke schválení do 4 měsíců (návrh EP do 6 měsíců) ode dne vstupu v platnost relevantní evropské legislativy. Vyjednáváním Dohody o Partnerství je pověřeno MMR.

Pro intervence EZFRV je navržen Program rozvoje venkova 2014–2020 a pro ENRF OP Rybářství v gesci MZe.

Pro EFRR, FS a ESF cíle „Investice pro růst a zaměstnanost“ jsou navrženy:

- OP „Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“ řízený MPO;
- OP „Výzkum, vývoj a vzdělávání“ řízený MŠMT;
- OP „Zaměstnanost“ řízený MPSV;
- OP „Doprava“ řízený MD;
- OP „Životní prostředí“ řízený MŽP;
- „Integrovaný regionální operační program“ řízený MMR;
- OP „Praha - pól růstu ČR“ řízený Magistrátem hlavního města Prahy;
- OP „Technická pomoc“ řízený MMR.

Pro EFRR cíle „Evropská územní spolupráce“ jsou navrženy OP:

- OP přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Polskou republikou řízený MMR;
- OP přeshraniční spolupráce mezi Slovenskou republikou a Českou republikou koordinovaný na území České republiky MMR;
- OP přeshraniční spolupráce mezi Rakouskou republikou a Českou republikou koordinovaný na území České republiky MMR;

- OP přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Bavorsko a Českou republikou koordinovaný na území České republiky MMR;
- OP přeshraniční spolupráce mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou koordinovaný na území České republiky MMR;
- OP nadnárodní spolupráce Central Europe koordinovaný na území České republiky MMR;
- OP pro meziregionální spolupráci koordinovanou na území České republiky MMR,

Priority České republiky

MMR spolu s dalšími významnými partnery (NERV, resorty, kraje, zástupci měst a obcí, sociální partneři a další partneři) od roku 2010 připravuje koncentrovanou strategii pro kohezní politiku pro programové období 2014–2020. MMR postupuje systémově a transparentně podle přísně stanoveného principu partnerství (viz návrhy nařízení EU pro fondy SSR 2014–2020). V období 2007–2013 MMR indikovalo nedostatek jasných priorit pro řízení na úrovni fragmentované struktury více než 20ti operačních programů. První strategické zaměření vyplynulo z analytických prací NERV, která pro vládu ČR určila tři základní strategické priority ČR vyplývající z Rámce analýzy konkurenceschopnosti, tzv. 3I: Inovace, Infrastruktura a Instituce.

V srpnu roku 2011 vláda projednala materiál MMR s pěti NRP, které byly připraveny ve spolupráci se všemi partnery s cílem vytvoření seznamu hlavních a klíčových národních priorit a cílů kohezní politiky s přihlédnutím k cílům evropských dokumentů, především dokumentu strategie Evropa 2020 a jejímu zrcadlovému dokumentu na úrovni národní, tj. Národními programu reform (NPR). Vláda projednala těchto 5 NRP:

- Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky
- Rozvoj páteří infrastruktury
- Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy
- Podpora začleňování, boje s chudobou a systém péče o zdraví
- Integrovaný rozvoj území

Za účelem jednoduchého vytvoření systému i řízení OP bylo navrženo 8 tematických okruhů (TO). Tyto okruhy se opírají o řádně zdůvodněné problémové analýzy zpracované resorty, kraji a zástupci měst a obcí a byly podrobeny dlouhé, důkladné a detailní debatě a systematickému ověřování potřeb ze strany partnerů. Problémové analýzy také budou podkladem pro aktualizaci strategických dokumentů jednotlivých ministerstev a regionálních partnerů do konce roku 2012. TO byly vytvořeny s ohledem na potřeby fondů SSR nastavit, dlouhodobě sledovat a korigovat fungování budoucích programů. Formulace TO významně posiluje budoucí schopnost ČR dostát požadavkům návrhů nařízení pro fondy SSR. Podklady pro 8 TO jsou základním materiálem ČR pro nadcházející dlouhé vyjednávání s EU, včetně jednání o Pozičním dokumentu ze strany EK, který EK pro Českou republiku již připravila. Jde především o podmíněnost jakékoli intervence relevantními předběžnými podmínkami, které definují podmínky ze strany EU pro daný sektor ekonomiky či veřejné politiky. Dále budou kvantifikovány cíle a efektivní indikátory pro jednotlivé TO. Tato data budou základnou pro sledování tzv. milníků a cílů realizace intervencí fondů SSR požadovaných v návrzích nařízení v kontextu tzv. výkonnostního rámce. Analýza pro přípravu TO je také podkladem pro vymezování národních představ o hranicích mezi Společnou zemědělskou politikou a politikou rozvoje venkova jako její součástí a Společnou rybářskou politikou a pro další významné detaily související se specificky českou situací.

Návrh operačních programů

Navržené OP jsou detailním odrazem priorit indikovaných v předchozích fázích přípravy a analýz a zároveň jsou odrazem pozitivních i negativních zkušeností s čerpáním prostředků EU od okamžiku našeho vstupu do EU.

- Oblast ekonomiky a podpory konkurenceschopnosti je koncentrována do tří OP, které integrují investice a potřeby vzdělávání pro ekonomiku a její konkurenceschopnost: *OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání a OP Zaměstnanost.*

- Potřeba budování dopravní a environmentální infrastruktury je koncentrována do *OP Doprava a OP Životní prostředí*.
- Soustředěná podpora růstu a konkurenceschopnosti na úrovni regionů je zajištěna jednak regionální a územní dimenzí tematických OP a jednak centrálním *Integrovaným regionálním OP*.
- Z důvodů odlišných věcných i formálních podmínek je oddělen program pro Prahu *OP Praha – pól růstu ČR*, který podporuje region nejvýznamnější pro ekonomiku celého státu.
- Řízení a koordinace budoucí intervence bude zajištěna prostřednictvím *OP Technická pomoc* pro celou soustavu OP.

Hlavní směry zaměření budoucích intervencí z programů spolufinancovaných z fondů SSR jsou:

- vznik kvalitního podnikatelského prostředí, které podpoří konkurenceschopnost České republiky na evropském i globálním trhu, povede k zakládání nových podniků, zvýší inovační schopnost stávajících podniků a posílí atraktivitu ČR pro domácí a zahraniční investory,
- inkluzivní společnost vytvářející podmínky pro plnohodnotné uplatnění všech skupin obyvatelstva, zvýšení zaměstnanosti dnes vyloučených skupin, a vytvářející atraktivní podmínky pro život.

Principy pro programové období 2014–2020

Cíle programů prostřednictvím úzce a jasně vymezených národních priorit, které byly na počátku nastaveny a mohou se částečně přizpůsobovat potřebám České republiky v průběhu programového období, je nutné průběžně a průkazně naplňovat. Jejich naplňování je jednou z podmínek úspěšného řízení fondů SSR pro programové období 2014–2020. Po zvážení dosavadních zkušeností s evropskými fondy byly další podmínky a potřeby pro řízení koncentrovány do skupiny principů, potřebných pro úspěšné řízení intervencí po roce 2014.

Princip strategického zaměření a propojování

- Cíle a priority plněné v budoucnu budou podřízeny naplňování strategie Evropa 2020, NPR a SMK.

Princip podpory fungujícího trhu

- Budou posíleny tržně konformní mechanismy finančních nástrojů. Tržní principy budou podporovány prostřednictvím intervencí pouze tam, kde lze indikovat tržní selhání.

Princip podpory kvalitních projektů

- Snížení fragmentace pomůže zacílení i na úrovni jednotlivých projektů prostřednictvím rozumné a efektivní soustavy indikátorů.

Princip snadnější přípravy a realizace projektů.

- Koordinátor vytvoří zjednodušené a jednotné metodické prostředí pro přípravu projektů, včetně kvalitní přípravy stabilních lidských zdrojů pro budoucí intervenci.

Závěr

Pouze logicky provázaný a centrálně řízený a koordinovaný postup přípravy intervencí od samého počátku a soustavná snaha vytvořit dynamický koordinovaný systém umožní významně zvýšit efektivitu budoucích intervencí z EU. EK předložila pro léta 2014–2020 složitý a provázaný detailní seznam podmínek o fungování a výsledcích intervencí fondů SSR. Vedle dosavadních vlastních zkušeností s přípravou a realizací evropských fondů se ČR musí připravovat na extrémně vysoké požadavky na koordinaci, jednotnost a efektivitu budoucí implementace.

Předložený materiál MMR výše uvedené požadavky splňuje včetně naplňování principu partnerství. Obsah materiálu byl dlouhodobě a detailně zdůvodňován a pracně obhajován s množstvím významných partnerů a s nimi bylo dosaženo rozumného kompromisu. Jakékoli zpoždění a narušení procesu přípravy programování významně oslabí pozici ČR ve vyjednávání. Rozbití dosavadního postupu může způsobit významné prodloužení vyjednávání s EK, a to až za hranici roku 2014. To by mohlo znamenat významné přerušení toků prostředků z EU do ČR.

Úvod

MMR na základě usnesení vlády ze dne 31. srpna 2011 č. 650 k Souhrnnému návrhu zaměření budoucí kohezní politiky EU po roce 2013 v podmínkách ČR obsahujícímu i návrh rozvojových priorit pro čerpání fondů EU po roce 2013 předkládá materiál „Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014–2020 - Vymezení programů a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání fondů Společného strategického rámce“. Jedná se o dokument, který je výchozím podkladem pro přípravu Dohody o partnerství¹ pro programové období 2014–2020, jejíž přípravu a vyjednávání vláda uložila MMR na základě výše uvedeného usnesení vlády.

V materiálu jsou rozpracovány vládou projednané národní rozvojové priority, a to zejména na základě dalšího zhodnocení jejich věcné potřebnosti a koncentrace, do úrovně vymezení programů pro období 2014–2020. Přitom MMR vycházelo z návrhů nařízení EU a jejich verzí předběžně schválených Radou pro obecné záležitosti, ze shrnutí makroekonomických souvislostí v ČR, ze stěžejních analytických zjištění, z podkladů získaných od resortů, krajů, zástupců měst a obcí a dalších partnerů a ze zkušeností z programových období 2004–2006 a 2007–2013 shrnutých především v rozsáhlých hodnoceních implementace. V neposlední řadě je návrh vymezení budoucích programů formulován v souladu s odpovídajícími evropskými (strategie Evropa 2020), národními (Národní program reforem, Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti, Strategický rámec udržitelného rozvoje, Strategie regionálního rozvoje, aj.) a regionálními strategickými dokumenty.

Předkládaný dokument obsahuje východiska a zkušenosti z minulého programového období 2004–2006 a současného období 2007–2013. Na základě těchto zkušeností definuje čtyři základní principy budoucího programového období 2014–2020: princip strategického zaměření a propojování, princip podpory fungujícího trhu, princip podpory kvalitních projektů a princip snadnější přípravy a realizace projektů. Tyto principy by se měly promítnout do celého budoucího systému implementace kohezní politiky v ČR, což přispěje k zajištění účinného a efektivního využívání všech fondů SSR.

Vedle definice základních principů budoucího programového období MMR vypracovalo tematické okruhy (TO), které by měly sloužit jako převodník mezi úrovní národních rozvojových priorit a cílů a prioritních os u jednotlivých operačních programů. TO analyzují realitu České republiky v ekonomické a sociální oblasti a zároveň definují aktivity, které by měly být podpořeny z OP, aby bylo dosaženo cílů definovaných v národních rozvojových prioritách. Ve spolupráci s vybranými gestory tematických oblastí pod vedením prof. M. Mejstříka byly tematické okruhy projednány se zástupci resortů, krajů, měst a obcí a s dalšími relevantními partnery, jako jsou např. zástupci sdružení zaměstnavatelů, zaměstnanců či neziskových organizací. TO budou využity pro přípravu Dohody o partnerství a pro bližší specifikaci zaměření budoucích programů. Připravené karty TO by měly přispět k nastavení intervenční logiky v programech, čímž výrazně přispějí k efektivnímu čerpání z fondů SSR v programovém období 2014–2020.

Pro MMR při celkové přípravě programového období 2014–2020 je klíčové naplnění principu partnerství. V průběhu zpracování materiálu byl přístup a postup zpracování ze strany MMR projednáván na mnoha k tomu určených platformách – Meziresortní koordinační skupině pro budoucnost kohezní politiky po roce 2013, Pracovní skupině Řídícího a koordinačního výboru pro budoucnost kohezní politiky, Koordinačních výborech Národního strategického referenčního rámce, Pracovní skupině Národního orgánu pro koordinaci, v Pracovním týmu Rady hospodářské a sociální dohody pro místní rozvoj a v dalších konzultačních skupinách. V průběhu zpracování materiálu proběhla opakovaně dvoustranná jednání na úrovni náměstků ministrů a jednání dvoustranná či vícestranná na pracovní úrovni se zástupci jednotlivých ministerstev a Úřadu vlády ČR. Zároveň probíhala také jednání se zástupci krajů, měst a obcí, hl. města Prahy i se sociálními a hospodářskými partnery, neziskovými organizacemi a dalšími partnery.

¹ Původně „Smlouva o partnerství“, změna názvu je výsledkem dohody uzavřené pod dánským předsednictvím Rady EU

Dne 28. března 2012 proběhlo jednání Meziresortní koordinační skupiny (MKS), kde MMR představilo návrh operačních programů vycházející z rozpracovaných národních rozvojových priorit, zkušeností ze stávajícího období 2007–2013 a z podmínek návrhů nařízení EU. Na jednání MKS byly k návrhu MMR vzneseny alternativní návrhy operačních programů (ze strany ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstva životního prostředí a Úřadu vlády), které byly následně MMR do materiálu zpracovány.

V návaznosti na schválený odklad materiálu z dubna do června² 2012, byl materiál „Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014–2020 - Vymezení programů a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání fondů SSR“ dne 6. června 2012 předložen vládě pro informaci. Vláda k němu nepřijala žádný závěr. V období od června do září 2012 probíhaly debaty týkající se alternativních návrhů struktury programů a v návaznosti na ně byl zpracován kompromisní návrh programů.

Podklad je připraven jako výchozí dokument pro Dohodu o partnerství. Dohoda bude obsahovat nejen operační programy cíle Investice pro růst a zaměstnanost, ale i cíle Evropská územní spolupráce a programy spolufinancované EZFRV (Program rozvoje venkova) a ENRF (OP Rybářství).

V první části předloženého materiálu jsou uvedena východiska pro zaměření programů pro období 2014–2020, mezi která patří zejména vládou projednaný materiál „Souhrnný návrh zaměření budoucí kohezní politiky EU po roce 2013 v podmínkách ČR obsahující i návrh rozvojových priorit pro čerpání fondů EU po roce 2013“, strategický přístup vyplývající z návrhu nařízení EU o společných ustanoveních evropských fondů, nové vstupy realizované v rámci ČR a výsledky vyhodnocení zkušeností z programových období 2004–2006 a 2007–2013. Druhá část předloženého materiálu obsahuje návrhy zaměření programů čerpajících ze všech fondů SSR v budoucím programovém období 2014–2020.

Další části materiálu jsou věnovány následnému postupu při přípravě ČR pro efektivní čerpání fondů SSR pro období 2014–2020 a obsahují zejména podmínky vyplývající z návrhů nařízení EU pro vypracování jednotlivých programů, jejich řízení, kontrolu, monitorování a hodnocení. Následující příprava celkového systému řízení, monitorování, hodnocení, kontroly a koordinace bude přitom vycházet i ze zkušeností z programových období 2004–2006 a 2007–2013. Na základě toho jsou stanoveny principy pro programové období 2014–2020, které jsou klíčovým vodítkem pro další fázi přípravy programů. V závěru této části je navržen harmonogram dalšího postupu.

K připravovaným intervencím v budoucích programech byly zpracovány expertní posudky ze strany OECD a SB. SB MMR poskytla své podněty k materiálu ve formě předběžných komentářů. Obě zprávy jsou uvedeny v samostatné příloze tohoto dokumentu.

Předložený materiál tedy rozpracovává národní rozvojové priority již do návrhu programů pro programové období 2014–2020, a to spolu s návrhem jejich cílů a zaměření. Jedná se však pouze o indikativní stanovení, které bude následně rozpracováno v rámci jednotlivých programů. Materiál se věnuje otázkám souvisejícím s přípravou programů (hlavní východiska – nařízení EU, zkušenosti, potřeba, realizace principů pro přípravu programového období 2014–2020, aj.).

Materiál nicméně nestanoví konkrétní systém implementace, ani nepředjímá nastavení a detaily implementační struktury a procesů v ní probíhajících. Materiál neobsahuje prioritní osy programů ani samotné návrhy struktury programů. Programy budou rozpracovány řídicími orgány ve spolupráci s MMR – NOK podle metodických dokumentů MMR, které primárně vychází z návrhů nařízení EU a českých právních předpisů, a na kterých MMR paralelně s přípravou tohoto materiálu pracuje. Metodický dokument pro přípravu operačních programů bude řídicím orgánům a dalším subjektům poskytnut po schválení předloženého návrhu programů.

² Na základě UV č. 368 ze dne 23. května 2012

Česká republika musí jakožto členský stát EU dodržovat platné podmínky EU i harmonogram EU, který stanoví počátek roku 2014 jako zahájení budoucího programového období 2014–2020. Uvedená skutečnost vyžaduje včasné vyjednání nejen v rámci ČR, ale i na úrovni EU, a tak již v současné době paralelně probíhají technická pracovní jednání s Evropskou komisí ze strany MMR, která mohou výrazně ovlivnit stávající podmínky celkové přípravy programového období 2014–2020.

Postup přípravy materiálu

MMR zahájilo ve druhé polovině roku 2010 přípravy na nastavení obsahu a systému implementace fondů SSR pro programové období 2014–2020. S vědomím nutnosti připravovat intervence v širokém okruhu zainteresovaných institucí zapojilo MMR do procesu příprav také partnery na národní, regionální a místní úrovni zastupující zájmy veřejného, soukromého i neziskového sektoru. V takto nastaveném partnerství byl připraven dokument stanovující národní rozvojové priority, které by měly být podporovány z evropských fondů v příštím programovém období. Příprava národních rozvojových priorit reflektovala také paralelně vznikající SMK, návrhovou část SRR a každoročně aktualizovaný NPR. Výsledných 5 NRP (Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, Rozvoj páteřní infrastruktury, Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy, Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví a Integrovaný rozvoj území) bylo vládou vzato na vědomí (31. srpna 2011 usnesením č. 650/2011).

NRP

*Březen –
červenec 2011*

Jedním z úkolů zmiňovaného usnesení vlády bylo rozpracovat tyto národní rozvojové priority do úrovně vymezení operačních programů. Zkušenosti z čerpání evropských fondů ve zkráceném programovém období 2004–2006 jsou shrnuty v následném hodnocení Rámce podpory Společenství a existují také závěry průběžného hodnocení realizace NSRR v současném programovém období. Tyto závěry ukazují, že mezi základní slabiny obou těchto období patří omezená možnost řídit konkrétní intervence směrem k naplňování předem stanovených cílů a zároveň bylo poukázáno na příliš velkou mezeru mezi úrovní globálních cílů národních strategií a globálními cíli operačních programů na implementační úrovni. Proto bylo z důvodu správného nastavení a reálného řízení intervencí směřujících k naplňování cílů NRP rozhodnuto o vložení úrovně TO. Na národní úrovni by měly TO přispívat k plnění cílů Dohody o partnerství, přičemž samotné TO by měly být z nižší úrovně naplňovány příspěvky programů a jejich prioritních os. TO tak mají hrát roli i při stanovení zaměření Dohody o partnerství a přeneseně i OP, neznamená to však nutně, že jediný OP by přispíval k výlučnému naplňování cílů jediného TO.

*TO - Podklad
pro přípravu
Dohody o
partnerství*

*Září 2011 –
duben 2012
(dále průběžně)*

Další funkcí TO je také role určitého převodníku národních rozvojových priorit vůči TC stanoveným v návrhu obecného nařízení (viz dále v textu). Návrh obecného nařízení (a v průběhu podzimu 2011 postupně i návrhy nařízení pro všechny fondy SSR) byl zveřejněn počátkem října 2011. Z nich mj. vyplývá, že intervence kohezní politiky budou přímo svázány s naplňováním strategie Evropa 2020. Jedním z nástrojů je právě systém strategických cílů, v jejichž rámci se musí pohybovat všechny intervence kohezní politiky, ale také II. pilíře Společné zemědělské politiky a Společné rybářské politiky. Kromě tohoto strategického zarámování obsahují návrhy nařízení i další hlavy, které upravují obecné i konkrétní podmínky pro čerpání fondů SSR. K takto nastaveným pravidlům plynoucím z evropské legislativy při nastavování systému implementace přibývají i další podmínky definované domácí legislativou. Snahou MMR je i přesto maximální možné zjednodušení výsledného seznamu podmínek pro žadatele a příjemce. Zjednodušená musí být struktura subjektů poskytujících prostředky evropských fondů a ze strany MMR je zjevná také snaha o zvýšení efektivity intervencí a zaměření na skutečné potřeby ČR, jejích regionů, měst a obcí.

Za účelem nejvhodnějšího nastavení budoucích intervencí a jejich směřování do oblastí (věcně i územně), které vykazují největší řádně zdůvodněné potřeby, MMR v posledním čtvrtletí 2011 znovu požádalo své partnery o aktualizaci a doplnění poskytnutých analytických a strategických materiálů s termínem do 15. 12. 2011. MMR poskytlo spolu

*Problémové
analýzy -
Podklad pro
rozpracování*

se zadáním také metodickou pomůckou pro zpracování těchto analýz na základě identifikace hlavních problémů. Resorty, kraje a zástupci měst a obcí zpracovali tzv. problémové analýzy, které obsahují shrnutí stávajícího stavu, příčiny a důvody problémů pro dané téma či území, návrhy na řešení a vymezení klíčových prioritních oblastí. Mezi důvody pro zpracování problémových analýz patřilo užší provázání národních rozvojových priorit a tematických okruhů s již existujícími návrhy nařízení ze strany EK, snaha o zajištění co nejkvalitnějších vstupů pro přípravu Dohody o partnerství, zdůvodnění pro některé konkrétní intervence ve smyslu řádného popisu jejich intervenční logiky a v neposlední řadě také důvody pro definování regionálního rozměru očekávaných intervencí.

*TO a
přípravu
Dohody o
partnerství*

*Září – prosinec
2011*

MMR obdrželo vstupy od partnerů převážně ve stanoveném termínu do poloviny prosince 2011. Většina těchto vstupů je kvalitní a posloužila k rozpracování a modifikaci věcné části tematických okruhů i pro přípravu materiálu pro vládu nastavujícího systém budoucích programů. V některých případech požádalo MMR partnery o dopracování chybějících částí a doplnění jiných nedostatečně zpracovaných či návod nerespektujících částí. Problémové analýzy budou dále upravovány a budou sloužit pro přípravu Dohody o partnerství.

V další fázi procesu přípravy byly partnerské subjekty na základě usnesení vlády ČR č. 42/2012 ze dne 18. ledna 2012 požádány o poskytnutí svých pozic k problematice předběžných podmínek stanovených nařízením. V případě krajů se jednalo o poskytnutí podkladů k existenci či přípravě strategických dokumentů na regionální úrovni. Požadované podklady byly ze strany partnerů poskytnuty.

*Předběžné
podmínky
Ledna 2012
(první
konsolidace)*

Na základě podkladů od partnerů a při respektování požadavků návrhu evropské a existující domácí legislativy a s vazbou na programové prohlášení vlády ČR připravilo MMR návrh vymezení programů spolufinancovaných z fondů SSR pro období 2014–2020. Tento návrh je postaven na potřebách ČR definovaných v národních strategických dokumentech (NPR, SMK, ad.) a podkladech od partnerů (problémové analýzy) a jako takový bude podkladem pro návrh Dohody o partnerství. Podklad je připraven jako výchozí dokument pro Dohodu o partnerství. Dohoda bude obsahovat nejen operační programy cíle Investice pro růst a zaměstnanost, ale i cíle Evropská územní spolupráce (pravděpodobně 7 OP) a programy spolufinancované EZFRV (Program rozvoje venkova) a ENRF (OP Rybářství), které budou dále rozpracovány v návaznosti na rozhodnutí vlády o podobě programů pro období 2014 – 2020.

*Vymezení
budoucích
programů
fondů SSR*

Soulad se strategickými dokumenty

Nejen při přípravě tohoto materiálu, ale i celkově v rámci přípravy programového období 2014 - 2020 MMR vychází z dostupných návrhů legislativy EU, dalších dokumentů EU a z nich vyplývajících požadavků, z platné domácí legislativy, dále pak z provedeného shrnutí makroekonomických souvislostí v ČR, ze stěžejních analytických zjištění a z podkladů získaných od Úřadu vlády, resortů, krajů, zástupců měst, obcí a dalších zainteresovaných partnerů. Připravovaná Dohoda o partnerství i rozpracování národních rozvojových priorit je tak v souladu s odpovídajícími národními strategickými dokumenty - NPR, Konvergenčním programem ČR, SMK, Strategickým rámcem udržitelného rozvoje ČR, Politikou územního rozvoje ČR, návrhem SRR pro období 2014–2020 – i s dokumenty EU, jako je zejména strategie Evropa 2020 a k ní definované integrované hlavní směry.

Značný význam přikládá jak vláda ČR, tak EK Národnímu programu reforem a strategii Evropa 2020. NPR zohledňuje věcná opatření v oblasti veřejných financí, trhu práce a sociálního systému, vzdělání, podpory podnikání, rozvoje digitalizace, podpory růstu založeného na výzkumu a inovacích, životního prostředí a dopravní infrastruktury. Zaměření budoucích programů pro období 2014 – 2020 v ČR je od začátku přípravy v souladu s aktualizacemi a úpravami NPR. Stejný důraz je kladen na respektování strategie Evropa 2020, resp. tematických cílů, stěžejních iniciativ a integrovaných hlavních směrů.

V tomto směru je třeba zmínit roli Úřadu vlády ČR, který jako gestor NPR provádí jeho každoroční aktualizaci. Úřad vlády současně posuzuje vazby programy na naplňování cílů NPR, koordinuje nástroje hospodářských politik, které vedou k naplňování cílů strategie Evropa 2020, monitoruje naplňování cílů Evropské unie a koordinuje za tímto účelem realizaci politik na národní úrovni a vyhodnocuje vazbu cílů fondů SSR na cíle NPR.

MMR klade důraz na to, aby nejen po analytické a legislativní linii, ale i po strategické vycházelo věcné zaměření programů ze strategických a koncepčních dokumentů. Mimo výše definované ucelenější a průřezovější dokumenty dbá MMR na soulad zaměření budoucích programů se sektorovými a regionálními strategickými dokumenty. Vzhledem k tomu, že hlavním kritériem pro stanovení vymezení programů pro období 2014 - 2020 je potřeba pro ČR a její území, jsou i průběžně aktualizovány a sledovány strategické dokumenty, zejména pak výše zmíněný NPR.

1 Principy programového období 2014–2020 a východiska pro zaměření programů

1.1 Principy pro programové období 2014–2020

Hlavní směry zaměření budoucích intervencí z programů spolufinancovaných z fondů SSR jsou:

- vznik kvalitního podnikatelského prostředí, které podpoří konkurenceschopnost České republiky na evropském i globálním trhu, povede k zakládání nových podniků, zvýší inovační schopnost stávajících podniků a posílí atraktivitu ČR pro domácí a zahraniční investory,
- inkluzivní společnost vytvářející podmínky pro plnohodnotné uplatnění všech skupin obyvatelstva, zvýšení zaměstnanosti dnes vyloučených skupin a vytvářející atraktivní podmínky pro život.

Pro zajištění plnění těchto směrů, které budou realizovány pomocí evropských finančních prostředků, MMR definovalo základní hlavní principy při přípravě programového období 2014–2020, které je nutné naplnit, aby bylo zajištěno efektivní, účelné a hospodárné vynaložení evropských prostředků v programovém období 2014–2020.

Schéma 1-1 - Hlavní principy programového období 2014–2020

Principy pro programové období 2014 - 2020

1 - Princip strategického zaměření a propojování:	Operační programy budou podporovat skutečné priority, jež naplňují rozvojové strategie ČR. Tyto priority budou navrženy spolu se stanovením reálných a měřitelných výsledků. Jednotlivé intervence by měly být navrženy tak, aby se v maximální možné míře vzájemně doplňovaly a podporovaly, a to nejen tematicky, ale také územně.
2 - Princip podpory fungujícího trhu:	Operační programy budou podporovat pouze ta odvětví a sektory, kde dochází k selhání trhu, či kde tržní prostředí neexistuje. Bude vždy zvažována forma podpory (dotace či návratné zdroje) pro konkrétní intervence či pro dané území. Nemělo by docházet k vytlačování soukromého kapitálu, ale naopak bude podporováno zapojení privátního kapitálu například vyšším zapojením nástrojů finančního inženýrství.
3 - Princip podpory kvalitních projektů:	Budou podporovány pouze ty projekty, jež budou měřitelně naplňovat stanovené priority a cíle. Důkazy o proveditelnosti projektu budou předkládány nejen pro fázi vlastní realizace, ale zejména pro fázi využívání výstupů a dosahování výsledků. Projekty by měly být hodnoceny v celém kontextu dosahování cílů intervence.
4 - Princip snadnější přípravy a realizace projektů:	Budoucí žadatelé a příjemci prostředků operačních programů budou předkládat a realizovat projekty snadněji než doposud, a to zejména díky elektronizaci agend a zjednodušování (sjednocování) pravidel. Podstatným faktorem bude také zvyšování kvality a výkonu budoucích aktérů implementační struktury.

1.2 Východiska pro stanovení budoucích programů pro období 2014-2020

Základní východiska přípravy Dohody o partnerství a parametry nastavení systému programů vyplývají zejména z dokumentů na národní a evropské úrovni a také z dosavadních získaných zkušeností.

1.2.1 Návrhy nařízení EU

Návrhy nařízení EU, ke kterým MMR, jako koordinátor kohezní politiky v ČR, vypracovalo Rámcové pozice (viz usnesení vlády č. 42/2012) přináší nástroje pro implementaci fondů SSR na území členského státu. K návrhům nařízením pro Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský námořní a rybářský fond (ENRF) vypracovalo příslušné rámcové pozice MZe.

Od publikace návrhů nařízení v říjnu 2011 probíhají ke všem textům intenzivní jednání na platformách Rady. V souladu s ustanovením Lisabonské smlouvy se postupuje tzv. částečným obecným přístupem, kdy je původní návrh EK diskutován v Radě, přičemž tento proces je završen předběžným schválením projednaných částí textů návrhů nařízení na příslušnou Radou (pro obecné záležitosti a pro zemědělství a rybnářství). Rada a jejím jménem předsednická země následně vstupuje do trojstranného jednání se zástupci Evropského parlamentu a Evropské komise. Definitivní verze nařízení bude schválena patrně ve druhé polovině roku 2013.

Dosud byla částečným obecným přístupem projednána většina obsahu návrhu nařízení. V tomto dokumentu vycházíme z předběžně schválených textů k relevantním částem týkajícím se stěžejních otázek přípravy strategických a programových dokumentů a hlavních principů nastavení implementační struktury nezbytným pro zajištění naplňování cílů Dohody o partnerství. Tyto texty jsou k dispozici na webové stránce MMR.

Součástí návrhu nařízení je ustanovení k **SSR**, který stanoví celkové parametry pro budoucí fungování fondů EU na celoevropské úrovni a popisuje příspěvek fondů EU k naplňování cílů strategie Evropa 2020. Budou v něm popsány klíčové aktivity, které by měly být podporovány z fondů EU, identifikovány hlavní výzvy pro různá území v rámci EU a stanoveny politické cíle a horizontální principy pro využití fondů EU. Dokument bude obsahovat i prioritní oblasti aktivit spolupráce, mechanismy pro koordinaci aktivit jednotlivých fondů a mechanismus pro sladění intervencí fondů s procesy zajišťujícími naplňování strategie Evropa 2020. Fondy SSR jsou Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Evropský sociální fond (ESF), Fond soudržnosti (FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond.

V původním návrhu nařízení o společných ustanoveních, který Komise předložila dne 6. října 2011, byl SSR zamýšlen jako dokument oddělený od tohoto nařízení a vydaný Komisí prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci. Jak Rada, tak výbor REGI EP se na jaře 2012 vyjádřily, že by měl být SSR přijat jakožto příloha nařízení, a nikoli jako akt v přenesené pravomoci. Komise následně předložila pozměněný legislativní návrh, v němž rozdělila prvky SSR mezi novou přílohu (přílohu I) nařízení o společných ustanoveních a akt v přenesené pravomoci. Po přezkoumání uvedeného pracovního dokumentu útvarů Komise potvrdily Rada a výbor REGI EP své stanovisko, že by SSR měl být přijat jako příloha nařízení o společných ustanoveních. Rada i výbor REGI se domnívají, že SSR je podstatným prvkem právního předpisu.

Pozměněný legislativní návrh rozděluje prvky SSR mezi novou přílohu (přílohu I) nařízení o společných ustanoveních a akt v přenesené pravomoci. Ustanovení SSR obsažená v příloze jsou jiná než podstatné prvky právního aktu ve smyslu článku 290 SFEU, a mohou proto být pozměněny prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci. Uvedený návrh je předmětem debat na příslušných platformách Rady.

Mezi hlavní prvky, které z nařízení v rámci programování vyplývají, patří:

- **Tematická koncentrace** – Intervence kohezní politiky musí přispívat k plnění cílů strategie Evropa 2020, tedy k vytvoření inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění a musí také naplnit princip tzv. tematické koncentrace, tj. přesně stanovené či minimální podíly jednotlivých fondů na tematické cíle. V navrhovaných specifických nařízeních pro EFRR (včetně cíle EÚS) a ESF je tematická koncentrace obou fondů založena na odlišných principech. Liší se také přístup k naplňování strategie Evropa 2020 v návrzích nařízení pro EZFRV a ENRF. Intervence fondů SSR však musí prokázat příspěvek k 11 stanoveným tematickým cílům, které jsou znázorněny ve schématu níže.

Schéma 1- Tematické cíle z obecného nařízení

Tematický cíl
1. Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací
2. Zlepšení přístupu, využití a kvality ICT technologií
3. Zvýšení konkurenceschopnosti MSP
4. Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích
5. Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik
6. Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů
7. Podpora udržitelné dopravy a odstraňování překážek v klíčových síťových infrastrukturách
8. Podpora zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil
9. Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě
10. Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení
11. Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy

- **Předběžné podmínky** - EK vytvořila nástroj pro zefektivnění čerpání – tzv. předběžné podmínky. Nově jsou definovány předběžné podmínky, které jsou spojené s tematickými cíli EK prostřednictvím investičních priorit. Tyto podmínky mají silnou vazbu na strategii Evropa 2020 a musí být členským státem splněny, nemá-li dojít k pozastavení či úplnému zrušení financování ze strany EK. Podmínky zpravidla předepisují nutnost včasné reflexe relevantní evropské legislativy, provedení reformních opatření či vytvoření národních a regionálních strategií pro příslušné intervence.
- **Zaměření na výsledky** – Pro realizaci konkrétních intervencí budou předem stanoveny hodnoty ukazatelů, k jejichž naplnění se členský stát zaváže. V případě úspěšného splnění dohodnutých hodnot (milníků/cílů) bude pro příslušnou oblast uvolněno do té doby vázaných 5 % alokace, při nesplnění naopak hrozí sankce, jež mohou v krajním případě znamenat až ukončení podpory pro neúspěšně implementované intervence a ztrátu prostředků na konci období.

Faktory vyplývající z návrhů nařízení EU a mající vliv na programování a následnou implementaci fondů SSR

Návrhy nařízení EU představují **koncept budoucích dokumentů**:

- SSR, který nastavuje hlavní parametry (strategické zaměření) pro budoucí fungování příslušných fondů z perspektivy EU .
- Dohoda o partnerství, jako klíčový dokument zakotvující spolupráci mezi EK a členským státem, stanoví obsah, rozsah, cíle a způsob realizace aktivit fondů SSR k naplňování stanovených cílů a na tyto aktivity vyčlení příslušné zdroje.
- OP, které by měly obsahovat specifickou strategii pro reflexi národních, regionálních a místních potřeb a naplňování cílů strategie Evropa 2020. Na úrovni každé prioritní osy bude OP popisovat použité investiční priority, aktivity, indikátory a cílové skupiny.
- Koncept Programu rozvoje venkova je řešen samostatně v nařízení k EZFRV. .

Finanční rámec: Celkový objem prostředků pro Českou republiku bude vyjádřen v národní finanční obálce, která bude výsledkem projednávání návrhu Víceletého finančního rámce na léta 2014-2020.

Adicionalita: Princip doplňkovosti (adicionality) je znám již ze současného období, návrh nařízení jej však více specifikuje a specifikuje i sankce za jeho nedodržení. Podle návrhu nařízení se předpokládá, že obsahem Dohody o partnerství bude mj. stanovení výchozí úrovně veřejných a jim podobných výdajů, které bude Česká republika povinna zabezpečit po celé období pro dodržení principu adicionality. Tato hodnota by měla být stanovena při jejím ex-ante hodnocení. Vzhledem k tomu, že o konečné podobě ustanovení k adicionalitě probíhají mezi orgány EU a členskými zeměmi jednání, nelze zatím určit, v jakém okamžiku bude možno text k promítnutí principu adicionality do Dohody o partnerství vložit. Tento termín bude upřesňován návazně na uzavírání legislativních prací vztahujících se k ustanovení o adicionalitě a realizaci příslušných kroků nezbytných pro zabezpečení jejího ex-ante hodnocení a stanovení výchozího limitu.

Monofondovost (a křížové financování) vs. vícefondovost: Návrh obecného nařízení dává členským státům při aplikaci integrovaného přístupu možnost výběru mezi OP spolufinancovanými z jediného fondu a OP založenými na principu vícefondového financování (EFRR, FS a ESF). Pro OP s příspěvkem FS budou platit specifická pravidla, jež nebudou příliš odlišná od současného nastavení, a proto by neměla představovat závažnou překážku v procesu programování, implementace, monitorování a hodnocení.

Vazba prioritních os OP na tematické cíle: V zásadě platí, že každá prioritní osa OP musí odpovídat jedinému tematickému cíli. Může obsahovat jednu či více investičních priorit, avšak náležejících pod příslušný tematický cíl. V konkrétně vyjmenovaných a řádně odůvodněných (tzn. nemnohých) případech může platit i volnější režim umožňující flexibilnější kombinaci intervencí.

Udržitelnost intervencí: Jedním z nejpodstatnějších principů návrhu nařízení je udržitelnost intervencí. Podpora z prostředků fondů SSR musí sledovat dlouhodobé cíle zvýšení konkurenceschopnosti daného státu či regionu. Ústředním motivem nemá být pouze rychlost čerpání, ale prokazatelné zvýšení konkurenceschopnosti a celkový společenský přínos dané intervence. Nová úprava pro udržitelnost intervencí i pro definici územní způsobilosti projektu by měla vycházet ze současné úpravy obecného nařízení, která problematiku ve srovnání s počátkem současného programového období výrazně zjednodušuje.

Ustanovení navrhovaných nařízení kladou důraz na nové, negrantové formy podpory. Jednou z inovativních metod je **podpora využívání finančních nástrojů** pro širší portfolio aktivit fondů SSR, než je tomu v současnosti. V programech bude možné ve větší míře, někde dle návrhu nařízení dokonce povinně, uplatnit **zjednodušené formy vykazování výdajů**. To povede k výraznému zefektivnění podpory z fondů SSR, zjednodušení administrativy spojené s realizací projektů a zvýšení absorpční kapacity žadatelů a příjemců.

Negativní dopady by měla navrhovaná **nezpůsobilost daně z přidané hodnoty** pro její neplátce. ČR stojí v čele skupiny států bojujících za sjednocení pravidel mezi jednotlivými fondy SSR opětovné zavedení způsobilosti DPH v rozsahu platném strukturální fondy v současném programovém období.

Programy budou muset reflektovat novinky v oblasti **finančního řízení**. Jinak než v současnosti je koncipován systém předběžných a průběžných plateb, nové je i roční vyúčtování.

Prostředkem pro zajištění rychlého čerpání finančních prostředků je modifikované pravidlo o **zrušení závazku**. Nařízení dle návrhu o rok zkracuje dobu poskytnutou k realizaci intervencí, zavádí však také institut rozložení prvního roku alokace, tedy efektivní posunutí okamžiku prvního přezkumu vyčerpání závazku.

Specificky pro strukturální fondy je v návrhu nařízení upravena **nepřevoditelnost zdrojů**, existuje ale také možnost, aby členský stát upravil rozdělení finančních prostředků mezi různé kategorie regionů podle svých specifických podmínek, pouze však do výše 2 nebo 3 % částky pro příslušnou kategorii regionů.

Návrh nařízení také upravuje podmínky pro **realizaci velkých projektů** v programech.

Nástroj pro propojení Evropy

Dle názoru EK má mnoho členských států způsobilých čerpat z FS obtíže při navrhování a implementaci komplexních projektů přeshraničních dopravních infrastruktur. Reakcí EK na tento stav je návrh na zřízení Nástroje pro propojení Evropy (dále jen „CEF“), což má být nový integrovaný nástroj určený k financování prioritních transevropských infrastrukturálních sítí EU. Z pohledu ČR však FS dobře plní své funkce a není proto vhodné přesouvat poměrně významný podíl prostředků FS (celkově 10 mld. €). ČR nevidí důvod pro rasantní odčerpání jeho zdrojů financování. Prostředky převedené z FS však EK plánuje poskytovat pouze členským státům způsobilým čerpat finanční prostředky z FS. ČR se také od EK liší v názoru na prioritizaci pouze přeshraničních segmentů infrastruktury a za klíčové považuje také některé vnitrostátní úseky sítí. Na rozdíl od řízení fondů SSR jednotlivými členskými státy je CEF řízen centrálně z úrovně EK.

Z hlediska možných intervencí je CEF zaměřen na tři oblasti - transevropské **dopravní** sítě, **energetické** sítě a **telekomunikační** sítě a **služby** informační společnosti. Znamená to, že CEF je komplementární k některým prioritám ČR plánovaným ke spolufinancování z fondů SSR, zejména v oblasti velké infrastruktury.

V oblasti dopravy má být CEF zaměřen na podporu vybraných projektů, které jsou součástí hlavní sítě TEN-T. Primárně jde o projekty zahrnuté do dvou koridorů hlavní sítě TEN-T (na území ČR jde o část koridoru Katovice – Ostrava – Brno – Vídeň a Drážďany – Praha – Břeclav) a dále pak o železniční spojení Mnichov/Norimberk – Praha a Praha – Bratislav.

V oblasti **energetiky** by měl CEF dle EK přispět k dosažení cílů v oblasti energetické politiky, jakými jsou zajištění bezpečnosti dodávek energie v EU, propojení energetických sítí a rozvoj nových a obnovitelných forem energie. ČR se nalézá v Severojižních koridorech elektrických a plynárenských sítí ve střední, východní a jihovýchodní Evropě a v Jižním koridoru pro přepravu plynu.

Za klíčový cíl CEF v **odvětví ICT** stanovila EK odstranění úzkých míst, která brání dokončení jednotného digitálního trhu a vylepšení celé širokopásmové sítě a zavedení platform infrastruktury digitálních služeb, přičemž podpora se zaměří především na přeshraniční služby veřejné správy spojené s jednotným digitálním trhem. Konkrétní projekty, které by se dotýkaly i území ČR nebyly dosud stanoveny.

1.2.2 Poučení z implementace minulého a stávajícího programového období

V provedených hodnoceních implementace strukturálních fondů v obdobích 2004–2006 i 2007–2013 vyplynulo velké množství závěrů ukazujících na některé problémové aspekty, které je nutno reflektovat při nastavení věcného zaměření i implementačního systému pro programové období 2014–2020.

Věcné zaměření

Z hlediska věcného zaměření byly v obou dosavadních programových obdobích identifikovány:

- Široce vymezené priority, které společně s indikátorovou soustavou nedostatečně navázanou na aktivity a cíle programů neumožňují odpovědné hodnocení úspěšnosti a přínosu realizovaných intervencí a dosahování cílů programů a NSRR.
- Přímý a „bezpřevodníkový“ přechod mezi národními prioritami a prioritami v OP, který způsobil ztrátu systematičnosti a komplikuje vyhodnocení přínosu realizovaných intervencí k plnění cílů NSRR.
- Nedostatečná propojenost intervencí v různých programech, která souvisí s omezeně funkčním nastavením synergií a integrovaného přístupu.
- Zohledňování pouze objemu, rychlosti a formální správnosti čerpání na úkor společenského přínosu a celkové efektivity investic.

Implementační systém

Z hlediska implementačního systému byly v obou dosavadních programových obdobích identifikovány:

- Komplikovaný systém implementace vyznačující se velkým množstvím OP s odlišnými implementačními strukturami a vysokým počtem implementačních subjektů.
- Vysoké riziko netransparentnosti prostředí implementace evropských fondů v důsledku politických vlivů, lobbingu, střetu zájmů, korupčního jednání, prosazování zájmů určitých skupin a subjektů.
- Nedodržování stanovených postupů a procesů nastavených v závazné dokumentaci mezi jednotlivými subjekty implementační struktury ohrožující naplňování stanovených cílů u některých OP.
- Poddimenzovanost personálních kapacit a jejich nedostatečná zkušenost v některých OP, způsobená značnou fluktuací a nízkou motivovaností těchto kapacit (souvisí s nedostatečným sledováním celkového přínosu intervencí).

Pro programové období 2014–2020 je proto nezbytné zajistit:

- Užší vymezení strategie při snížení počtu podporovaných aktivit.
- Takové intervence, které řeší reálné potřeby v ČR a jejích regionech, pro vymezení potřebnosti slouží národní rozvojové priority, rozpracované do tematických okruhů, s ohledem na střežové strategie (SMK, NPR, SRR) a problémové analýzy obdržené od všech partnerů.
- Funkční mechanismus, který umožní propojenost projektů a intervencí v území za účelem dosahování lepších výsledků programů.
- Kvalitní nastavení indikátorové soustavy, tj. vybrat nejen relevantní indikátory z hlediska věcného zaměření, ale také nastavit cílové hodnoty indikátorů.
- Zajištění potřebného objemu prostředků na spolufinancování projektů z národních veřejných zdrojů po celé příští programové období 2014–2020.

- Nastavení jednotného centrálně koordinovaného přístupu vedoucího ke zpřehlednění a zjednodušení implementace a řízení.
- Jednoznačně vymezené vztahy nadřízenosti a podřízenosti mezi jednotlivými implementačními subjekty.
- Včasné nastavení a zavedení do praxe všech metodických dokumentů, které budou závazné pro všechny řídicí orgány, aby byly příslušné implementační postupy jasně definovány již od počátku realizace programů.
- Adekvátně využívané odpovídající nástroje v oblasti řízení lidských zdrojů (systém hodnocení zaměstnanců a na něj navázaný mechanismus odměňování, motivace a kariérního postupu, systém vzdělávání zaměstnanců atd.).
- Společenský přínos projektu a efektivitu vynaložených výdajů.
- Uplatnění principu spolupráce mezi všemi aktéry, státní správou, veřejnou správou i soukromými subjekty včetně neziskových organizací, aj.

1.2.3 Potřebnost budoucích intervencí

Paralelně s přípravou globálních faktorů a společných rozhraní, tedy s „evropskou“ částí přípravy budoucího programového období, se MMR intenzivně věnuje také „domácí“ přípravě zaměřené na budoucí čerpání fondů SSR v ČR. Oba tyto procesy přípravy probíhají komplementárně a MMR jim věnuje mimořádnou pozornost.

Vláda ČR usnesením č. 650 z roku 2011 vzala na vědomí „Souhrnný návrh zaměření budoucí kohezní politiky pro období 2014–2020 včetně návrhu národních rozvojových priorit“ a uložila MMR rozpracovat národní rozvojové priority do úrovně vymezení programů (tento materiál).

Jako národní rozvojové priority byly určeny: Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky; Rozvoj páteřní infrastruktury; Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy; Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví a Integrovaný rozvoj území. Tyto byly MMR následně rozpracovány do úrovně tzv. TO, které po věcné stránce slouží jako převodník mezi prioritami, tedy hlavními směry kohezní politiky pro programové období 2014–2020 a cíli budoucích OP. Rozpracování NRP bylo debatováno v široce koncipované diskusi s relevantními partnerskými subjekty z veřejné správy, oblasti hospodářské, sociální, environmentální, neziskové a akademické na národní, regionální a místní úrovni.

TO³ si kladou za cíl definovat kvalitativní změnu těchto vybraných oblastí a budou zároveň základním kamenem připravované Dohody o partnerství a rozpracování OP. Níže je uveden přehled vazeb mezi NRP a TO.

Schéma 1-2 - Schéma vazeb NRP a TO

NRP	Cíle	Tematické oblasti NRP	TO	Část TO
Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky	Hlavním cílem národní rozvojové priority „Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky“ je podpora hospodářského růstu České republiky, založená na pilířích znalostní ekonomiky (inovace - vzdělávání – výzkum), rozvoji podnikatelských aktivit a kvalifikované a flexibilní pracovní síle.	Podpora podnikání	Konkurenceschopné podniky	Konkurenceschopné podniky
		Podpora růstu založeného na inovacích a výsledcích výzkumu a vývoje	Funkční výzkumný a inovační systém	Funkční výzkumný a inovační systém
		Fungující trh práce jako předpoklad konkurenceschopné ekonomiky	Trh práce a vzdělávání	Trh práce
		Zvyšování kvality vzdělávání		Vzdělávání

³ Detailní popis tematických okruhů je uveden v příloze č. 5.4 tohoto materiálu.

NRP	Cíle	Tematické oblasti NRP	TO	Část TO
Rozvoj páteřní infrastruktury	Hlavním cílem národní rozvojové priority „Rozvoj páteřní infrastruktury“ je vytvořit efektivně fungující dopravní, informační, energetickou a environmentální infrastrukturu umožňující jak zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, tak kvalitnější život obyvatel.	Podpora konkurenceschopnosti zlepšením dopravní infrastruktury	Mobilita, dostupnost, síť, energetika	Dopravní infrastruktura
		Rozvoj infrastruktury elektronických komunikací		ICT infrastruktura
		Zkvalitňování energetických sítí		Energetická infrastruktura
		Rozvoj environmentální infrastruktury	Mobilita, dostupnost, síť, energetika/Životní prostředí	Environmentální infrastruktura
Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy	Hlavním cílem národní rozvojové priority „Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy“ je poskytovat kvalitní služby občanům a prostřednictvím dobře fungujících institucí přispívat k budování konkurenceschopné, na podnikání a inovacích založené ekonomiky.	Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy	Efektivní správa a instituce	Efektivní správa a instituce
Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví	Hlavním cílem národní rozvojové priority „Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví“ je zejména sociální prevencí snižovat sociální vyloučení s důrazem na začleňování znevýhodněných resp. ohrožených skupin obyvatelstva do trhu práce a zlepšovat životní styl a zdravotní stav populace.	Podpora sociálního začleňování a boje s chudobou	Boj s chudobou, sociální začleňování, zdraví	Boj s chudobou a sociální začleňování
			Trh práce a vzdělávání	
			Integrovaný rozvoj území	
		Podpora kvalitního a efektivního systému péče o zdraví	Boj s chudobou, sociální začleňování, zdraví	Zdraví
		Trh práce a vzdělávání		
		Integrovaný rozvoj území		
Integrovaný rozvoj území	Cílem národní rozvojové priority „Integrovaný rozvoj území“ je zajistit vyvážený rozvoj území České republiky, přispět ke snižování regionálních rozdílů a umožnit využití místního potenciálu pro posílení konkurenceschopnosti a územního rozvoje regionů se zřetelem na kvalitu životního prostředí.	Posílení regionální konkurenceschopnosti	Integrovaný rozvoj území	Integrovaný rozvoj území
		Podpora územní soudržnosti		
		Zlepšování kvality životního prostředí	Integrovaný rozvoj území/Životní prostředí	

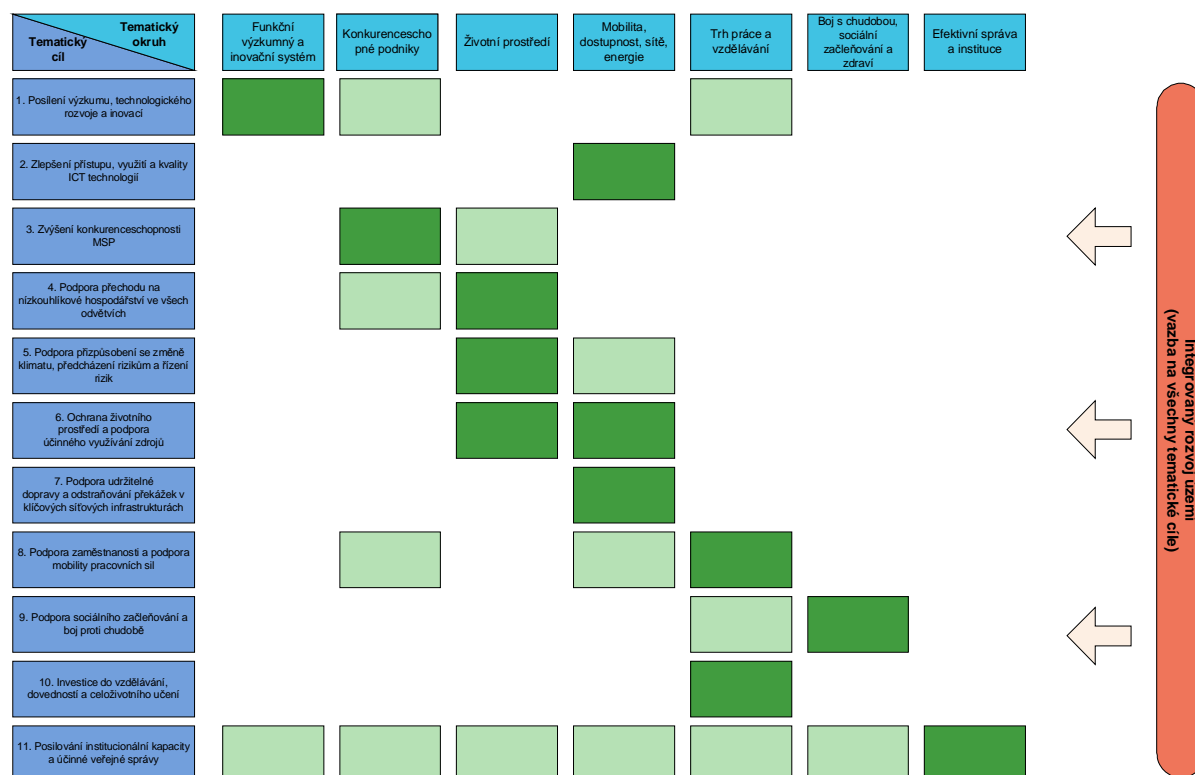
Na základě problémových analýz, které si MMR od všech partnerů vyžádalo v průběhu rozpracování NRP, aktualizovalo MMR zaměření a posun v rámci TO. Náplní problémových analýz byla identifikace hlavních problémů v dané tematické oblasti či v kraji, stanovení cílů a priorit, které reagují na klíčové problémy, rozpracování gesce a navržení vhodných indikátorů. Problémové analýzy slouží jako vstup pro zdůvodnění potřeby intervencí, hierarchizaci priorit pro účely rozpracování TO, budoucího rozpracování OP a přípravy Dohody o partnerství. Problémové analýzy jsou základním vstupem pro zpřesnění a zdůvodnění definované škály potřeb v NPR.

Definování potřebnosti, resp. příčin, zdůvodnění problémů, z toho vyplývajících intervencí s požadavkem na jejich financování z EU zdrojů jsou hlavním kritériem pro zaměření programů 2014 - 2020.

V rámci přípravy programového období 2014–2020 je pro MMR spolu se všemi partnery klíčové prosazení integrovaného rozvoje území, a proto je tato problematika reflektována v podobě NRP a TO.

Níže uvedené schéma představuje vazby mezi tematickými cíli a TO. V rámci schématu se uvádí průřezová vazba Integrovaného rozvoje území na tematické cíle. Vazba na Prahu je součástí všech TO.

Schéma 1-3 - Vazba tematických cílů na TO – přehled vazeb

Poznámka: Výrazně je vyznačena primární vazba, slabě sekundární vazba.

2 Základní podklad pro Dohodu o partnerství - vymezení programů 2014 - 2020

Kapitola shrnuje vymezení budoucích programů pro fondy SSR pro programové období 2014–2020.

2.1 Dohoda o partnerství

Dohoda o partnerství je dokument vypracovaný členským státem za účasti partnerů v souladu s přístupem založeným na víceúrovňové správě, který stanoví strategii členského státu, priority a opatření pro účinné a **efektivní využívání fondů SSR za účelem dosahování cílů strategie Evropa 2020**. Přípravou Dohody o partnerství a jejím vyjednáváním s EK je pověřeno MMR. Nařízením stanovené části Dohody o partnerství jsou schváleny EK na základě posouzení a dialogu s dotyčným členským státem. Předmětem schvalování EK jsou prvky vyjmenované ve dvou následujících odstavcích.

Dohoda o partnerství bude analyzovat rozvojové potřeby, uvádí rozvojové potřeby a potenciál růstu s odkazem na tematické cíle a výzvy v území členského státu. Její součástí budou souhrny předběžného hodnocení jak vlastní Dohody o partnerství, tak programů. Dohoda o partnerství určí tematické cíle, stanoví objem finančních prostředků k dosahování jejich cílů a přiřadí k nim souhrn hlavních očekávaných výsledků dle příspěvku jednotlivých fondů. Dohoda o partnerství popíše způsob uplatnění horizontálních principů. V Dohodě o partnerství bude uveden seznam programů, jejichž obsah, struktura a způsob implementace bude základem pro naplňování Dohody. Pro programové období 2014–2020 se předpokládá obsah Dohody o partnerství složený z EFRR, ESF, FS, EZFRV, ENRF. Obsahem Dohody o partnerství budou tedy nejen OP cíle Investice pro růst a zaměstnanost, ale

i cíle Evropská územní spolupráce a programy spolufinancované EZFRV (Program rozvoje venkova) a ENRF (OP Rybářství).

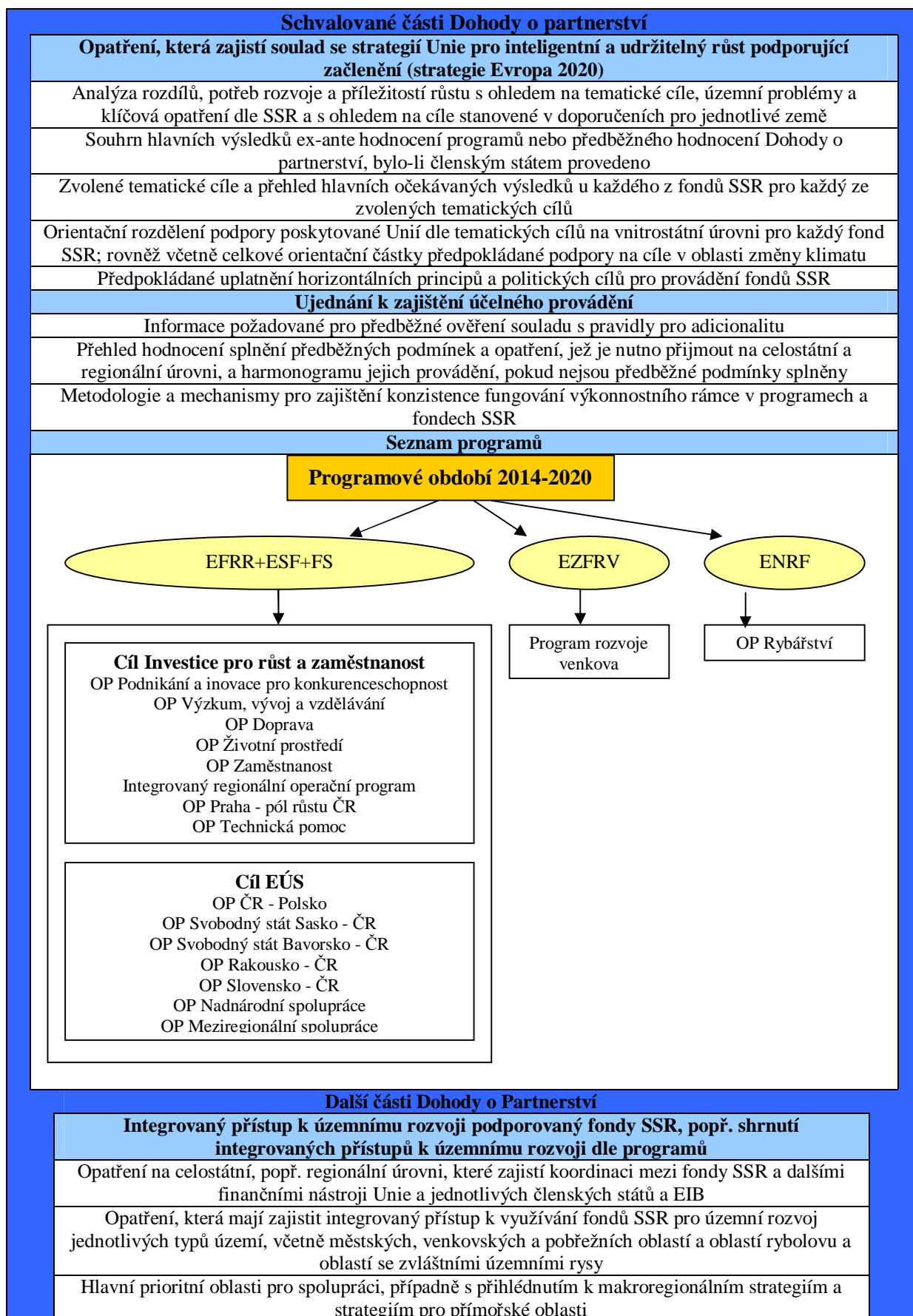
Dohoda o partnerství bude obsahovat i ustanovení o účelném provádění včetně informací o shodě s pravidly o adicionalitě, specifickou část o způsobu naplňování předběžných podmínek (případně také opatření k nápravě nedostatků v této oblasti) a metodiku a mechanismy k zajištění shody ve fungování výkonnostního rámce pro všechny programy a fondy SSR.

Dohoda o partnerství musí také obsahovat následující ustanovení, avšak tato již nejsou předmětem schvalování EK. V Dohodě o partnerství tak bude zachycen integrovaný přístup k územnímu rozvoji za přispění fondů SSR a bude zde upraveno národní uspořádání nezbytné pro koordinaci mezi fondy SSR a mezi nimi a jinými zdroji financování (národní, EU, EIB). V rámci integrovaného přístupu k rozvoji území budou v Dohodě o partnerství uvedena opatření vztahující se ke specifickým potřebám jednotlivých území členského státu. Jak již bylo uvedeno, česká Dohoda o partnerství bude identifikovat prioritní oblasti pro spolupráci. Dále bude popsán integrovaný přístup ke specifickým potřebám území nejvíce ovlivněných chudobou či skupin obyvatelstva vyžadujících zvláštního zacházení. Dohoda o partnerství uvede aktivity vedoucí k zapojení partnerů a jejich roli při přípravě vlastní Dohody a dalších aktivitách partnerů při implementaci fondů SSR. Dále bude zohledněna také pozice EP.

V sekci Dohody o partnerství obsahující informace o účinném provádění fondů SSR bude zohledněna problematika posílení administrativní kapacity úřadů, příjemců a uvedeny aktivity vykonané za tímto účelem. Dohoda o partnerství bude obsahovat souhrn plánovaných aktivit ke snížení administrativní zátěže příjemců. Zvláštní část Dohody o partnerství zhodnotí dosavadní fungování systémů pro elektronickou výměnu dat a shrne plánované aktivity vedoucí k tomu, aby bylo postupně možné vyměňovat veškeré informace mezi poskytovateli a příjemci v elektronické formě.

Níže je uvedeno schéma předpokládaného obsahu Dohody o partnerství podle aktuální verze návrhu nařízení:

Schéma 2-1 - Dohoda o partnerství

Integrovaný přístup k řešení zvláštních potřeb zeměpisných oblastí nejvíce postižených chudobou nebo cílových skupin, jimž nejvíce hrozí diskriminace nebo vyloučení, se zvláštním zřetelem na marginalizované skupiny obyvatel
Shrnutí opatření přijatých k zapojení partnerů a jejich úlohy při vypracování smlouvy o partnerství a zprávy o pokroku
Opatření k zajištění účinného provádění fondů SSR
Opatření k posílení administrativní kapacity orgánů a případně příjemců, a shrnutí aktivit, jež je nutno za tímto účelem realizovat
Přehled plánovaných opatření a odpovídajících cílů v rámci programů zaměřených na snížení administrativní zátěže pro příjemce
Posouzení stávajících systémů pro elektronickou výměnu dat a shrnutí plánovaných opatření, jež mají postupně umožnit, aby veškeré výměny informací mezi příjemci a orgány zodpovědnými za řízení a kontrolu programů mohly probíhat prostřednictvím elektronické výměny dat

2.2 Fondy EFRR, FS, ESF - operační programy pro Cíl Investice pro růst a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce

2.2.1 Cíl - Investice pro růst a zaměstnanost

2.2.1.1 Návrh vymezení operačních programů v ČR

Návrh vymezení OP vychází z východisek předložených v kapitole č. 1. 2. tohoto materiálu.

Návrh respektuje uvedené hlavní principy pro přípravu budoucího programového období:

1. Princip strategického zaměření a propojování:

- Intervence budoucích OP musí směřovat k naplňování cílů strategie Evropa 2020, NPR a Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti.
- Budoucí OP musí naplňovat princip 3I – Instituce, Infrastruktura, Inovace (s vazbou také na SMK):
 - Instituce s efektivními a spolehlivými funkcemi jako nutná, nikoliv postačující podmínka konkurenceschopnosti ČR.
 - Infrastruktura (především dopravní, energetická, telekomunikační a informační), jako nezbytná podmínka udržitelného ekonomického rozvoje ČR.
 - Inovace – růst inovativního potenciálu v produkčních funkcích a službách – jako podmínka dlouhodobého rozvoje české ekonomiky.
- Intervence musí vycházet z definovaných a zdůvodněných potřeb.
- Podpora musí reagovat na skutečné územní potřeby.

2. Princip podpory fungujícího trhu:

- Systém OP musí být nastaven nediskriminačním způsobem a musí se zaměřovat na oblasti, které pomohou zvýšit konkurenceschopnost ČR zejména z pohledu růstu produkčních funkcí regionů i progresivních odvětví průmyslu, souvisejících služeb a tržních služeb.
- Budou zvažovány různé formy podpory s cílem většího zapojení finančních nástrojů (obrátkové nástroje, atd.).
- Distorze na trhu vyvolané přílivem dostupných a „levných“ prostředků z EU fondů bude řešena využíváním obrátkových fondů a dalších způsobů poskytování prostředků návratně a se zvýšením spoluúčasti. Prostředky z EU fondů tak budou mít řádově vyšší dopad.
- Prostředky budou poskytovány perspektivním firmám a nebudou jimi uměle udržovány firmy, které by bez podpory na trhu neobstály.

3. Princip podpory kvalitních projektů:

- Všechny intervence musí být měřitelné. Musí být zřetelné, jejich zaměření na měřitelné výsledky k dosažení stanovených cílů. Z tohoto důvodu budou akceptovány pouze ty projekty, které budou mít standardizovanou a odpovídající strukturu, obsahující vypovídající indikátory, měřitelné cíle a adresné odpovědnosti za jejich plnění.
- Menší počet OP a jejich cílenější zaměření dle potřeb a problémů v ČR umožní zajistit efektivnější a lepší koordinaci a kontrolu a věcné řízení intervencí (tj. mimo jiné snížení fragmentace, která vede k vytváření periferií na hranicích mezi NUTS 2) a koncentrovat kvalitní lidské zdroje pro projektové řízení a analýzy. Bude také sníženo riziko distorze trhu a neefektivních/neudržitelných výdajů, a to díky využívání obrátkových fondů a dalších způsobů poskytování návratných prostředků, zvýšením spoluúčasti, zaměřením na obecné dovednosti a na skupiny firem atd.

4. Princip snadnější přípravy a realizace projektů:

- Nastavení jednotného metodického prostředí a standardizovaných formátů projektů je jedním z klíčových záměrů MMR pro budoucí implementační strukturu. Smyslem je zpřehlednit celý systém pro všechny aktéry implementačního procesu, zejména pro žadatele samotné a cílové skupiny finančních prostředků, pro které mají být intervence v OP přínosem.
- Potřeby konečných příjemců a cílových skupin dobře determinují obsah i formu OP a zároveň dávají i lepší představu o možnostech nastavení monitorovacích ukazatelů.
- Menší počet OP umožní lepší kontrolu a koordinaci kontroly mezi k tomu pověřenými orgány.
- Adekvátní, zkušené a motivované lidské zdroje, které zajistí optimální přípravu a realizaci projektů, monitoring a hodnocení intervencí

Důsledkem aplikace výše uvedených principů a pravidel je zásadní nutnost vytvořit menší počet tematicky koncentrovaných operačních programů.

Hlavní posuny v zaměření intervencí pro 2014–2020 – tematické okruhy

TO slouží jako nástroj pro zacílení smysluplných intervencí a pro definování posunů a změn oproti podpoře v současném období v rámci zaměření budoucích intervencí. Níže jsou uvedeny hlavní posuny v jednotlivých okruzích.

V materiálu jsou uvedeny průběžné výstupy, které byly prokonzultovány mezi gestory a příslušnými partnery. Detailní popis zaměření TO je uveden v příloze 5.4 Strategické zaměření tematických okruhů. Tematické okruhy se budou průběžně upravovat v návaznosti na přípravu Dohody o partnerství.

TEMATICKÝ OKRUH - TRH PRÁCE A VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné zaměření cílů:

- Zvýšit zaměstnanost obecně a zejména zvýšit zaměstnanost v odvětvích s vyšší přidanou hodnotou.
- Přizpůsobit vzdělávání globalizaci a měnícím se požadavkům trhu práce.
- Zlepšit vzdělávání a zvýšit zaměstnanost osob, jimž hrozí sociální vyloučení (ZTP, menšiny a přistěhovalci atd.).
- Maximálně efektivně využívat lidské zdroje, které máme k dispozici – odstranit diskriminaci ze zaměstnání i vzdělávání.
- Posílit celý systém tak, aby vzdělávací soustava a opatření v oblasti trhu práce směřovaly k výchově a rozvoji talentů a kvalifikované pracovní síly pro všechna klíčová zaměstnanostně intenzivní odvětví.

- Zavádět principy inkluzivního vzdělávání do české vzdělávací soustavy, podporovat rovný přístup ke vzdělávání, zajistit podporu dětem se specifickými vzdělávacími potřebami.

Posun – změna:

- Koordinace opatření pro trh práce s opatřeními v oblasti vzdělanosti – úprava kompletního cyklu pracovní síly (opatření krátkodobé až dlouhodobé).
- Doplnění investic tam, kde chybí (zejména podvybavenost ve školství atd.), a soustředěná orientace na rozvoj lidských zdrojů.
- Příležitost vhodně propojit vzdělávání s trhem práce, rozvíjet klíčové i odborné kompetence, propojit počáteční a další vzdělávání, rozvíjet talenty a implementovat inkluzivní opatření tam kde je to potřeba, zejména na úrovni předškolního a školního vzdělávání.
- Transformovat vzdělávací soustavu ČR na všech úrovních tak, aby podporovala uplatnění dětí a mládeže ohrožené sociálním vyloučením na trhu a ve společnosti.
- Systematičtější koordinace podpořených projektů napříč oblastmi a regiony.

Trh práce

Globálním cílem je zajistit fungující trh práce jako předpoklad konkurenceschopné ekonomiky.

Strategickými cíli jsou:

- Zvýšit celkovou míru zaměstnanosti (20 – 64 let), míru zaměstnanosti žen a osob starších 55 let.
- Zvýšit podíl zaměstnanců pracujících na zkrácenou pracovní dobu minimálně na průměr EU 27.
- Podporovat zaměstnanost dlouhodobě nezaměstnaných a obtížně zaměstnatelných osob a jejich návrat na trh práce.
- Snížit míru nezaměstnanosti mladých a absolventů.
- Zvýšit účinnost a vyváženost zaměření rekvalifikací mezi všemi skupinami uchazečů a zájemců o práci a zaměstnanců, při respektování potřeb trhu práce (zaměstnavatelů).
- Zavést do praxe inovované nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, zaměřené zejména na spolupráci se zaměstnavateli při tvorbě nových pracovních míst, na prevenci před nezaměstnaností, na aktivaci osob na okraji trhu práce či mimo něj.
- Podpořit sladění rodinného a pracovního života u rodin s dětmi, poskytovat inovativní služby.
- Realizovat zásadní reformy celé sociální politiky a politiky zaměstnanosti.
- Zlepšit adresnost sociálních dávek, dosáhnout maximální možné účelnosti poskytovaných dávek, zefektivnit práci orgánů státní správy, snížit administrativní zátěž pro poskytovatele a uživatele služeb.
- Vymezit statut sociálního podnikání, které umožní sociálně vyloučeným osobám a osobám ohroženým sociálním vyloučením vstup na trh práce.
- Zefektivnit práci s migranty za prací.
- Posílit bezpečnost života a zdraví při práci a posílit inovace v této oblasti.
- Orientovat pracovní sílu na exportně výkonná a perspektivní odvětví.
- Monitorovat potřeby trhu, sledovat zahraniční poptávku (k identifikaci vhodných politik zaměstnanosti a celoživotního vzdělávání).

Vzdělávání

Globálním cílem je zajistit kvalitní a dostupné vzdělávání, které naplňuje principy celoživotního učení.

Strategickými cíli jsou:

- Rozvoj excelence na vysokých školách a rozvoj lidských zdrojů potřebných k jejímu dosažení.

- Diverzifikovaný systém vysokého školství v ČR – výzkumné a vzdělávací a profesně zaměřené VŠ.
- Rozvoj kreativity a podpora talentu v rámci vzdělávání, průprava absolventů k podnikavosti, inovativnímu myšlení, flexibilitě – zlepšení postavení absolventů na trhu práce.
- Rozvoj mezinárodní spolupráce a mobility.
- Spolupráce vysokých škol a soukromého, ale i veřejného sektoru na výzkumu a inovacích a reflektování potřeb trhu práce.
- Rozšíření míry a zvýšení kvality u celoživotního vzdělávání.
- Zvýšení kvality počátečního i dalšího vzdělávání.
- Výrazné zvýšení matematické, čtenářské a IT gramotnosti žáků a studentů.
- Dokončení standardů vzdělávání na jednotlivých stupních vzdělání, dokončit systémy hodnocení škol a jejich monitoring.
- Rozvoj metod inkluzivního vzdělávání v české vzdělávací soustavě.
- Rozvoj předškolní a školní přípravy dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně dětí se sociálním znevýhodněním.

TEMATICKÝ OKRUH - FUNKČNÍ VÝZKUMNÝ A INOVAČNÍ SYSTÉM

Věcné zaměření cílů:

- Vytvořit v ČR funkční a efektivní inovační a výzkumný systém, který bude produkovat špičkové výsledky (v základním i aplikovaném výzkumu), a ve spolupráci s aplikační sférou, vychovávat odborníky pro trh práce a spolupracovat se soukromým sektorem, a který bude vykazovat vysokou míru internacionalizace.
- Dosáhnout větší účelné propojenosti výzkumných univerzit s dalšími výzkumnými organizacemi a vytvořit tak podmínky pro synergii výzkumu a přípravy mladých vědeckých a výzkumných pracovníků.

Posun - změna:

- Vyšší koncentrace programů na rozvoj lidské síly, mezinárodní mobilitu a získání a udržení “mozků”.
- Zaměření se na maximální využití evropských center excelence a další výzkumné infrastruktury vybudované v období 2007–2013.
- Zvyšování kompetencí pracovníků inovačních center v managementu, řízení a schopnosti produkovat inovace pro business.
- Kapitálové výdaje zaměřit z výstavby spíše na investice do špičkových technologií.
- Důraz na foresight, internacionalizaci a komercializaci na mezinárodní úrovni.
- Větší zapojení podniků do tvorby inovací v oblasti zelených technologií, ekologicky šetrných modelů řízení, produkce s vysokou přidanou hodnotou atd.
- Zaměření se na vyšší zapojení českých podniků i institucí VaVaI do mezinárodních a evropských projektů, získávání zahraničních zakázek a investic.

Globálním cílem je významnými investicemi do produkce nových znalostí, kvalifikovaných lidských zdrojů a propojování výzkumné a podnikové sféry urychlit strukturální posun české ekonomiky směrem ke znalostní ekonomice, tzn. k ekonomice založené na vzdělané pracovní síle, využívání špičkových technologií, produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich transformaci do inovací a do konkurenční výhody českých firem.

Strategickými cíli jsou:

- **KOMERCIALIZACE** - Vybudovat kvalitní systém komercializace výsledků VaV s důrazem nikoli primárně na technickou infrastrukturu, která již v řadě případů existuje, ale na poskytování špičkových služeb (pre-seed, proof of concept fund, centra transferu technologií, aj.). Využití strategie inteligentní specializace jako nástroje pro systematické vytváření a

kultivaci vhodného prostředí pro provázání veřejných investic do výzkumu, vývoje, inovací a vzdělávání s širším hospodářským a společenským prostředím regionů.

- **INTERNACIONALIZACE** - Cílené získávání zahraničních investic směřovaných do vybudování specializovaných VaV center nadnárodních firem v oborech, kde v ČR existuje excelence v oblasti základního, příp. i aplikovaného výzkumu (viz koncept inteligentní specializace), zapojení mezinárodních firem a investorů do sofistikovaných činností na území ČR, posilování zakořenění existujících VaV center nadnárodních firem v ČR. Posílit dlouhodobou spolupráci mezi špičkovými pracovišti v ČR a zahraničními (akademickými i firemními) partnery. Zvýšení zapojení výzkumné i firemní sféry do evropských i mezinárodních projektů.
- **INFRASTRUKTURA** - Zaměření se na maximální využití evropských center excelence a další inovační infrastruktury vybudované v období 2007 – 2013. V souladu s principy inteligentní specializace podpořit aktivity vedoucí ke vzniku a rozvoji oborových center technologické kompetence.
- **MANAGEMENT** - Zavedení špičkového systému řízení sféry VaVaI, jak na úrovni státní, tak i na úrovni jednotlivých institucí, včetně změny systému hodnocení a financování VaV sféry tak, aby systém podporoval nejen špičkové vědecké výsledky, ale (zejména v technických a přírodovědných oborech) i úspěšné aplikace ve spolupráci se soukromou sférou, snížení administrativní zátěže vedoucích výzkumných týmů, efektivní propagace a popularizace VaVaI.
- **LIDSKÉ ZDROJE** - Vyšší pozornost věnovat rozvoji lidských zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace (podpora mezinárodní i mezisektorové mobility, výzkumných pracovníků i manažerů, získání a udržení špičkových výzkumných pracovníků, včetně zahraničních, práce s talenty, návrat špičkových vědců ze zahraničí, zvyšování kvality primárního, terciárního a dalšího vzdělávání).

TEMATICKÝ OKRUH – KONKURENCESCHOPNÉ PODNIKY

Věcné zaměření cílů:

- Posílit v ČR exportně orientovaný průmysl a tržní služby s vysokou přidanou hodnotou (a v návaznosti na to získat na krizi rezistentní příjmy do veřejných rozpočtů a zvýšit zaměstnanost).
- Posílit rozvoj malých a středních podniků zejména v nových perspektivních odvětvích.
- Zajistit dlouhodobou energetickou a surovinovou účinnost ekonomiky (zapojení zelených technologií a metod řízení do podnikové praxe, inovace v oblasti životního prostředí, energetiky a dalších zelených technologií).

Posun - změna:

- Větší zapojení podniků do tvorby inovací v oblasti zelených technologií, ekologicky šetrných modelů řízení, produkce s vysokou přidanou hodnotou atd.
- Výchova lidských zdrojů zaměřená na schopnost nejen produkovat konkurenceschopné výrobky a služby, ale i na schopnost vybrat vhodný business model pro jejich prodej na zahraničních trzích.
- Přejít k projektům zaměřeným na schopnost podniků využívat efektivně informace.
- Posílení projektů na spolupráci více podniků (např. výroby a obchod), propojení MSP a velkých podniků a pronikání do globálních distribučních řetězců.
- Rozvoj kreativity a kreativních odvětví, designu a služeb pro export.
- Důraz na možnosti ochrany duševního vlastnictví a vzdělávání pro zahraniční obchod.
- Zvládnutí multikulturního managementu, nových komunikačních a informačních technologií.
- Přejít k jinému systému podpory – garance, návratné finanční výpomoci, fondy typu *seed* a další návratné či obrátkové typy fondů.

Globálním cílem je růst konkurenceschopnosti firem prostřednictvím vytváření a šíření inovací se zohledněním konceptu inteligentní specializace, účinného využívání energie a přechodu na nízkouhlíkové hospodářství, a to současně s posilováním územní soudržnosti regionů České republiky.

Strategickými cíli jsou rozvoj ekonomiky s důrazem na aktivity ne přímo vázané na VaV:

- ZVÝŠENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI FIREM - sofistikovaným a stabilním systémem veřejné podpory podnikovému VaV, ať již realizovanému v rámci partnerství více organizací nebo „in house“.
- ZVÝŠENÍ INTERNACIONALIZACE - Zvyšovat stupeň internacionalizace firem a posilovat zapojení nadnárodních společností do sofistikovaných činností na území České republiky, včetně podpory lokalizace vývojových center nadnárodních firem a jejich zakořenění v ČR.
- EFEKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ INFRASTRUKTURY - Maximální využití evropských center excelence a další inovační a podnikatelské infrastruktury budované v období 2004 – 2013 a plné využití potenciálu pro spolupráci s evropskými centry excelence, kapitálové výdaje zaměřit z výstavby budov spíše na investice do špičkových technologií s respektováním potřeb jednotlivých regionů a preferencí projektů regenerace *brownfields* před výstavbou na zelené louce.
- ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ - Zvýšení kvalifikace a motivace lidských zdrojů, a to jak stávajících zaměstnanců, tak i studentů středních, zejména učňovských škol a dále studentů VŠ, rozvoj mezinárodní mobility, získání a udržení talentů ve vazbě na TO Trh práce a vzdělávání.

Při dosahování těchto strategických cílů se předpokládá širší aplikace nedotačného systému podpory založeného na bankovních garancích, fondech typu *seed* a další typy návratné podpory či obrátkové typy fondů. Stimulovány proto budou investice do podnikatelského prostředí prostřednictvím vytvoření vhodných finančních schémat (např. záruky, návratné půjčky, rizikový kapitál).

TEMATICKÝ OKRUH – MOBILITA, DOSTUPNOST, SÍŤE, ENERGIE

Věcné zaměření cílů:

- Usnadnění obchodu a podnikání (využití polohové renty) a zvýšení mobility pracovní síly díky kvalitní dopravní infrastruktuře – TEN-T, národní silniční a železniční infrastruktura, dokončení základního dálničního skeletu ČR a jeho napojení na evropskou dálniční síť, dokončení sítě TEN-T.
- Zajištění bezpečnosti ve státě – ochrana kritické infrastruktury, energetická bezpečnost, prevence a krizové řízení (včetně velkých projektů z oblasti environmentální infrastruktury).
- Usnadnění rozvoje podnikání a služeb a přístupu ke službám státu díky rozšíření sítí vysokorychlostního internetu a širší nabídce telekomunikačních služeb.
- Zajištění bezpečného a plynulého využívání infrastruktury ve státě díky účinným telematickým systémům, logistickým systémům, inteligentním transportním systémům a využívání služeb navázaných na Galileo.
- Velká infrastrukturní výstavba pro aglomerace.
- Strategické plánování, prioritizace na základě ekonomické výhodnosti, změny v regulaci k usnadnění liniových staveb atd.

Posun - změna:

- Rozvoj velké TEN-T infrastruktury a klíčové dopravní infrastruktury celostátního významu mimo TEN-T.
- Vyšší orientace na městskou infrastrukturu (dopravní, telematickou – ITS) a její řešení pro aglomerace.
- Vyšší orientace na maximální využívání inteligentních řešení pro řízení dopravy, telematiku, logistiku atd. včetně služeb Galileo.
- Rozvoj vysokorychlostních – širokopásmových telekomunikačních služeb (*broadbandu*).

- Posilování energetické bezpečnosti (*smart metering* a *smart grids*, snižování ztrát v rozvodných sítích, posilování páteřních sítí pro energetiku, podpora systémů stabilizujících rozvodné sítě – např. decentralizování *peak-load* jednotky atd.).
- Zvýšení odolnosti kritické infrastruktury.
- Posílení projektů krizového řízení a ochrany před extrémními jevy (klima, povodně, nepokoje – infrastruktura a vybavení; školení realizovat v rámci tematického okruhu zaměřeného na veřejnou správu).
- Zvýšení prioritizace výstavby podle ekonomického významu a zhodnocení energetické a environmentální efektivity.
- Rozvoj infrastruktury a investice s ním spojené budou součástí konceptu tvorby „veřejného kapitálu“ zvyšujícího konkurenceschopnost ČR.

Globálním cílem je vytvořit efektivně fungující dopravní, informační, energetickou a environmentální infrastrukturu umožňující jak zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky, tak kvalitnější život obyvatel.

Strategickými cíli jsou:

- Rozvoj sítě dopravní infrastruktury.
- Udržitelná a ekologická mobilita.
- Zlepšení dopravní obslužnosti regionů.
- Zavádění inteligentních dopravních systémů a řízení a rozvoj navazující a podpůrné infrastruktury.
- Optimální budování dopravních uzlů a zajištění obslužnosti území.
- Vznik sítě veřejných logistických center včetně terminálů intermodální dopravy.
- Zvýšení dostupnosti ICT (včetně *broadbandu*) tam, kde není doposud dostatečné pokrytí.
- Snižování ztrát v přenosových soustavách energií a v rozvodech vody.
- Posílení bezpečnosti a nezávislosti státu v energetické oblasti.
- Zlepšení propojenosti na zahraniční trhy v oblasti energetických sítí a zdrojů.
- Vytvoření systému preventivních opatření v oblasti environmentálních rizik.
- Realizace opatření na ochranu proti mimořádným událostem (např. v případě povodní protipovodňová ochrana, varovný systém ochrany).
- Zkvalitnit systém předcházení vytváření odpadu, u odpadu vzniklého efektivně lokalizovat potenciál pro využití a zpracování.
- Revitalizace vodních toků, obnova retenčních schopností krajiny a migrační prostupnosti vodních toků.
- Inovace pro dopravu, dopravní systémy, energetickou a IT infrastrukturu.

TEMATICKÝ OKRUH – EFEKTIVNÍ SPRÁVA A INSTITUCE

Věcné zaměření cílů:

- Kvalitní, rychlé, transparentní a spolehlivé služby veřejných institucí s klientským přístupem.
- Digitalizace agend veřejné správy.
- Snižování regulační a administrativní zátěže a byrokracie pro veřejnost, firmy i samotnou veřejnou správu.
- Snižování nákladů spojených s činností veřejných institucí.
- Účinný boj proti korupci, posilování transparency a otevřenosti.
- Kvalifikovaní, výkonní a vzdělaní úředníci.

Posun – změna:

- Zvýšená efektivita a transparentnost činnosti orgánů veřejné správy.
- Cílené odborné, metodické a etické vzdělávání veřejné správy (včetně bezpečnostních a krizových složek – policie apod.) i občanů (a dalších dotčených subjektů - *stakeholderů* v rámci daného tématu), jakož i maximální využití elektronických nástrojů.

- Mobilita úředníků (a dalších veřejných zaměstnanců – zdravotníků, učitelů, policistů, hasičů, atd.) v rámci vzdělávání, programy typu *Fast-stream* atd., vzdělávání pro zapojení do spolupráce s institucemi v jiných členských státech EU, s institucemi EU a mezinárodními organizacemi.
- Dokončení digitalizace a elektronizace veřejné správy (včetně digitalizace vybraných agend, justice, legislativy a zrychlení vymáhání práva) – důraz však klást především na zajištění propojení registrů a databází, zajištění kompatibility a interoperability operačních systémů jednotlivých resortů nebo stupňů soudů a státních zastupitelství.
- Celkové snížení (tedy včetně vyhodnocování nově přijímaných právních norem) regulační a administrativní zátěže. K tomu je zapotřebí nejen efektivní proces RIA bez výjimek, ale také průběžné a nezávislé vyhodnocování dopadů platné legislativy.
- Zaměření se na inovace v oblasti “*open data*” a “*open government*” a zlepšení přístupu občanů k veřejným institucím – posilování občanské společnosti.

Globálním cílem je poskytování kvalitních služeb občanům a firmám a prostřednictvím dobře fungujících institucí přispívat k budování konkurenceschopné, na podnikání a inovacích založené ekonomiky, vytváření transparentního podnikatelského prostředí, garance vynutitelnosti a vymahatelnosti práva atd.

Strategickými cíli jsou:

- Zvýšit kvalitu, výkon a otevřenost veřejné správy, zvýšit odpovědnost jednotlivců v transparentním prostředí.
- Posílit veřejné služby jako jeden z pilířů zvyšování kvality života obyvatel.
- Zkvalitnit a výrazně zjednodušit legislativní prostředí ČR, urychlit vymahatelnost práva.
- Implementovat vhodné koncepční a technické nástroje.
- Zavést moderní metody řízení, rozhodování a také flexibilní odměňování.
- Rozvíjet a prohlubovat kvalifikovanost a úřednickou erudovanost pracovní síly ve veřejném sektoru.
- Snížit čistou (netto) administrativní zátěž.
- Rozvíjet digitalizaci a elektronické propojování veřejné správy s dalšími obsahy, omezit duplicitu, zvýšit on-line dostupnost a míru využívání služeb eGovernmentu občany a podniky.
- Zefektivnit kontrolu veřejné správy, včetně zamezení duplicitním kontrolám.
- Zesílit krizové a bezpečnostní komunikační infrastruktury zefektivnění vynakládání nákladů spojených s činnostmi veřejných institucí včetně boje proti korupci.
- Zefektivnit spolupráci mezi veřejnou správou a soukromými subjekty včetně organizací neziskového sektoru při zajišťování efektivních a synergických nástrojů, působících ve prospěch zvyšování zaměstnanosti.

TEMATICKÝ OKRUH – INTEGROVANÝ ROZVOJ ÚZEMÍ

Socioekonomický vývoj území České republiky a jejích regionů není homogenní. Z celé řady příčin existují objektivní rozdíly mezi regiony (poloha, reliéf a přírodní podmínky, sídelní struktura, ekonomická tradice, sociální struktura). Cílem integrovaného rozvoje území je tyto disparity zmenšovat posilováním a rozvojem zaostávajících regionů.

Regionální disparity se poměrně významně projevují zejména v míře nezaměstnanosti a dynamice ekonomického rozvoje (a ve faktorech s ní souvisejících, jako je kvalita infrastruktury, služeb a podnikatelských činností, úroveň lidského kapitálu, inovací a výzkumu, atd.) a jejich projevy narůstají směrem k nižším územně správním úrovním např. v podobě problémů venkovského prostoru spojených zejména s ekonomickou stagnací, ztrátou pracovních příležitostí, úbytkem a stárnutím obyvatelstva. Jiné disparity jsou spojeny s nerovnoměrně se rozvíjejícími sídly, sociálním vyloučením nebo vedlejšími negativními důsledky rozvoje středních a velkých sídel. Dochází k odlišným vývojovým tendencím, které se projevují ve specializaci a prostorové heterogenizaci, v některých případech i nežádoucí (vznikají kapsy nové chudoby - sociálně vyloučené lokality).

Existuje řada témat, které není možné nebo vhodné řešit izolovaně, v rámci sektorového přístupu, ale naopak se jimi musíme zabývat provázaně uvnitř území s ohledem na jeho potenciál a vzájemné funkční vazby. Dostupnost veřejných, ale i soukromých služeb výrazně ovlivňuje atraktivitu území pro místní podnikatele, občany (kvalita života), návštěvníky a možné investory. Zajištění dostupnosti služeb je prvořadým veřejným zájmem, napojení a dopravní dostupnost je předpokladem dosažení územní soudržnosti. Dalším cílem integrovaného rozvoje rovněž je zajištění vyváženého rozvoje území a řešení případných střetů v území včetně územních nároků pro konkrétní rozvojové záměry. Při řešení problémů rozvoje území je třeba také respektovat princip subsidiarity a brát v úvahu úlohu regionálních aktérů, kteří se nejlépe orientují v problematice svých regionů a jejich problémů, výzev a příležitostí. Zapojení místních komunit a občanů zvýší jejich zainteresovanost na řešení problémů a prohloubí jejich vztah k území, na kterém žijí. Územní dimenze regionálního rozvoje je spojena také s jeho udržitelností ve vztahu k životnímu prostředí, jeho dobrý stav pozitivně ovlivňuje životní podmínky v území. Naopak poškozené životní prostředí má za následek mnoho negativních vedlejších externalit (negativní vliv na zdraví obyvatel, ztráta atraktivnosti regionu pro bydlení, cestovní ruch atd.).

Je nutné vnímat, že právě komplexní přístup k území by měl být akcentován v prioritě/tematickém okruhu integrovaný rozvoj území. Tento přístup (tj. důraz na limitovaný počet jasně a zřetelně definovaných cílů/priorit) je také průběžně zdůrazňován v dokumentu Strategie Evropa 2020. Na úrovni jednotlivých členských států by měl být zmíněný přístup plně reflektován.

Problémem zůstává nedostatek kvality a kvantity regionálních dat (včetně nedostatečných údajů o HDP jednotlivých měst a obcí), což znemožňuje kvantifikaci efektivity a účelnosti státních podpor a intervencí.

Posun – změna:

- Intenzivní koordinace všech regionálních opatření.
- Důraz na spolupráci regionů s dalšími dotčenými subjekty (*stakeholdery* v rámci daného tématu) včetně NNO.
- Koordinace mezi celostátními intervencemi a integrovaným rozvojem území.

Globálním cílem je posilování územní soudržnosti České republiky s respektováním územních priorit Územní agendy Evropské unie 2020.

Strategickými cíli jsou:

- Udržitelný rozvoj území ve formě regionálních opatření a v podpoře územně plánovací činnosti.
- Udržitelný rozvoj měst (včetně ochrany složek životního prostředí a regionálních adaptačních opatření a občanské vybavenosti).
- Rozvoj regionální infrastruktury.
- Zajištění územní soudržnosti (podnikání a zaměstnanost).
- Ochrana životního prostředí na regionální úrovni, včetně prevence a zvládání mimořádných událostí.
- Zajištění stejného standardu služeb veřejné správy v jednotlivých regionech.
- Podpora sociální soudržnosti, aktivní sociální začleňování v územích, kde jsou sociálně vyloučené lokality.

TEMATICKÝ OKRUH – BOJ S CHUDOBOU, SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ A ZDRAVÍ
--

Věcné zaměření cílů:

Podpora opatření bránících vzniku a prohlubování chudoby a sociálního vyloučení, podpora zdraví.

Posun – změna:

- Koordinace intervencí v oblasti sociálního začleňování a boje s chudobou napomůže odstranění nebezpečného přenášení chudoby a vyloučení z generace na generaci.
- Možnost mikrofinancování a dalších typů vratné podpory sociálního podnikání.

- Systematičtější koordinace podpořených projektů napříč oblastmi a regiony.
- Propojení zdravotních a sociálních služeb.
- Zlepšení zdravotního stavu a životního stylu obyvatel.
- Snížení nerovnosti ve zdraví.
- Modernizace některých typů péče o zdraví.
- Uplatnění integrovaných nástrojů místního rozvoje.

Boj s chudobou a sociální začleňování

- Globální cílem je udržení hranice resp. snížení počtu osob ohrožených chudobou, materiální deprivací nebo žijících v domácnostech bez zaměstnané osoby o 30 000 osob.

Strategickými cíli jsou:

- Zvyšování uplatnitelnosti osob sociálně vyloučených a osob ohrožených sociálním vyloučením na trhu práce a podpora jejich pracovní integrace.
- Rozvoj sociální práce s cílem prevence a snižování chudoby, včetně systematizace jejího financování – neziskový sektor, podnikatelé, veřejnost.
- Zvýšení účinnosti systému sociální ochrany, včetně bydlení, sociálních služeb prevence, systému péče o ohrožené děti (vč. podpory aktivního stárnutí) s důrazem na sdílenou a neformální péči (především péče v rodině).
- Inkluzivní vzdělávání a rovné příležitosti ve vzdělávání, podpora vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu a podpora předškolního vzdělávání.
- Podpora sociálního podnikání a sociální inovace.
- Zvyšování souladu a provázanosti politiky zaměstnanosti, sociální a rodinné politiky, podpora sociálního partnerství.
- Zvyšování respektu a tolerance mezi většinovou a menšinovou společností.
- Zvýšení finanční gramotnosti (především sociálně vyloučených).
- Zvýšení bezpečnosti a ochrany obyvatel a prevence sociálně patologických jevů.
- Prevence kriminality, opatření na podporu bezpečnosti uvnitř a v okolí sociálně vyloučených lokalit. Programy na multikulturní společnost – vzdělávání, kultura atd.
- Rozvoj dobrovolnictví a *corporate social responsibility*.

Zdraví

Globálním cílem je vybudování prostředí pro fungování efektivního a moderního systému péče o zdraví a zlepšení zdravotního stavu obyvatel produktivního věku s cílem posílení konkurenceschopnosti a vyrovnání se s demografickým úbytkem obyvatelstva a snížení nerovností ve zdraví.

Strategickými cíli jsou:

- Zajištění udržitelného, kvalitního a efektivního systému péče o zdraví.
- Zajištění pružného přizpůsobování systému péče o zdraví ekonomickému, sociálnímu a demografickému vývoji, včetně stárnutí obyvatelstva a změny struktury onemocnění.
- Snižování zdravotních a bezpečnostních rizik (včetně zkvalitnění systému veřejného zdraví a zajištění zdravotní péče při mimořádných událostech) a jejich prevence.
- Zajištění kvalitnějšího životního prostředí k minimalizaci rizik vzniku zdravotních obtíží.
- Podpora zdraví a zdravého životního stylu v průběhu celého života.
- Realizace nástrojů stimulujících efektivní systém poskytování služeb – eHealth, *screeningové* programy atd.
- Rozvoj dobrovolnictví a spolupráce s neziskovým a soukromým sektorem.
- Propojení zdravotních a sociálních služeb.
- Modernizace některých typů péče o zdraví, zvláště péče o duševní zdraví.
- Odstranění nerovností v přístupu ke zdravotní péči.

Věcné zaměření cílů:

- Zlepšení kvality ovzduší.
- Podpora udržitelnosti nakládání a spotřeby zdrojů (ochrana vod, nakládání s odpady).
- Ochrana biodiverzity a krajiny.

Posun - změna:

- Snižování emisí zejména se zaměřením na náhradu spalovacích zdrojů ve stávajících objektech a k podpoře energetických úspor a úsporného vytápění ve veřejných budovách.
- Udržitelné nakládání s neobnovitelnými přírodními zdroji (půdní a horninové prostředí, povrchová a podzemní voda)
- Omezování fragmentace krajiny a vodního režimu v krajině, ochrana biodiverzity atd.
- Zapojení organizací neziskového sektoru do řešení těchto úloh.

Globálním cílem je zajistit ochranu a kvalitní a zdravé prostředí pro život obyvatel ČR.

Strategickými cíli jsou:

- Zajištění zásobování pitnou vodou zejména v místech, kde je zhoršená kvalita vody (neodpovídá technickým a hygienickým normám) nebo její nedostatečná kvantita (nedostačující zdroj, opakující se sucha).
- Revitalizace vodních toků, obnova retenčních schopností krajiny a migrační prostupnosti vodních toků.
- Prevence produkce odpadů se zaměřením na komunální a nebezpečný odpad.
- Zvyšování podílu opětovného využití odpadů, recyklace a podpora náhrad prvotních zdrojů za druhotné suroviny, podpora energetického využití odpadů.
- Podpora výroby a distribuce energie z obnovitelných zdrojů napříč odvětvími včetně návaznosti na tvorbu inovací.
- Podpora procesů vedoucích k energetickým úsporám (např. zateplování budov, efektivní technologie vytápění, demonstrační projekty energeticky pozitivních budov).
- Monitoring a zvyšování materiálové a energetické efektivity (např. zavádění systémů integrovaného ekonomického a environmentálního účetnictví).
- Efektivní ochrana biodiverzity a stanovišť (např. implementace NATURA 2000, snižování fragmentace krajiny, zavádění územních systémů ekologické stability, podpora příznivé struktury lesů).
- Monitoring šíření invazivních druhů, jejich likvidace a prevence šíření.
- Realizace přírodě blízkých opatření vedoucích k adaptaci na klimatickou změnu v krajině (např. výzkum a výsadba rostlinných druhů adaptabilních na klimatickou změnu).
- Podpora systémů zeleně, udržitelné dopravy a dalších opatření v sídlech s cílem zlepšovat kvalitu ovzduší (snižovat rizikové látky v ovzduší) a prostředek k adaptaci městského prostředí na změnu klimatu.
- Analýza, prevence a řešení dopadů přírodních katastrof a živelních pohrom souvisejících jednak se změnou klimatu případně s dalšími hrozbami a zajištění připravenosti bezpečnostních složek na jednotlivé scénáře.
- Realizace opatření na ochranu proti povodním (např. protipovodňová ochrana, varovný systém ochrany).
- Odstraňování starých ekologických zátěží v životním prostředí, rekultivace a sanace skládek.
- Efektivní ochrana půdy před erozí.

Vymezení operačních programů pro programové období 2014-2020

Na základě východisek pro tvorbu OP, rozpracování NRP a dostupných analytických a strategických podkladů jsou navrženy OP pro realizaci budoucí kohezní politiky pro programové období 2014–2020. Tento návrh OP je v souladu s definovanými potřebami v ČR, se strategií Evropa 2020 a jejím národním pojetím v NPR, s podmínkami stanovenými návrhy nařízení EU vč. tematických cílů a návrhu zaměření investičních priorit vyplývajících ze specifických nařízení k jednotlivým fondům a také se závěry a doporučeními vyplývajících ze zkušeností z programového období 2004–2006 a 2007–2013. Navržený koncept OP zohledňuje dobrou praxi evropských států, která je založena na menším počtu OP a vychází z důsledné systémové integrace tematických oblastí.

Je nutné zmínit, že z neformálních jednání s EK vyplývá, že ač je návrh struktury implementačního uspořádání OP v pravomoci členského státu, bude se EK vyjadřovat k dané struktuře, která bude předmětem vyjednávání mezi EK a členským státem, tj. Českou republikou.

Pro vymezení OP klade MMR důraz na zohlednění regionálního rozměru intervencí. Pro řešení regionálních intervencí a intervencí s významným územním dopadem MMR navrhuje jeden OP. Zároveň návrh MMR obsahuje řešení regionální dimenze v tematických programech, kde bude role regionálních aktérů zajištěna.

Návrh naplňuje programové prohlášení vlády, ve kterém vláda prosazuje radikální snížení počtu operačních programů a jejich důsledné pro-růstové zaměření.

Navržené OP:

- *OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost*
- *OP Výzkum, vývoj a vzdělávání*
- *OP Doprava*
- *OP Životní prostředí*
- *OP Zaměstnanost*
- *Integrovaný regionální operační program*
- *OP Praha - pól růstu ČR*
- *OP Technická pomoc*

Níže je uvedeno přehledné schéma intervenční logiky od hlavních problémových oblastí v ČR („mates“) přes rozpracované národní rozvojové priority do tematických okruhů po úroveň operačních programů. Konkrétnější obsah operačních programů je rozepsán pod schématem. OP obsahují informace o rizicích a spolugestorech v rámci operačních programů:

Rizika:

Rizika uvedená u programů představují potenciální hrozby pro existenci či vnitřní strukturu příslušného programu. Jedná se buď o limity plynoucí z aktuální kompromisní verze návrhů nařízení či limity související s nastavením systému implementace programu. Za rizika jsou výše uvedené skutečnosti považovány zejména proto, že ve stávajícím programovém období byl uvedený koncept buď nepřijatelný či byl řešen nástrojem, jehož použití se neukázalo jako příliš efektivní.

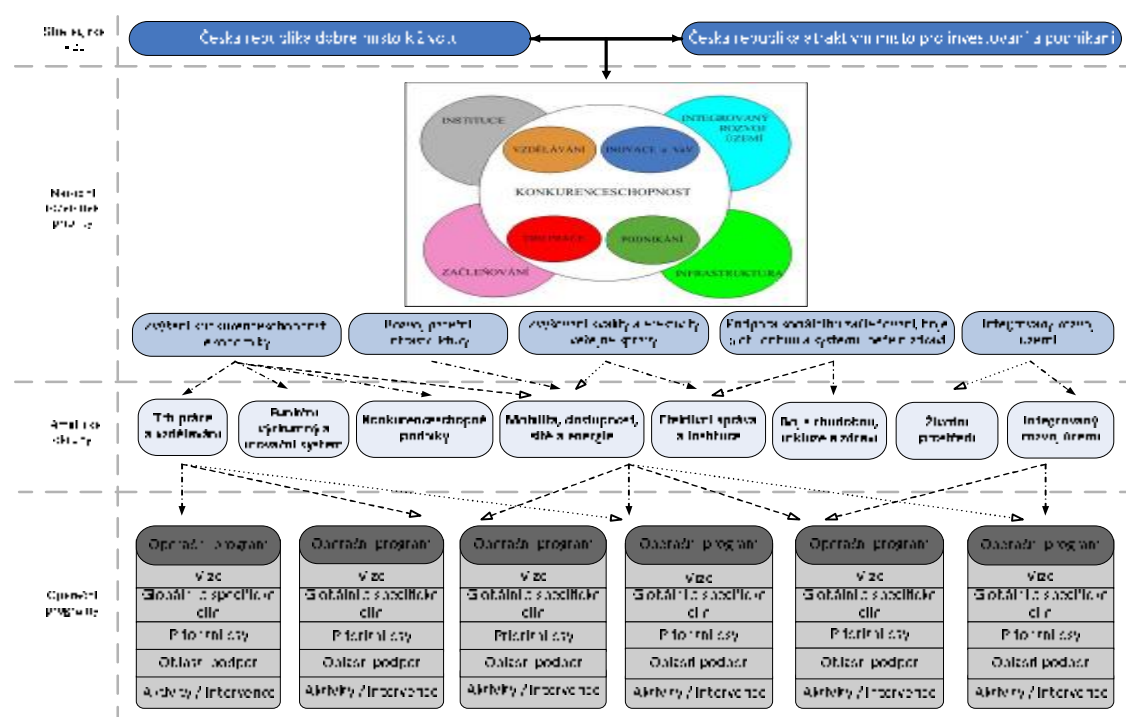
Do první kategorie je možno řadit vícefondovost (nejčastěji složení programu z intervencí EFRR a ESF), která klade vyšší nároky na přípravu, řízení, monitorování a vyhodnocování intervencí, než v případě programů založených na intervencích jediného fondu. Dále sem patří tzv. „vícekategoričnost“ programu, čili realizace intervencí, jež náleží do různých kategorií regionů podle jejich ekonomické výkonnosti. V reálu se jedná o řádné nastavení intervencí pro hl. město Prahu. V případě tematické koncentrace se jedná o nutnost nastavení intervencí tak, aby odpovídaly požadavkům specifických nařízení na soustředění intervencí na stěžejní tematické cíle a investiční priority.

Do druhé kategorie patří potenciální problémy s nastavením intervencí tak, aby je bylo možno co nejlépe využít synergických efektů investic veřejných zdrojů do podpory výzkumu a vývoje, které budou transformovány ve prospěch aplikací v podnikatelské sféře.

Spolugestorství

Koncept spolugestorství programů zohledňuje zapojení klíčových partnerů ve prospěch co nejuspěšnějšího naplňování cílů programu. Cílem není předem nastavit partnerství na programové úrovni, což je v gesci řídicích orgánů, ale identifikovat partnery, kteří budou v jednotlivých etapách programového cyklu hrát roli významných partnerů. Uvedení instituce mezi spolugestory nepředjímá jejich roli v implementační struktuře programu. Uvedené instituce mohou být vhodnými partnery pro přípravu věcné náplně programu, územní dimenze, implementačního uspořádání programu či mohou být příjemci podpor v klíčových prioritních osách/prioritách programů.

Detailnější popis cílů, zaměření OP a vazeb na tematické cíle je uveden v příloze materiálu č. 5.1 Návrh operačních programů pro budoucí programové období 2014–2020.

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (EFRR)

Cílem navrhovaného operačního programu je zajistit podporu podnikatelského prostředí a inovací pro zvýšení konkurenceschopné ekonomiky ČR.

Zaměření: podpora podnikání, inovací v podnikatelském sektoru, energetických úspor, ICT infrastruktury

Zdůvodnění pro OP:

- Hlavním zaměřením OP je podpora podnikatelského prostředí a inovativních aktivit zejména v malých a středních podnicích. Důležitým synergickým propojením bude vazba na výzkum a vývoj podporovaný z veřejných zdrojů na vysokých školách v rámci OP Výzkum, vývoj a vzdělávání. Institucionální a věcné oddělení podpory výzkumu a vývoje s oblastí inovací v ČR je problémem současného programového období.
- Mezi další podporované aktivity v uvedeném OP bude patřit, zejména v podnikové sféře, podpora snižování energetické náročnosti, rekonstrukce a rozvoj soustav zásobování teplem a podpora inovativních řešení přispívajících ke snižování emisí. Ke zvýšení

konkurenceschopnosti také významně přispěje zavádění vysokorychlostního internetu a dalších moderních komunikačních prostředků

- V návrhu OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost je toto pod jednou střechou, bude lépe zajištěna propojenost a synergické efekty.

Riziko: zajištění synergického propojení na podporu výzkumu a vývoje ve veřejné sféře

ŘO: MPO

Spolugestoři: MŽP, MPSV, MŠMT, MV, MK, TA ČR, kraje, města a obce

Zahrnutí oblasti energetické infrastruktury bude podmíněno rozhraním mezi CEF a kohezní politikou. Energetická infrastruktura je prozatím převážně uvažována v rámci nástroje CEF, blíže bude definováno dílčí zaměření v návaznosti na nařízení k FS a k EFRR resp. možnosti vyplývající z jejich finálních legislativních úprav. V případě jejího nedostatečného pokrytí v rámci nástroje CEF bude energetická infrastruktura zahrnuta (v souladu s finálními podmínkami pro EFRR a FS) do OP PIK s tím, že tento OP bude vícefundový a bude zahrnovat i FS jako jeden ze zdrojů spolufinancování z fondů SSR.

Posuny v OP:

- Využití stávající inovační infrastruktury vytvořené v období 2007–2013.
- Podpora podniků v internacionalizaci, komercializaci a globální konkurenceschopnosti.
- Kapitálové výdaje zaměřit z výstavby především na investice do špičkových technologií.
- Důraz na *foresight* a propojování podniků s vědou a výzkumem a vzdělávacími institucemi.
- Přejít k projektům zaměřeným na schopnost podniků využívat maximálně efektivně veškeré zdroje (včetně energetických a informačních) ke zvyšování produktivity a tvorbě vyšší přidané hodnoty.
- Posílení projektů na spolupráci více podniků, propojení MSP a velkých podniků a pronikání do globálních distribučních řetězců.
- Zaměření se na vyšší zapojení českých podniků do mezinárodních a evropských projektů.
- Posilování energetické a surovinové efektivity.

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (EFRR+ESF)

Cílem navrhovaného operačního programu je významnými investicemi do produkce nových znalostí a kvalifikovaných lidských zdrojů urychlit strukturální posun české ekonomiky směrem ke znalostní ekonomice, tzn. k ekonomice založené na vzdělané pracovní síle, využívání špičkových technologií, podpoře kreativity, produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich transformaci do inovací a do konkurenční výhody českých firem. Cílem OP je také transformace české vzdělávací soustavy směrem k zajištění rovných příležitostí ve vzdělávání a podpoře vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v rámci hlavního výchovně-vzdělávacího proudu a zajištění předškolní přípravy zejména pro děti se sociálním znevýhodněním.

Zaměření: podpora výzkumu a vývoje, zvyšování kvality vzdělávání a vytváření kvalitních lidských zdrojů a nových znalostí, provázání veřejných investic do vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací s širším hospodářským a společenským prostředím regionů, podpora rovným příležitostem ve vzdělávání a odstranění segregace ve vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména dětí se sociálním znevýhodněním, mj. romských,

Zdůvodnění pro OP:

- Hlavním zaměřením OP je podpora základů znalostní ekonomiky tedy vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací založených na znalostech, zajištění lepšího přenosu výsledků výzkumu do praxe, role výzkumu a vývoje ve vzdělávacím procesu a výchově mladé generace výzkumníků, zvyšování kvality celého vzdělávacího systému, realizace synergií a komplementarit mezi danými tematickými cíli kohezní politiky a programem Horizon 2020 a dalšími souvisejícími programy, jako je např. Erasmus pro všechny.
- Systematické vytváření a kultivace vhodného prostředí pro provázání veřejných investic do výzkumu, vývoje, inovací s širším hospodářským a společenským prostředím regionů přispěje ke zvýšení konkurenceschopnosti. Neoddělitelnou součástí je podpora kvalitního vzdělávání jako klíčového předpokladu kvalitního výzkumu a vývoje a následně i inovací.

- Program umožní efektivní propojení intervencí z fondů EFRR a ESF v oblasti vzdělávání, výzkumu a vývoje tak, aby se intervence v těchto oblastech vzájemně podporovaly a doplňovaly. Zásadní je zejména propojení EFRR investic do rozvoje výzkumných center s investicemi z ESF do rozvoje lidských zdrojů v těchto centrech a na vysokých školách, jakož i zlepšování materiálních podmínek na nižších stupních škol (EFRR) se zkvalitňováním pedagogické práce. OP dále přímo provazuje opatření v oblasti vzdělávání a zkvalitňování lidského potenciálu se zvýšením výkonnosti národního výzkumného a inovačního systému, pro jehož fungování je zvyšování úrovně vzdělávání a kvalitní příprava odborníků jedním z hlavních předpokladů.
- Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání otevře možnosti vzdělání a následné úspěšnosti na trhu práce také pro děti, které jsou různým způsobem ve vzdělávání znevýhodněny, popř. vzdělávány mimo hlavní vzdělávací proud, bez adekvátní předškolní, školní a mimoškolní podpory. Nezbytná je také podpora mateřským školám a školám hlavního vzdělávacího proudu, aby dokázaly vzdělávat také děti se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména děti sociálně a zdravotně znevýhodněné a měly k tomu dostatečné finanční, materiální a personální kapacity.

Riziko: otázky vícefondovosti (EFRR+ESF), otázky příp. vícekategoričnosti (VaV v Praze), zajištění synergického propojení na podporu výzkumu a vývoje ve veřejné sféře

ŘO: MŠMT

Spolugestori: MPSV, MPO, MŽP, MV, MZd, MSp, MMR, MK, MZe, MO, ÚV, TA ČR, kraje, města a obce

Posuny v OP:

- Zaměření se na maximální využití evropských center excelence a další výzkumné infrastruktury vybudované v období 2007–2013.
- Vyšší koncentrace na rozvoj lidské síly, mezinárodní mobilitu a získání a udržení mozků.
- Zaměření se na aktivity, které povedou k vyššímu zapojení českých institucí VaVaI do mezinárodních a evropských projektů a na získávání zahraniční poptávky (internacionalizace a komercializace).
- Příležitost vhodně propojit vzdělávání s trhem práce, rozvíjet klíčové i odborné kompetence, propojit počáteční a další vzdělávání, rozvíjet talenty a implementovat inkluzivní opatření tam kde je to potřeba, zejména na úrovni předškolního a školního vzdělávání. Doplnění investic tam, kde chybí (zejména podvybavenost v základním školství apod.), ale soustředěná orientace na rozvoj lidských zdrojů (včetně managementu škol).
- Cílené intervence vedoucí k dostatku porovnatelných dat o vzdělávání a jeho kvalitě (srovnávací testy, možnost hodnocení škol podle výsledků).
- Internacionalizace školství (mezinárodní spolupráce) a vzdělávání pedagogů.
- Zavedení nových metod vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, rozvoj nesegregačních lokálních sítí předškolního a primárního vzdělávání.

Operační program Doprava (EFRR, FS)

Cílem navrhovaného operačního programu je zajistit urychlení rozvoje páteřních komunikací v ČR jako podmínky pro zajištění udržitelné konkurenceschopnosti ČR.

Zaměření: podpora dopravních intervencí

Zdůvodnění pro OP:

- Hlavním zaměřením OP je dopravní infrastruktura. Podporovány budou aktivity ve specifických oblastech dopravní infrastruktury (silniční, železniční, letecká a vodní, multimodální doprava) navázané na příslušné strategie.
- Dokončení napojování dalších regionů ČR na strategickou dopravní infrastrukturu zajistí podmínky pro zvyšování konkurenceschopnosti příslušných regionů postavené na mobilizaci jejich vnitřních faktorů.

Riziko: tematická koncentrace

ŘO: MD

Spolugestoři: kraje, města a obce

Posun v OP:

- Dokončení výstavby velké TEN-T infrastruktury a klíčové dopravní infrastruktury celostátního významu mimo TEN-T
- Vyšší orientace na maximální využívání inteligentních řešení pro řízení dopravy, telematiku, logistiku atd. včetně služeb Galileo
- Posílení strategičtějšího zaměření dopravních staveb na klíčové infrastruktury v ČR.
- Zvýšení prioritizace výstavby podle ekonomického významu a zhodnocení jejich efektivnosti
- Posílení strategičtějšího zaměření dopravních staveb na klíčové infrastruktury v ČR.

Operační program Životní prostředí (EFRR, FS)

Cílem navrhovaného operačního programu je zajistit ochranu a kvalitní a zdravé prostředí pro život obyvatel ČR, podpořit efektivní využívání zdrojů a eliminovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí a s tím související snižování dopadů změn klimatu.

Zaměření: ovzduší, voda, odpady+ekologické zátěže, biodiverzita+krajina+půda, opatření pro případ mimořádných událostí v oblasti životního prostředí)

Zdůvodnění pro OP:

- Hlavním zaměřením OP je dobudování chybějících velkých infrastruktur životního prostředí a zvýšení konkurenceschopnosti regionů vyřešením jejich environmentálních problémů.
- Podpora klíčové environmentální infrastruktury v České republice.
- Relevantní zabezpečení priorit strategie Evropa 2020 (20% snížení skleníkových plynů, 20% podíl obnovitelných zdrojů energie, 20% energetická účinnost), zejména horizontálního charakteru a vyrovnávání negativních dopadů v oblasti životního prostředí. Stěžejní iniciativou EU je „Evropa méně náročná na zdroje“, kde životní prostředí zaujímá jednu z nejdůležitějších oblastí.

Riziko: tematická koncentrace, vazba na IROP

ŘO: MŽP

Spolugestoři: MPO, MD, MV, kraje, města a obce

Posun v OP:

- Zvýšení prioritizace výstavby podle ekonomického významu a zhodnocení environmentální efektivnosti.
- Posílení projektů krizového řízení a ochrany před extrémními jevy (klíma, povodně, nepokoje – infrastruktura a vybavení).
- Snižování emisí se zaměřením na náhradu spalovacích zdrojů ve stávajících objektech a k podpoře energetických úspor a úsporného vytápění ve veřejných budovách.
- Udržitelné nakládání s neobnovitelnými přírodními zdroji (půdní a horninové prostředí, povrchová a podzemní voda)
- Hodnocení neobnovitelných přírodních zdrojů, včetně zdrojů podzemních vod
- Snížení znečištění vod z bodových a plošných zdrojů
- Podpora hierarchie nakládání s odpady a využívání a zpracování odpadů
- Odstraňování starých ekologických zátěží, resp. kontaminovaných míst
- Zlepšení kvality ovzduší a ochrana klimatu

Operační program Zaměstnanost (ESF)

Cílem navrhovaného OP je zajištění efektivního trhu práce pro zajištění udržitelné a dlouhodobé konkurenceschopnosti ČR a zároveň snižování sociálního vyloučení s důrazem na začleňování znevýhodněných resp. ohrožených skupin obyvatelstva do trhu práce.

Zaměření: podpora opatření na trhu práce, sociální začleňování, podpora zdraví, instituce

Zdůvodnění pro OP:

- Zajištění zvýšení zaměstnanosti osob v České republice pro udržitelnou konkurenceschopnost ČR. Důraz musí být také kladen na vytvoření vhodných podmínek a motivace pro široké uplatnění celoživotního učení.
- Prevence a zamezení sociálního vyloučení, zajištění začleňování znevýhodněných osob na trh práce.
- Podpora sociální soudržnosti všech obyvatel ČR.
- Podpora zdravé pracovní síly.
- Součástí podporovaných aktivit je i zajištění kvalitního systému veřejné správy.

Riziko: tematická koncentrace, otázka vícefondovosti, příp. i vícekategoričnosti

ŘO: MPSV

Spolugestoři: MŠMT, MV, MŽP, MZd, MSp, MMR, MZe, MPO, MO, MK, ÚV, kraje, města a obce

Posun v OP:

- Koordinace opatření pro trh práce s opatřeními v oblasti vzdělanosti – úprava kompletního cyklu pracovní síly (opatření krátkodobá až dlouhodobá).
- Koordinace s opatřeními v oblasti sociálního začleňování a boje s chudobou napomůže odstranění nebezpečného přenášení chudoby a vyloučení z generace na generaci.
- Soustředěná orientace na komplexní rozvoj lidských zdrojů a lákání nových lidských zdrojů.
- Užší a cílenější spolupráce s podniky prostřednictvím intervencí v programech celoživotního vzdělávání a technického vzdělávání.
- Systematičtější koordinace podpořených projektů napříč oblastmi a regiony.
- Koordinace plošných opatření vedoucích k dlouhodobému zajištění zdravé pracovní síly pro trh práce.

Integrovaný regionální operační program (EFRR)

Cílem OP je posílení regionální konkurenceschopnosti a kvality života obyvatel prostřednictvím propojení intervencí národního i regionálního charakteru s významným dopadem do území.

Zaměření: Podpora vyváženého rozvoje území regionů

Zdůvodnění pro OP:

- IROP přispěje ke snižování regionálních disparit, což je jedním z cílů politiky regionálního rozvoje – zajištění vyváženého rozvoje regionů, územní soudržnosti.
- Současný vývoj ukazuje, že se zvětšují regionální rozdíly v sociálně-ekonomické oblasti (např. úroveň nezaměstnanosti), na které bude nutno reagovat větší alokací prostředků do problémových oblastí a formou integrovaných přístupů.
- IROP z hlediska řízení bude lépe naplňovat partnerský princip v oblasti podpory regionálního rozvoje než dnešní ROPy. V přípravě a realizaci IROP dojde k zapojení více subjektů ovlivňujících regionální rozvoj (jak partnerů na regionální, tak i národní úrovni).
- IROP sjednotí poskytování podpory regionálního rozvoje pod MMR. Rozpočtová kapitola MMR již v tomto období plní ve vztahu k regionálním operačním programům roli poskytovatele podpory podle ustanovení § 14 zákona č. 218/2000 Sb. (rozpočtová pravidla), tato role však není v plném rozsahu doprovázena kontrolní činností (např. veřejnoprávní kontroly projektů). Vznikem IROP bude role MMR jako poskytovatele podpory a koordinátora regionální podpory posílena, zejména pokud jde o kontrolní funkce.
- Výhodou IROP je jednotný metodický, řídicí, kontrolní a monitorovací přístup k podpoře regionálního rozvoje ve všech regionech pokrytých dnes v rámci regionálních operačních programů. To přispěje k jednodušší, úspornější a transparentnější alokaci prostředků fondů EU, k jednotnému řízení, kontrole, monitorování a hodnocení i k unifikaci podmínek ve vztahu k žadatelům a příjemcům

Riziko: tematická koncentrace

ŘO: MMR

Spolugestoři: MŠMT, MV, MD, MŽP, MZd, MMR, MK, MZe, MPO, MPSV, MO, MSp, ÚV, kraje, města a obce

Posun v OP:

Obecně:

- IROP bude sdružovat intervence národního i regionálního charakteru s významným dopadem na vyvážený rozvoj území a posílení regionální konkurenceschopnosti.
- Projekty v rámci IROPu by měly přispívat k zesílení pozitivních regionálních dopadů projektů financovaných v rámci tematických OP.
- Vyšší orientace na městskou infrastrukturu (dopravní, telematickou – ITS) a její řešení pro aglomerace, vč. ekologického zásobování měst.
- Prosazování moderních metod zdravotní péče a propojování zdravotních a sociálních služeb
- Ochrana životního prostředí- zlepšování životního prostředí ve městech (zlepšování kvality ovzduší, regenerace *brownfields*) a na snižování energetické náročnosti veřejného sektoru a bydlení, péče o krajinu a půdu, odstraňování ekologických zátěží a řízení rizik.
- Posílení institucionální kapacity a zlepšování účinnosti v územní veřejné správě zejména s ohledem na rozvoj ICT.

Operační program Praha – pól růstu ČR (EFRR a ESF)

Cílem navrhovaného OP je zajistit efektivní realizaci investic v Praze, které povedou ke zvýšení konkurenceschopnosti Prahy jako rozvojového pólu republiky a k zajištění kvalitního života obyvatel.

Zdůvodnění pro OP:

- Kontrola stanovení rozvojových priorit města (za předpokladu nezbytné věcné koordinace s ostatními OP v relevantních tématech) a flexibilita při uplatnění vlastních regionálních strategií, např. aktualizované Regionální inovační strategie hl. m. Prahy.
- Respektování principu subsidiarity, kdy Praha jako jediný zástupce kategorie rozvinutých regionů v ČR bude mít specifické podmínky podpory odlišné od ostatních krajů. Odlišné podmínky budou v maximální možné míře soustředěny do tohoto programu a nebudou vyžadovat „dvojkolejnost“ v celostátních tematických programech.
- Lepší předpoklady spolufinancování projektů z vlastního rozpočtu HMP.

Riziko: tematická koncentrace, otázka vícefondovosti

ŘO: Magistrát hlavního města Prahy

Operační program Technická pomoc (EFRR či kombinace všech fondů)

Cílem navrhovaného OP je zajištění prostředků na realizaci horizontálních aktivit pro systém koordinace a řízení v programovém období 2014-2020.

Zdůvodnění pro OP:

- Zajištění horizontálních činností koordinace a průřezových činností ve vztahu k OP
- Provoz systému pro monitoring realizace fondů SRR a plnění Dohody o partnerství, centrální sběr dat
- Tvorba studií, analýz a vyhodnocení ve vztahu k plnění Dohody o partnerství
- Naplňování principu partnerství

ŘO: MMR

Spolugestoři: MPO, MŠMT, MD, MŽP, MPSV, Magistrát hlavního města Prahy

V rámci návrhu OP je zohledněna vazba mezi tematickými okruhy, OP a tematickými cíli, viz níže uvedené schéma.

Schéma 2-2 - Vazba tematických okruhů, OP a tematických cílů

Tematický okruh	OP	Tematický cíl
Trh práce a vzdělávání	Výzkum, vývoj a vzdělávání	1. Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací
	Zaměstnanost	8. Podpora zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil
	Výzkum, vývoj a vzdělávání	10. Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení
	Zaměstnanost	
Funkční výzkumný a inovační systém	Výzkum, vývoj a vzdělávání	1. Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací
	Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	
Konkurenceschopné podniky	Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	3. Zvýšení konkurenceschopnosti MSP
	Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	4. Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích
Mobilita, dostupnost, sítě, energie	Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	2. Zlepšení přístupu, využití a kvality ICT technologií
	Životní prostředí	5. Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik
		6. Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů
	Doprava	7. Podpora udržitelné dopravy a odstraňování překážek v klíčových síťových infrastrukturách
Efektivní správa a instituce	Zaměstnanost	11. Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy
Boj s chudobou, sociální začleňování a zdraví	Zaměstnanost	9. Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě
Životní prostředí	Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	4. Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích
	Životní prostředí	5. Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik
	Životní prostředí	6. Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů
Integrovaný rozvoj území		Vazba na všechny tematické cíle

Integrovaný regionální operační program
Operační program Praha – pól růstu ČR

Poznámka: Výrazně je vyznačena primární vazba, slabě sekundární vazba.

Při nastavení implementačního systému 2014 – 2020 je nutné zvažovat naplnění níže uvedených kritérií pro naplnění principů programového období 2014 – 2020.

Schéma 2-3 - Kritéria principů programového období 2014 - 2020

Princip	Kritéria
Princip strategického zaměření a propojování	System OP je adekvátní identifikovaným potřebám České republiky- tzn. odpovídá identifikovaným problémům a potřebám
	System OP umožní i komplexní intervence
	Předpoklad efektivní implementace daného systému OP s vazbou na cílené potřeby v ČR
	Provázanost intervencí v území
	Vazba na regionální a místní potřeby vč. vazby na Strategii regionálního rozvoje
	Vazba na Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti
	Vazba na strategii Evropa 2020 a Národní program reform
	Vazba na tematické cíle v obecném nařízení EU
Princip podpory fungujícího trhu	Nedochází k distorzi trhu
	Větší uplatňování finančních nástrojů
Princip podpory kvalitních projektů	Zajištění efektivního vyhodnocování projektů (zajištění synergií, 3E)
	Zjednodušení procesů z pohledu příjemců – nastavení a používání standardizované CBA.“
	Zajištění měřitelnosti dosahovaných výstupů a výsledků v návaznosti na cíle Evropa 2020
Princip snadnější přípravy a realizace projektů	Dostupnost kvalitních personálních kapacit pro implementaci
	Kvalifikovaný management a efektivní systém řízení
	Optimálně nastavené jednotné metodické prostředí
	Sjednocování pravidel pro realizaci projektů

2.2.2 Cíl - Evropská územní spolupráce

Přeshraniční spolupráce

Přeshraniční spolupráce je od vstupu ČR do Evropské unie v roce 2004 realizována prostřednictvím 5 programů přeshraniční spolupráce. Na každé státní hranici byl realizován se sousedním státem 1 program přeshraniční spolupráce. Výjimkou je pouze státní hranice s Německem, kde, s ohledem na velikost spolkových zemí a skutečnost, že přeshraniční spolupráce je v gesci spolkových zemí, jsou realizovány 2 programy a to se Svobodným státem Sasko a Svobodným státem Bavorsko. Toto vymezení se během programových období 2004–2006 i 2007–2013 ukázalo jako plně funkční. Z toho důvodu bylo i výsledkem jednání se sousedními státy, která proběhla v roce 2011 a byla věnována problematice programového období 2014–2020, zachování tohoto vymezení také pro budoucí programové období. Česká republika bude tedy v programovém období 2014–2020 implementovat následující programy přeshraniční spolupráce:

- Česká republika - Polsko
- Svobodný stát Sasko - Česká republika
- Svobodný stát Bavorsko - Česká republika
- Rakousko - Česká republika
- Slovensko - Česká republika

Žádné změny nejsou předpokládány ani ve vymezení programového území v České republice. Pro jednotlivé programy tak bude i nadále programové území tvořeno následovně:

Program	Programové území v ČR (kraje)
Česká republika - Polsko	Liberecký, Pardubický, Královehradecký, Olomoucký, Moravskoslezský
Svobodný stát Sasko - Česká republika	Liberecký, Ústecký, Karlovarský
Svobodný stát Bavorsko - Česká republika	Karlovarský, Plzeňský, Jihočeský
Rakousko - Česká republika	Jihočeský, Vysočina, Jihomoravský
Slovensko - Česká republika	Jihomoravský, Zlínský, Moravskoslezský

Název OP	Přeshraniční spolupráce
Cíl	Hlavním posláním programů přeshraniční spolupráce v budoucím programovém období je i nadále podpora integrovaného regionálního rozvoje území tvořeného regiony úrovně NUTS 3 nacházejícími se podél státních hranic.
Zaměření	<p>V současné chvíli nelze definovat konkrétní zaměření jednotlivých operačních programů přeshraniční spolupráce. To bude výsledkem jednání se zahraničními partnery, kdy na základě provedené analýzy socioekonomické situace programového území budou volena společná témata, jež budou tvořit obsahovou náplň programu. Jednání o zaměření programu budou probíhat v průběhu roku 2012 a pravděpodobně i první polovině roku 2013.</p> <p>I pro programy přeshraniční spolupráce jsou závazné tematické cíle a investiční priority definované v návrzích nařízení. Tematická koncentrace bude mít, dle aktuálního stavu projednávání návrhů nařízení na úrovni Rady EU, u přeshraniční spolupráce podobu koncentrace 80 % alokace operačního programu na max. 4 tematické cíle.</p>
Řídící struktury programů meziregionální spolupráce	Během roku 2011 Ministerstvo pro místní rozvoj projednalo se zahraničními partnery také otázku řídicích struktur programu. Vzhledem ke komplexnosti programů přeshraniční spolupráce je důležitým předpokladem úspěšné realizace kontinuita. Proto bylo při jednáních s jednotlivými zahraničními partnery potvrzeno, že nedojde k žádným změnám a tak i nadále bude Ministerstvo pro místní rozvoj Řídícím orgánem operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika - Polsko a Národním orgánem odpovídajícím za provádění programu v ČR pro zbývající 4 programy přeshraniční spolupráce.

Nadnárodní spolupráce

ČR byla od svého vstupu do Evropské unie v roce 2004 zapojena vždy do jednoho programu nadnárodní spolupráce. Programů nadnárodní spolupráce se vždy účastní několik členských států EU. V období 2004–2006 se jednalo o program CADSES a v současném období 2007–2013 se jedná o program CENTRAL EUROPE. V rámci prvotních jednání mezi členskými státy zapojenými do programu CENTRAL EUROPE (jedná se o tyto státy AT, CZ, DE, PL, SVK, SI, IT, HU) panovala shoda nad zachováním současného geografického vymezení programu i pro budoucí období. Z předběžných diskuzí o budoucnosti programů nadnárodní spolupráce vyplynula také skutečnost, že EK uvažuje o rozšíření programu nadnárodní spolupráce South East Europe o další státy vč. ČR.

V budoucím období se tedy bude ČR (celé území) podílet na implementaci nadnárodního programu CENTRAL EUROPE. Účast České republiky na implementaci nadnárodního programu South East Europe záleží na dalších jednáních.

Název OP	Nadnárodní spolupráce
Cíl	Hlavním posláním programů nadnárodní spolupráce v budoucím programovém období zůstává i nadále koordinovaný rozvoj a řešení výzev společných pro nadnárodní oblasti tvořené regiony úrovně NUTS 2.
Zaměření	Zatím je předběžně definovat zaměření nadnárodního programu CENTRAL EUROPE a South East Europe. Konkrétní zaměření programů bude známo až na základě dalších jednání a na základě analýzy potřeb daného programového území. Na základě těchto jednání a výsledků analýzy budou určeny společné tematické cíle a konkrétní obsah programů. I pro programy nadnárodní spolupráce jsou závazné tematické cíle a investiční priority definované v návrzích nařízení. S ohledem na koncentraci navíc platí podmínka, že v rámci operačního programu bude možné realizovat max. 4 tematické cíle.
Řídící struktury programů meziregionální spolupráce	Obdobně jako u programů přeshraniční spolupráce je pro řádnou implementaci programů nadnárodní spolupráce důležité zajištění kontinuity řízení programu. Na základě jednání uskutečněných v roce 2011 se tedy předpokládá zachování současných řídicích orgánů. V rámci programu nadnárodní spolupráce bude i nadále řídicí orgán v zahraničí a Ministerstvo pro místní rozvoj bude i nadále plnit roli Národního koordinátora a Národního kontaktního místa odpovídající za provádění programu v ČR.

Meziregionální spolupráce

V současném období 2007–2013 se meziregionální spolupráce skládá ze čtyř operačních programů. Jedná se o programy INTERREG IVC, ESPON 2013, URBACT II a INTERACT II. Do programů meziregionální spolupráce jsou vždy zapojeny všechny členské státy EU. I přes určitá specifika a odlišné fáze přípravy programů meziregionální spolupráce lze konstatovat, že u všech programů meziregionální spolupráce panuje obecná shoda mezi členskými státy nad zachováním současného vymezení programů meziregionální spolupráce i v budoucím programovém období. Česká republika (celé území) je do všech programů meziregionální spolupráce aktivně zapojena a v budoucím období se bude i nadále podílet na implementaci těchto programů.

Název OP	Meziregionální spolupráce
Cíl	Hlavním posláním programů meziregionální spolupráce v budoucím programovém období bude i nadále výměna zkušeností a šíření dobré praxe v oblastech regionálních politik, udržitelného rozvoje měst a v oblastech efektivní implementace evropské územní spolupráce. Mezi další cíle bude i nadále patřit analýza trendů územního rozvoje prostřednictvím studií a sběru dat.
Zaměření	Jednání o budoucím zaměření se teprve rozbíhají a je tedy předčasné definovat konkrétní zaměření programů meziregionální spolupráce. Teprve v průběhu roku 2012 se bude konkretizovat zaměření jednotlivých programů na základě dalších jednání mezi členskými státy. Pro program INTERREG C jsou závazné tematické cíle a investiční priority definované v návrzích nařízení. Pro programy ESPON, URBACT a INTERACT se obsahové zaměření upraví podle specifik jednotlivých programů.

Řídící
struktury
programů
meziregionální
spolupráce

Na základě jednání mezi členskými státy v rámci programu INTERREG IVC se nepočítá se změnou řídicích struktur programu. U ostatních programů byla zahájena jednání ohledně řízení programů, ovšem v současné době je předčasné konkretizovat budoucí podobu řídicích struktur programu. Přesto, že jsou jednání teprve v počátcích u všech programů meziregionální spolupráce, je možné konstatovat, že u všech programů bude i nadále úlohu řídicího orgánu plnit zahraniční orgán a Ministerstvo pro místní rozvoj bude i nadále plnit roli Národního koordinátora a Národního kontaktního místa programu odpovídající za provádění programu v ČR.

2.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova - Program rozvoje venkova 2014-2020

V aktuálním konceptu Programu rozvoje venkova na období 2014–2020 jsou obsažena níže uvedená opatření přiřazená šesti prioritám Unie v oblasti rozvoje venkova, které odrážejí příslušné tematické cíle Společného strategického rámce.

Výčet priorit:

- 1) Podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech
- 2) Zvýšení konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti a zlepšení životaschopnosti zemědělských podniků
- 3) Podpora organizace potravinového řetězce a řízení rizik v zemědělství
- 4) Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví
- 5) Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví
- 6) Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech

Výčet opatření:

- Předávání znalostí a informační akce
- Poradenské, řídicí a pomocné služby pro zemědělství
- Režimy jakosti zemědělských produktů a potravin
- Investice do hmotného majetku
- Obnovení potenciálu zemědělské produkce poškozeného přírodními katastrofami a katastrofickými událostmi a zavedení vhodných preventivních opatření
- Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti
- Základní služby a obnova vesnic ve venkovských oblastech
- Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů
- Zřizování seskupení producentů
- Agroenvironmentální-klimatické operace
- Ekologické zemědělství
- Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě
- Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními
- Dobré životní podmínky zvířat
- Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů
- Spolupráce
- Řízení rizik
- LEADER

2.4 Evropský námořní a rybářský fond - Operační program Rybářství 2014–2020

OP Rybářství 2014–2020 (dále jen „OP Rybářství 2014–2020“) bude pro ČR vypracován na základě nařízení o společných ustanoveních a nařízení o Evropském námořním a rybářském fondu. Bude v souladu s Dohodou o partnerství, Víceletým národním strategickým plánem pro akvakulturu a Plánem řízení úhoře pro řeku Labe a řeku Odru.

OP Rybářství 2014–2020 pokryje území ČR.

ENRF přispívá k těmto cílům:

- a) podpora rybolovu a akvakulturu, které jsou konkurenceschopné, ekonomicky životaschopné a sociálně a environmentálně udržitelné;
- b) podpora provádění SRP;
- c) podpora vyváženého a komplexního územního rozvoje rybolovných oblastí;
- d) posilovat rozvoj a provádění integrované námořní politiky Unie, a to způsobem doplňujícím politiku soudržnosti a společnou rybářskou politiku.

Priority Unie

Priorita 1

Podpora udržitelného rybolovu a akvakultury účinně využívajících zdroje, včetně souvisejícího zpracování, prostřednictvím zaměření na tyto specifické cíle:

- a) snížení dopadu rybolovu na mořské prostředí;
- b) ochrana a obnova vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů;
- c) posílení ekosystémů souvisejících s akvakulturou a podpora akvakultury účinněji využívající zdroje;
- d) podpora akvakultury s vysokou úrovní ochrany životního prostředí, zdraví a dobrých životních podmínek zvířat a veřejného zdraví a bezpečnosti.

Priorita 2

Podpora rybolovu a akvakultury, včetně souvisejícího zpracování, založených na inovacích, konkurenceschopnosti a znalostech, a to zaměřením na tyto specifické cíle:

- a) podpora posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí;
- b) zvyšování konkurenceschopnosti a životaschopnosti podniků v odvětví rybolovu a akvakultury, včetně drobného pobřežního loďstva a zlepšení bezpečnosti nebo pracovních podmínek v oblasti rybolovu, a zejména malých a středních podniků v oblasti akvakultury;
- c) rozvoj nových profesních dovedností a celoživotní učení;
- d) lepší organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury;

Priorita 3

Podpora provádění SRP prostřednictvím těchto specifických cílů:

- a) poskytování vědeckých poznatků a shromažďování údajů;
- b) podpora kontroly a vynucování, posílení institucionální kapacity a efektivní veřejné správy.

Priorita 4

Zvyšování zaměstnanosti a územní soudržnosti prostřednictvím těchto specifických cílů:

- a) povzbuzování hospodářského růstu, sociálního začleňování a vytváření pracovních míst a podpora mobility pracovních sil v pobřežních a vnitrozemských komunitách závislých na rybolovu a akvakultuře;
- b) diverzifikace činností v odvětví rybolovu a v dalších odvětvích námořního hospodářství.

Priorita 5

Podpora provádění Integrované námořní politiky

3 Promítnutí principů programového období 2014 – 2020 do přípravy Dohody o partnerství

Jak již bylo zmíněno v první kapitole, programové období 2014–2020 bude založeno na následujících principech:

- Princip strategického zaměření a propojování
- Princip podpory fungujícího trhu
- Princip podpory kvalitních projektů
- Princip snadnější přípravy a realizace projektů

Tyto principy, jakkoliv jsou univerzálně platné, je nezbytné uvést obsahově v život prostřednictvím konkrétních metod či opatření. Pokud tyto budou následně vhodně respektovány v návrzích programů, lze očekávat, že celá koncepce fondů SSR bude postavena na správných základech. Z mnoha důvodů, které byly vyjmenovány v předchozích částech dokumentu, je však nezbytné, aby bylo zajištěno řízení intervencí na národní úrovni prostřednictvím institucí a za pomoci nástrojů řádně implementujících Dohodu o partnerství.

3.1 Princip strategického zaměření a propojování

Programy spolufinancované z fondů SSR budou podporovat řešení identifikovaných problémů ČR, budou se soustředit na skutečné priority, jež jsou identifikovány v rozvojových strategiích na národní, regionální a místní úrovni a budou naplňovat ukazatele, jejichž prostřednictvím bude možno dokládat reálné zlepšování hospodářské, sociální a environmentální situace v ČR. Priority budou dle dikce návrhů nařízení zohledňovat i územní dimenzi⁴ rozvoje, v případě ČR tedy zejména urbánní a venkovskou, v souladu s administrativním uspořádáním veřejné správy. Jednotlivé intervence programů budou navrženy podle jasné intervenční logiky, budou se vzájemně věcně doplňovat a podporovat a budou společně přispívat k vyváženému rozvoji území a zvýšení konkurenceschopnosti země.

3.1.1 Řízení naplňování cílů Dohody o partnerství

Z návrhů nařízení vyplývá, že intervence fondů SSR musí být v členských státech náležitě koordinovány. Národní instituce zastřešující implementaci fondů SSR ponese zodpovědnost za kvalitu intervencí, bude vykazovat výsledky intervencí na úrovni Dohody o partnerství Evropské komisi jako poskytovateli finančních prostředků a bude odpovědná za svou činnost příslušným národním orgánům. Strategické řízení naplňování cílů Dohody o partnerství proto musí být vládou svěřeno vhodnému a silnému centrálnímu koordinátorovi s dostatečnými rozhodovacími pravomocemi a silou prosadit implementaci jednotlivých rozhodnutí. Pro řízení naplňování cílů Dohody o partnerství budou využity nabyté poznatky a zkušenosti, personální kapacita zkušených týmů i osvědčené prvky současného nastavení struktur a procesů. Nedílnou součástí celkového řízení naplňování cílů Dohody o partnerství na národní úrovni bude nadále také MF, zaměří se na zajištění a vhodné rozdělení celkové finanční alokace, zabezpečení principu adicionality, ve fázi implementace systém finančních toků, kontrolní a auditní činnost. Přípravou návrhu Dohody o partnerství bylo usnesením vlády č. 650/2011 pověřeno MMR.

⁴ Územní dimenze je koncept převzatý z Lisabonské smlouvy a návrhů nařízení. Za územní celky je zde považována široká škála regionů od nadnárodních struktur typu regionů Dunajské či Baltské strategie až po subregionální úroveň jednotlivých obcí, či v případě měst dokonce jejich územních obvodů. V českém kontextu je územní dimenze téměř identická s konceptem „regionální dimenze“ vycházejícím z politiky regionálního rozvoje.

3.1.2 Územní dimenze v budoucích programech

Územní dimenze intervencí fondů SSR reflektuje nově koncipovaný přístup k území „*place based approach*“ zaměřený na podporu konkrétních území a snahu zajistit jejich udržitelnou konkurenceschopnost vhodnou mobilizací jejich potenciálu vnějším impulsem, jež představují právě fondy SSR. Podstatné pro intervence je území a funkční vazby v něm a jejich řádné fungování může být zajištěno po vyhodnocení problémů konkrétního území následnou strategickou kombinací intervencí, které mají díky vzájemné provázanosti a mnohdy podmíněnosti kýžený územní synergický efekt. Výsledkem tohoto procesu je komplexní rozvoj území.

Územní dimenze bude pro všechny relevantní intervence definována postupně ve všech etapách programového cyklu: při přípravě programů i při jejich implementaci. Územní dimenze bude zakotvena také v národních strategických dokumentech. Bude promítnuta do metodik pro přípravu i implementaci programů, bude prosazována při jejich řízení, monitorování a hodnocení. Klíčové pro řádné uchopení územní dimenze bude její prosazování ze strany centrálního koordinátora, ŘO a dalších partnerů. Smyslem uplatnění územního rozměru je, aby programy nebyly koncipovány čistě s plošným zaměřením, ale aby reflektovaly specifické regionální potřeby či regionální rozdíly.

Důvodem pro uplatnění územní dimenze v programech spolufinancovaných fondy SSR jsou zejména rozdílné funkční vazby v území, které způsobují přetrvávající rozdíly v ekonomické výkonnosti různých územních jednotek, jejich sociální situaci a často i v parametrech kvality životního prostředí. Existují území a regiony, ve kterých se koncentrují disparity v míře nezaměstnanosti, celkové životní úrovni, sociální situaci obyvatel a dalších měřitelných ukazatelích obecněji pojaté kvality života. Tam, kde identifikovaná úroveň disparit překročí jistou úroveň přijatelnosti, je nutno proti této skutečnosti přijmout na politické úrovni (národní, krajské či obecní) příslušná opatření. Úkolem regionální politiky, v dalším programovém období podpořené intervencemi z fondů SSR, je zastavit či zmírnit zvyšování meziregionálních rozdílů na různých úrovních z pohledu vývoje výše uvedených parametrů.

Smyslem uplatnění územní dimenze je, aby programy nebyly koncipovány pouze s plošným zaměřením, ale aby reflektovaly specifické územní problémy, potřeby, regionální rozdíly i potenciál území. Při naplňování územní dimenze v programech spolufinancovaných z fondů SSR budou hrát vedle centrálních institucí nezanedbatelnou roli také aktéři v území, zejména na krajské, městské a obecní úrovni. Úroveň jejich zapojení bude reflektovat principy subsidiarity, víceúrovňového vládnutí a logiku nastavení administrativních struktur příslušných úrovní veřejné správy v ČR a respektovat úpravu vztahů mezi různými úrovněmi územní samosprávy. Stejně jako se mezi jednotlivými typy území liší identifikované problémy, potřeby a stanovené politické priority, existují také různé, územně specifické, nástroje na jejich řešení.

Územní dimenze intervencí fondů SSR bude do budoucna uplatňována promyšleněji a s větší vazbou na konkrétní problémy a potřeby území, než je tomu v současném programovém období, s větším důrazem na efektivitu a účelnost intervencí (proto bude i zde zdůrazňována měřitelnost výsledků a výstupů) i jejich následné vyhodnocování. Systémovým podkladem pro definování územní dimenze budoucích intervencí bude typologie území a další závěry Strategie regionálního rozvoje pro období 2014-2020.

Specifický přístup k územní dimenzi v ČR

S výjimkou Prahy, která svým HDP na obyvatele (v PPS) patří mezi přední regiony EU, se ekonomická výkonnost ostatních krajů či jednotek NUTS 2 pohybuje mezi 72 % a 94 % národního průměru. V posledním desetiletí zaznamenaly všechny kraje reálnou konvergenci k průměru EU-27, která byla narušena až vlivem krize v roce 2010. Regionální rozdíly v ekonomické výkonnosti mezi kraji jsou dlouhodobě stabilizovány, postupně se však rozevírají nůžky ve výkonnosti nižších územních jednotek. Právě velikost sledovaných jednotek je také podstatná pro zjišťování úrovně meziregionálních rozdílů ekonomických, sociálních a environmentálních parametrů. Rozrůzněnost se s klesající velikostí jednotek prohlubuje, a proto je nutné stanovit vhodnou referenční úroveň pro sledování. Jako nejnižší vhodná jednotka se v mnoha ohledech jeví úroveň správních obvodů obcí s rozšířenou působností jako přirozených ekonomických a sociálních jader ve venkovském prostoru, což však neznamená, že na nižší územní úrovni se již rozdíly neprojeví, právě naopak. Koordinace

samosprávných a sektorových politik v těchto obvodech je možnou zárukou efektivity a legitimacy intervencí celé škály programů SSR. Při koncipování intervencí programů spolufinancovaných z fondů SSR proto bude nutné najít územně specifické řešení i pro územní jednotky menší než obce s rozšířenou působností.

Při stanovení národních rozvojových priorit a tematických okruhů pro budoucí intervence kohezní politiky kladlo MMR zvláštní důraz na jejich územní rozměr. Stejný požadavek byl uplatňován také vůči partnerskému resortu zemědělství. Během dosavadních fází procesu přípravy na programové období 2014–2020 požadovalo MMR ve stejné logice po všech partnerech, aby při zpracování problémových analýz patřičně zohlednili územní rozměr identifikovaných problémů. Mezi národní rozvojové priority byla začleněna prioritou Integrovaný rozvoj území, a stejně je pojmenován i jeden z tematických okruhů. Platí také, že jak priority, tak TO, jsou vnitřně členěny na intervence na národní úrovni (přestože mohou být územně jasně definované, jsou jejich projevy zdánlivě regionálně nediferencované) a na intervence se zjevným územním dopadem. Poměr mezi národní a územní složkou intervence se vzájemně mezi prioritami a tematickými okruhy liší, platí však, že každá priorita a tematický okruh obsahuje určitý segment územního rozměru. Při definování podílu územní dimenze v prioritách a tematických okruzích budou zohledněny specifické územní problémy, potřeby, potenciálu území, pravomoci partnerů i možnosti dané implementačními schémata. Do procesu stanovení vhodného podílu územní dimenze v prioritách a tematických okruzích budou jako partneři centrální úrovně přizvány relevantní subjekty – kraje, města a obce a další partneři.

Podle stejných principů se bude postupovat i při koncipování programů spolufinancovaných z fondů SSR. Pro tento účel připraví MMR metodiku aplikace územní tj. urbánní a regionální dimenze v programech. Hlavními aktéry a stěžejními partnery řídicích orgánů programů ve všech fázích programového cyklu budou zástupci krajů, měst a obcí, případně dalších územních struktur daných evropskou legislativou pro fondy SSR, národní legislativou a další přirození partneři. Tyto subjekty se při své činnosti v platformách programů zasadí o řádné respektování územního rozměru intervencí a ve spolupráci s centrálním koordinátorem a dalšími subjekty zajistí, že územní složka bude představovat významný atribut všech programů. Při realizaci těchto programů tak budou některé intervencí zaměřeny plošně, což však nevylučuje jejich územní dopad, intervence s jasně daným územním zacílením budou realizovány specifickým níže popsaným způsobem se zapojením regionálních partnerů, a budou mít předem stanovený a měřitelný územní dopad. Poměr územní složky vůči složce celostátní (tematické) se však bude lišit mezi programy, přičemž nejvýraznější bude u IROP. Intervence IROP a územní složky centrálně řízených programů připravené výše uvedeným postupem přinesou nižším územním jednotkám (kraje, města a obce) větší možnosti podílet se na systematickém zacílení intervencí fondů SSR a zajistí jejich větší účinek, než intervence realizované prostřednictvím stávajících regionálních operačních programů. V takto nastaveném systému bude navíc možno z úrovně státu i nižších územních jednotek sledovat všechny požadované úrovně regionální politiky a lépe řídit intervence s územním dopadem. Současné personální kapacity struktur řídicích intervence regionálních operačních programů budou v co nejvyšší možné míře využity pro implementaci centrálních tematických programů. Neméně důležitá je však složka řízení územních intervencí regionálními a místními aktéry – kraji, městy a obcemi, případně dalšími subjekty ustavenými na územní bázi. Ve specifickém postavení se ocitnou zejména větší města, protože právě prostřednictvím intervencí na jejich území bude ČR naplňovat povinnost využít minimálně 5 % objemu EFRR na udržitelné investice ve městech. V rozvoji venkova budou hrát specifickou a významnější roli než nyní sdružení založená za účelem principu uplatnění komunitně vedeného místního rozvoje. Obce budou hrát klíčovou roli při schvalování strategií MAS zejména z pohledu zajištění aktivit v samosprávné působnosti daných zákonem o obcích.

Úprava územní dimenze v návrzích nařízení

Lisabonská smlouva rozšiřuje záběr politiky hospodářské a sociální soudržnosti o územní rozměr. Tato skutečnost je reflektována také v návrhu nařízení pro všechny fondy SSR (včetně EZFRV a ENRF), a to jak z hlediska strategického, tak implementačního.

Územní rozměr kohezní politiky je zřetelně podchycen na úrovni Evropské unie v návrzích nařízení, na národní úrovni je nutno hledat jeho adekvátní průmět pro jeho řádnou implementaci v českém kontextu. Po očistění textů návrhů nařízení o obecný přístup k územím s různými charakteristikami a o

nám nepříslušející parametry (ostrovy, odlehlá území, vysoké hory či řídké osídlená území), jsou pro ČR relevantní dva druhy území: město a venkov. Nad rámec daný návrhy nařízení budou intervence programů zaměřeny také na systematické zajištění vzájemných vazeb mezi městem a venkovem.

Celková koncepce návrhů nařízení, zejména ustanovení obecného nařízení pro tvorbu operačních programů pro cíl Investice pro růst a pracovní místa, neumožňuje jednoduché zakomponování územní dimenze formou prioritní osy. Pouze v řádně odůvodněných případech je možné v jedné prioritní ose kombinovat více kategorií regionů, jednu či více vzájemně se doplňujících investičních priorit jednoho tematického cíle z různých fondů, provázat jednu či více vzájemně propojených investičních priorit z různých tematických cílů (toto však pouze do 20 % příspěvku EU na operační program) nebo v případě ESF kombinovat investiční priority z různých tematických cílů. Standardním řešením naplňování územní dimenze operačního programu tedy bude vyčlenění určitého podílu prioritní osy právě pro tento účel. Tato územně zaměřená část prioritní osy může být ještě detailněji strukturována pro různé územní úrovně či implementační schémata.

Specifická nařízení pro EZFRV a ENRF jsou přirozeně zaměřena na venkovská území, avšak principy, podle nichž jsou programy sestaveny, se od operačních programů kohezní politiky liší. Principem, který byl úspěšně implementován v programech rozvoje venkova a který je možno pro příští programové období uplatňovat napříč programy spolufinancovanými z fondů SSR, je komunitně vedený místní rozvoj. Nařízení pro EZFRV stanoví, že podíl komunitně vedeného místního rozvoje v Programu rozvoje venkova bude činit minimálně 5 % alokace. Místním akčním skupinám založeným za účelem naplňování metody LEADER bude také poskytnut prostor v územní složce dalších programů. Na rozdíl od předem stanoveného minimálního podílu pro PRV se u ostatních operačních programů bude o zastoupení komunitně vedeného rozvoje rozhodovat na národní úrovni při tvorbě operačních programů na partnerské bázi.

Z pohledu návrhů nařízení tvoří klíčovou součást územní dimenze urbánní dimenze, která klade důraz na význam měst a aglomerací pro dlouhodobý růst a konkurenceschopnost celé Evropy. Urbánní dimenze unikátně protíná tematické, územně správní a prostorové hledisko, je to tedy podstatná kategorie pro úvahy o plánování a provádění intervencí programů spolufinancovaných z fondů SSR. Urbánní dimenze zahrnuje typy území z hlediska funkčního významu měst a obcí a je zřejmé, že právě na území velkých měst a aglomerací se nachází těžiště národní ekonomiky. Lze očekávat, že města budou připravovat a realizovat výsledkově orientované integrované rozvojové plány, mnohdy překračující jejich katastr, s jasně definovanými synergiemi a s popsány mechanismy plánování, realizace a hodnocení, jež budou následně organicky včleněny do intervenční logiky programu/ů. V případě realizace intervencí přesahujících území příslušející danému městu a dotýkajících se tak dalších aktérů (obce, kraj) bude muset být řádně ošetřen vztah vůči těmto, případně dalším územním entitám zahrnutým do integrovaného rozvojového plánu. Podobně bude muset být nastaveno partnerství v případě, že intervence budou v rámci integrovaného rozvojového plánu určeny pro jiné subjekty (stát a jeho organizace, zájmová samospráva, kraje, podnikatelské svazy, zástupci občanské společnosti apod.), než je nositel tohoto konceptu, tedy příslušné jádrové město. Vzhledem k významu městských oblastí je nasnadě, že urbánní dimenze bude zasluhovat zvláštní plánovací a realizační mechanismus, který by měl být založen na takové metodice plánování a implementace, jež bude umožňovat realizaci komplexních opatření a také v co největší míře zmocní místní aktéry a dá jim náležitou kompetenci a zodpovědnost.

Rozvoj venkova je sice předmětem podpory stejnojmenného programu, avšak intervence do venkovského prostoru nejsou omezeny jen na tento program. Jsou identifikovány problémy, které podvazují rozvoj venkovského prostoru ČR, přičemž i zde jsou patrné zjevné meziregionální rozdíly. I zde tedy bude platit pravidlo o různých způsobech jejich řešení v různých typech venkova. Ve venkovském prostoru budou realizovány specifické intervence různých programů, avšak v různé intenzitě. Stejně jako v případě měst je při podpoře rozvoje venkova potřeba přistupovat strategicky na základě rozvojových konceptů a plánů. Takovéto plány budou vznikat pro rozsáhlejší území, než je vymezení jedné konkrétní obce. Klíčovou roli pro rozvoj venkova by měla sehrávat menší či větší města, která tvoří přirozená střediska pro okolní venkovský prostor, případně účelově zřízené svazky těchto měst. Z pohledu financování rozvoje venkova hrají nezanedbatelnou úlohu vedle evropských zdrojů také prostředky krajů, ale i národní a další finanční zdroje. Svůj vliv na rozvoj venkovského prostoru posílí místní akční skupiny (MAS, viz níže), které nově dostanou větší prostor při realizaci

projektů relevantních programů obsahujících územní složku. MAS se stanou součástí celého procesu implementace těchto programů od fáze přípravy a programování přes monitorování až po hodnocení.

Složitost požadavků kladených na členské státy v nařízeních a nutnost koordinace a řízení procesů na národní úrovni je pádným argumentem pro nastavení centrálně řízeného systému programů se silným vlivem regionální a místní úrovně při nastavení priorit intervencí i při vlastní implementaci v širším slova smyslu. Za tímto účelem zřídí národní koordinátor příslušné platformy pro naplňování územní dimenze Dohody o partnerství (blíže viz kap. 4.4), které budou ustanoveny na partnerském principu se specifickým zohledněním relevantních aktérů regionálního a místního rozvoje.

3.1.3 Integrované přístupy

Integrované přístupy k řešení komplexních problémů v území se ukazují jako účinný nástroj v rukou veřejné správy a dalších subjektů k dosahování vyšší kvality strategického plánování a řízení a tím i lepších výsledků Dohody o partnerství. Zároveň přináší nové možnosti efektivnějšího investování finančních prostředků v rozvoji krajů, měst a obcí. Efektivita integrovaných přístupů spočívá především ve využití kauzální, věcné, územní a časové provázanosti a vzájemně se posilujících synergických efektů jednotlivých aktivit a opatření. Integrované přístupy rovněž přináší významný multiplikační efekt, který mobilizuje jak veřejné, tak soukromé zdroje a přispívají k prohloubení horizontální i vertikální spolupráce mezi subjekty veřejné správy navzájem i mezi subjekty veřejné správy, podnikatelského a neziskového sektoru i dalších relevantních partnerů včetně veřejnosti. To vše právě reflektuje nový pohled a důraz EK na účinnost a efektivitu využívání fondů SSR na straně jedné a jejich komplexnost a územní specifikaci na straně druhé.

Integrovanými přístupy se v případě fondů SSR rozumí komplexní přístup k plánování a implementaci operací (projektů) přinášející synergické efekty. Integrované přístupy budou pro všechny relevantní intervence definovány postupně ve všech etapách programového cyklu: při přípravě programů i při jejich implementaci. Integrované přístupy budou zakotveny také v národních strategických dokumentech. Budou promítnuty do metodik pro přípravu i implementaci programů, budou prosazovány při jejich řízení, monitorování a hodnocení. Klíčové pro řádné nastavení a řízení integrovaných přístupů bude jejich prosazování ze strany centrálního koordinátora, řídicích orgánů a dalších partnerů. Tento postup definuje vhodnou kombinaci operací (projektů) tak, že dojde k žádoucímu logickému propojení intervencí spolufinancovaných různými fondy SSR, programy či jejich prioritními osami (zde existují odlišnosti v terminologii dle fondů, u EZFRV jde o priority). Smyslem integrovaných přístupů je dosažení výstupů, výsledků a dopadů operací (projektů) s vyšší přidanou hodnotou než v případě, že by byly realizovány bez jakékoli vzájemné vazby. Jedná se o operace (projekty), za nimiž stojí jednotící strategický záměr a směřují k naplnění společného cíle, zpravidla se odehrávají v konkrétní geografické jednotce a během jediného programového období. Z pohledu přínosu a vnitřní kvality jsou za nejvýznamnější příklady integrovaných projektů považovány takové, které v sobě propojují investiční/tvrdé a neinvestiční/měkké části. Jde však často o územně funkčně propojené intervence, někdy na úrovni jednotlivých projektů.

Obecně je nutné integrovat intervence fondů SSR na více hierarchických úrovních. Jejich integrovanost bude důležitá na úrovni národní, kde musí být vhodně provázány především strategické projekty přispívající k rozvoji národních systémů a jiné celostátně významné projekty s jasně danými přesahy a vazbami, z pohledu územní dimenze a místně orientovaného rozvoje je důležitá integrovanost a provázanost operací na regionální a nižších úrovních. Využití integrovaných přístupů při rozvoji krajů, regionů, měst a obcí patří do okruhu témat územního, regionálního a místního rozvoje, která jsou v národním i v evropském kontextu v současné době velmi aktuální a diskutované. Na základě zkušeností z předchozí implementace evropských fondů v ČR lze předpokládat, že ani v nové struktuře programů nebudou řídicí orgány programů z vlastní iniciativy příliš usilovat o propojování intervencí uvnitř programu či dokonce s intervencemi jiných programů. S takovýmto přístupem je nutné naplnit požadavky návrhů nařízení, které jsou v této oblasti specifikovány přesněji než v legislativě stávající. Za naplnění požadavků návrhů nařízení směřujících k integraci intervencí fondů SSR bude zodpovědný centrální koordinátor. Jedním z jeho hlavních úkolů při nastavení parametrů Dohody o partnerství a programů bude sjednocení, zjednodušení a jasné definování podmínek pro zakomponování územní dimenze, integrovaných přístupů a jejich řízení plynoucích

z návrhů nařízení a z národních strategických dokumentů a politik. Podstatné je, aby byl celý systém řízení Dohody o partnerství od fáze programování konstruován tak, aby vůbec umožňoval žádoucí propojování projektů. Na úrovni Dohody o partnerství se to na jedné straně týká správného nastavení věcného zaměření priorit a cílů intervencí fondů SSR, na straně druhé ustavení jejich vhodné implementační struktury a procesů zajišťujících naplňování cílů Dohody o partnerství prostřednictvím řádného fungování programů. Znamená to mimo jiné, že obsah priorit, jejichž propojení přinese nejvyšší přidanou hodnotu, i implementační schéma včetně institucí procesů musí být stanoveny již v Dohodě o partnerství. Příkladem může být propojení funkčně souvisejících intervencí v území, například tvrdých a měkkých intervencí v oblasti vzdělávání prostřednictvím synergického působení relevantních programů.

Centrální koordinátor také zajistí, aby byly programy nastaveny tak, že jejich řízení bude flexibilní ve smyslu umožnění propojování intervencí jak uvnitř programů (mezi jednotlivými prioritními osami/prioritami případně i v jejich rámci), tak pro spolupráci s řídicími orgány jiných programů. Centrální koordinátor zveřejní metodiku pro přípravu programů, jejíž významnou součástí bude stanovení způsobu zakomponování územní, a specificky pak urbánní dimenze, a to formou definování priorit s významným podílem integrovaných přístupů včetně nejčastěji vyčleněním určitého podílu finanční alokace programů (v relevantních prioritních osách/prioritách) na specifické intervence pro územní jednotky nižší než stát či na implementaci integrovaných řešení. Úlohou centrálního koordinátora bude v rámci naplňování cílů Dohody o partnerství vytvořit pravidla přípravy a poté provádět dohled nad řádnými postupy řídicích orgánů, případně bude vhodnými způsoby a nástroji průběžně usměrňovat jejich aktivity. Povinnost náležitě zohlednit integrované přístupy při řízení, monitorování a hodnocení programů bude upravena ve specifických metodických dokumentech vytvořených národním koordinátorem. Centrální koordinátor se nebude při naplňování své úlohy zabývat propojováním jednotlivých konkrétních projektů – řízení v tomto ohledu bude gesci řídicích orgánů programů – bude však ověřovat a vyhodnocovat správnost realizace příslušných integrovaných intervencí, případně bude prosazovat změnu ve způsobu řízení, implementace a naplňování cílů a priorit.

Jelikož integrované projekty či plány nelze zpravidla dopředu určit nebo taxativně vyjmenovat (pokud to nejsou „vlajkové lodě“ daného tematického okruhu, tedy klíčové iniciativy, na nichž je založena intervenční logika), je nezbytná stálá a oboustranně funkční interakce mezi řídicími orgány a promotéry integrovaných akcí. Je však očekávatelné, že některé intervence lépe umožňují propojení s jinými či je takovéto propojení přímo nezbytně nutné. To by mělo být citlivě vnímáno již při plánování programu jako příležitost, jež má být dále sledována a podporována.

Je však také nutno uvést, že projekty, jež nejsou součástí integrovaného řešení, tedy individuální projekty, nebudou při implementaci *a priori* nikterak degradovány či považovány za méněcenné. Samostatnost či integrovanost projektu s jiným či jinými projekty dopředu nevypovídá nic o jeho kvalitě. Ta musí být posuzována podle standardních a transparentních postupů a podpory by se měly dočkat skutečně pouze projekty nejvyšší kvality, a to bez ohledu na vazby či integrovanost.

Úprava integrovaných přístupů v návrzích nařízení

Integrované přístupy se objevují v návrzích nařízení jako poměrně významné téma, specificky jsou upraveny v několika člancích. Jejich jednotícím prvkem je postup podle předem definované a řídicími orgány relevantních programů schválené strategie (či jejich specifických částí způsobilých pro podporu z příslušného programu). Míra a formy zapojení do systému implementace programů se mohou pro níže definované nástroje značně lišit, podmínkou je však formální zapojení na základě písemných dohod s relevantními řídicími orgány programů.

Metoda LEADER je v návrzích nařízení (obecné, EZFRV a ENRF) popsána velmi detailně a v praxi s ní existují dlouhodobé zkušenosti, naopak Integrované územní investice jsou pro systém novinkou a ani návrh nařízení nestanoví o mnoho více než účel zřízení a základní princip využití pro národní úroveň a příslušné územní orgány).

Metoda LEADER (komunitně vedený místní rozvoj)

Ze zkušeností s implementací metody LEADER vychází kapitola Komunitně vedený místní rozvoj (čl. 28 – 31 návrhu obecného nařízení). Na rozdíl od současného omezeného využití této metody jen

v programech rozvoje venkova (spolufinancovaných EZFRV) a operačních programech spolufinancovaných z EFRR bude možno využít metodu LEADER pro všechny programy financované z fondů SSR, pravděpodobně však s výjimkou FS, jež svým charakterem a způsobem implementace aplikaci metody LEADER nevyhovuje.

Integrované územní investice (*Integrated territorial investment*; ITI)

Prostřednictvím tohoto nového nástroje mohou být prováděny synergické intervence z fondů SSR tam, kde dochází k realizaci strategie městského rozvoje, jiné územní strategie či paktu a je zapotřebí využít integrovaného přístupu za použití intervencí jedné či více prioritních os/priorit jednoho či více programů.

Využití tohoto nástroje je jednou z možností, jak členský stát naplní podmínku alokace minimálně 5 % intervencí EFRR v cíli Investice pro růst a zaměstnanost na podporu udržitelného městského rozvoje (čl. 7 návrhu nařízení pro EFRR). Tamtéž je uvedeno, že města či jiné subregionální nebo místní orgány zodpovědné za implementaci příslušných strategií se podílejí na výběru operací.

Tento koncept byl v původním návrhu Evropské komise zamýšlen pouze k využití strukturálními fondy, případně Fondem soudržnosti, avšak v textu reflektujícím kompromis dosažený za kyperského předsednictví Radě EU přesouvá příslušný článek (původně čl. 99) do společné části návrhu obecného nařízení, jež je relevantní pro všechny fondy SSR. ČR tento posun vítá, protože integrované územní intervence je žádoucí financovat ze všech dostupných nástrojů, tedy i EZFRV a ENRF.

Specifický přístup k integrovaným přístupům v ČR

Mezi úlohami centrálního koordinátora je zajistit řádnou aplikaci integrovaných přístupů v Dohodě o partnerství, v této části je však dokument zaměřen pouze na aplikaci integrovaných přístupů v územní dimenzi – pro kraje, města, obce a další subjekty působící v rozvoji území.

Obecný koncept i implementační detaily k využití integrovaných přístupů z pohledu územní dimenze naplňování Dohody o partnerství prostřednictvím fondů SSR bude podchycen ve Strategii regionálního rozvoje. Proces zakomponování integrovaných přístupů do programových dokumentů bude popsán v metodice tvorby programů.

Mezi relevantními aktéry územní dimenze existuje shoda na aplikaci obecného přístupu k integrovanému přístupu k naplňování územní dimenze Dohody o partnerství a programů prostřednictvím intervencí fondů SSR. Centrální koordinátor bude prosazovat podstatně širší aplikaci integrovaných přístupů, než jak je tato problematika vymezena v návrzích nařízení. Jedním z důvodů je zkušenost s implementací integrovaných plánů rozvoje měst i možnost využít poznatků stávající aplikace metody LEADER.

Pod koncept, který lze označit jako integrované plány rozvoje pro územní dimenzi (ve zkratce IPRx), lze zahrnout přístupy dané návrhy nařízení – metodu **LEADER** a **ITI** – i integrované plány rozvoje měst (**IPRM**), které se osvědčily v současném programovém období, integrované plány rozvoje území (**IPRÚ**), jež jsou součástí SRR, případně **jiné koncepty** založené na strategickém a integrovaném rozvoji území. Jednotlivým prvkem přístupu založeného na IPRx je existence konsenzuální, výsledkově zaměřené a na partnerské bázi schválené strategie pro dané území, k němu se přidává aktivní role relevantních územních subjektů v její realizaci.

Jak již bylo uvedeno, návrhy nařízení nepředurčují – s výjimkou aplikace metody LEADER – příliš detailní strukturu institucí ani jejich úlohu v procesu implementace. Lze předpokládat, že při realizaci jednotlivých přístupů budou jejich nositelé v různé míře zapojeni do implementačních struktur a budou se podílet na některých aktivitách z následující škály tak, jak bude upraveno smluvním vztahem s příslušným řídicím orgánem: podpora absorpční kapacity v území, příprava a realizace procedury výběru projektů, definice výběrových kritérií, případně i administrace a hodnocení výzev, monitorování a hodnocení aktivit v dotčeném území. Nepřekročitelnou hranicí pro aktivity nositelů integrovaných přístupů bude podíl na finančním řízení programů a příslušná ustanovení domácí legislativy – zákony o rozpočtových pravidlech a o kontrole. Centrální koordinátor bude podporovat také účast zástupců konkrétního územního přístupu jako partnerů řídicích orgánů při přípravě programové dokumentace na principu partnerství.

Financování projektů naplňujících koncept IPRx bude probíhat různými formami. Mezi ně lze počítat tradiční formu dotací, která bude pravděpodobně převládat, ale nejsou vyloučeny ani jiné způsoby financování, např. finanční nástroje aplikované na územním principu či Společný akční plán. Při použití Společného akčního plánu však musí být pečlivě brány do úvahy limity, které jsou pro využívání tohoto nástroje zakotveny již v nařízení a v podstatě vylučují jeho využití na mikroregionální úrovni.

Exkluzivní financování aktivit IPRx z fondů SSR pro naplňování cílů jednotlivých strategií není podmínkou, z pohledu centrálního koordinátora je dokonce žádoucí postavit realizaci strategií na dlouhodobě udržitelném vícezdrojovém financování.

3.2 Princip podpory fungujícího trhu

3.2.1 Zaměření na odvětví pro fungující trh

Systém programů musí být nastaven nediskriminačním způsobem a musí se zaměřovat na oblasti, které pomohou zvýšit konkurenceschopnost. Programy budou především podporovat odvětví a sektory, kde dochází k selhání trhu, či kde tržní prostředí neexistuje. Bude vždy zvažována forma podpory (dotace či návratné zdroje) pro konkrétní intervence nebo pro dané území. Základním předpokladem je, že by nemělo docházet k vytlačování soukromého kapitálu. Zapojení privátního kapitálu je naopak jedním z cílů a bude podporováno různými formami finančních nástrojů.

Finanční nástroje

Pomoc strukturálních fondů bude v období 2014–2020 distribuována nejen tradiční nenávratnou, dotační formou, ale také návratnými či revolvingovými formami. Je žádoucí podporovat propojenost a komplementaritu finančních nástrojů s dotacemi. Tento nový způsob využívání strukturálních fondů povede k podstatně vyšší efektivitě investic, bude v daleko větší míře zaručena udržitelnost investic (nositel projektu bude motivován prostřednictvím nutnosti splacení prostředků strukturální pomoci), do systému budou zapojeny nové znalosti a kompetence privátních subjektů (správci finančních nástrojů) a také bude dosaženo vyššího pákového efektu (do investování ve veřejném zájmu a sdílení investičních rizik se mohou zapojit také soukromé zdroje).

Úvaha o tom, které intervence strukturálních fondů v sobě nesou potenciál pro zapojení finančních nástrojů (investice generují zisk či významnou provozní úsporu), by měla být učiněna již při samotném programování intervenční logiky. Následně by měla být provedena analýza možných tržních selhání, výsledků a dopadů cílových investic, jež by případ od případu (pro každou dílčí oblast) definovala, zdali vůbec, a za jakých podmínek a v jaké formě lze finanční nástroje optimálně využít.

Nové finanční nástroje, jež budou v příštím období nositeli návratného investování, bude možné zřízovat na unijní, národní nebo regionální úrovni. Podle návrhu obecného nařízení se může jednat o stávající finanční nástroje, jež operují v souladu s legislativou EU, či o nové nástroje, jež jsou zvláště vytvořené pro provádění veřejných intervencí, opět v souladu s příslušnými pravidly EU a vnitrostátními předpisy. Provádění může být těmito institucím svěřeno přímo, jedná – li se o EIB či o mezinárodní finanční instituce, jejichž akcionářem je členský stát, nebo finanční instituce se sídlem v členském státě a jejichž úkolem je dosahovat veřejného zájmu pod kontrolou orgánu veřejné správy. V případě finančních nástrojů, které jsou tvořeny pouze půjčkami nebo zárukami, se mohou ujmout prováděcích úkolů přímo řídicí orgány. V jiném případě musí být veřejnoprávní či soukromoprávní subjekty vybrány v souladu s platnými pravidly EU a národní legislativou. Při provádění finančních nástrojů lze využít také tzv. fond fondů.

Je nezbytné zdůraznit tržní orientaci, kterou by měly finanční nástroje prokázat a naplňovat. Měla by se tedy sledovat myšlenka, aby fungující konkurenční prostředí podporovalo vznik a fungování finančních nástrojů, a naopak – fungování finančních nástrojů by nemělo být v rozporu s tržním prostředím a podmínkami.

Pro nalezení optimálního mechanismu využití finančních nástrojů je dobré zvážit využití fondu/ů fondů. Nicméně zapojení tohoto článku je nutné zvážit z hlediska efektivnosti a využitelnosti při implementaci konkrétního nástroje finančního inženýrství. Rozhodnutí o zapojení subjektů a nastavení implementační struktury, tj. vč. využití fondu fondů, by mělo být výsledkem ex-ante analýzy.

Výhodou využití fondu fondů by byla jednotná aplikace metodických postupů, jež je vzhledem k malému povědomí v rámci ČR klíčová. Na rozdíl od samotných finančních nástrojů – poskytovatelů projektového financování (jež by měly být vždy vybírány s ohledem na tržní podmínky a aplikovanou legislativu upravující veřejné zakázky) je vhodné zvážit strategii výběru správce fondu fondů a vybrat variantu, jež je vzhledem ke stávajícím podmínkám nejvíce efektivní.

3.3 Princip podpory kvalitních projektů

3.3.1 Podpora smysluplných projektů

Budou podporovány pouze ty projekty, jež budou měřitelně naplňovat stanovené priority a cíle. Důkazy o proveditelnosti projektu budou přinášeny nejen pro fázi vlastní realizace, ale zejména pro fázi využívání výstupů a dosahování výsledků. Projekty by měly být hodnoceny v celém kontextu investice.

Aplikace metod hodnocení investic a efektivity výdajů

Na úrovni jednotlivých programů budou nastaveny adekvátní metody hodnocení investic a posuzování efektivity výdajů. Tyto metody budou aplikovány úměrně jejich náročnosti, tak, aby „utopené náklady“ před-investičního cyklu byly minimální.

Z pohledu hodnocení investic se jako vhodná metoda jeví CBA. Výhodou této metody je schopnost měření celospolečenského příspěvku konkrétního projektu bez ohledu na jeho zaměření (univerzálnost metody). Tato metoda je v současnosti úspěšně využívána v některých operačních programech. Klíčem ke správné aplikaci CBA bude adekvátní systémové nastavení (zejména minimální velikost investičních výdajů projektu, pro něž bude CBA vyžadována), efektivní metodická, informační a zejména pak konzultační podpora.

Pro zajištění efektivity jednotlivých výdajů bude vhodné nastavit systém hodnocení jejich výše, a to nejen ve fázi samotné realizace projektu, respektive proplácení, ale již ve fázi schvalování. Toto hodnocení by mělo probíhat ve dvou úrovních, jednak z pohledu absolutní výše výdajů ve vztahu k nastavené srovnávací hladině, a také z pohledu vztahu hlavních výdajů a výsledků projektu (pokud není použita CBA, jedná se o zjednodušený pohled na výsledkovou efektivitu).

K účinnému hodnocení efektivity jednotlivých výdajů by mělo rovněž přispět vytvoření databáze jednotkových nákladů, která bude jako nástroj přípravy projektových žádostí a posouzení projektu detailně popsána v metodickém dokumentu věnujícím se oblasti vyhlášení výzev, hodnocení a výběru projektů. Tato databáze by měla shrnovat náklady na jednotku produkce a měla by být využitelná napříč intervenčním spektrem. Velmi vhodné je aplikovat ukazatele jednotkových nákladů u intervencí zaměřených na infrastrukturní projekty (např. doprava, životní prostředí). Databáze jednotkových nákladů by měla především sloužit jako podpora pro ŘO při rozhodování a porovnávání různých projektů (zvláště z hlediska cenového nastavení). Využití této databáze má smysl zejména u intervencí, které se do jisté míry opakují resp., jejichž aktivity se opakují – např. u EFRR náklady na intervence v oblasti dopravy a dopravní obslužnosti, nebo u ESF v případě některých víceméně standardně poskytovaných školení. Zavedení národní databáze jednotkových nákladů by tak mělo být velmi přínosné z hlediska efektivity a transparentnosti celého implementačního systému.

Správným využitím všech zmíněných metod lze docílit toho, že veřejné financování bude transparentní a efektivní. Nezbytnou podmínkou úspěšné aplikace je však kvalitní, kapacitní a dostupná procesní, systémová a zejména lidská podpora, a to ve fázi konzultací a hodnocení projektů.

3.4 Princip snadnější přípravy a realizace projektů

Budoucí žadatelé a příjemci prostředků programů budou předkládat a realizovat projekty snadněji než doposud, a to zejména díky elektronizaci agend a zjednodušování (sjednocování) pravidel. Podstatným faktorem bude také zvyšování kvality a výkonu budoucích aktérů implementační struktury.

3.4.1 Jednotné metodické řízení a monitorování

Základním předpokladem úspěšné realizace celého programového období spočívá v nastavení systému administrace a finančních toků na jednotných závazných pravidlech platných pro celý implementační systém s přihlédnutím ke specifickým PRV a OP Rybářství. Pro zajištění samotného systému implementace z hlediska procesů bude v několika oblastech připravováno jednotné metodické prostředí (JMP) s cílem:

- zjednodušit administrativní postupy,
- umožnit snadnější orientaci žadatele/příjemce v systému přidělování podpory,
- zlepšit komunikaci mezi žadatelem/příjemcem a poskytovatelem podpory,
- nastavit jednotná a srozumitelná pravidla,
- zkrátit administrativní lhůty,
- upravit legislativní prostředí tak, aby vedlo ke zjednodušení administrativy.

Předpoklady pro funkční JMP

- jasně vymezená implementační struktura,
- dostatečné kompetence a svrchovanost centrálních institucí v rámci nastavování JMP,
- funkční monitorovací systém,
- závaznost metodického prostředí i ve vztahu k horizontálním institucím (NOK, PCO, AO),
- vymahatelnost nastavených pravidel,
- postupné odstraňování legislativních bariér;
- sladění kontrolních systémů.

Základní principy JMP

- Transparentnost a dodržování 3E – zaneseny v procesech programů.
- Jednotná terminologie a jednotný přístup k tvorbě metodických dokumentů.
- Ukotvení principů zjednodušení systému administrace v rámci JMP.
- Návaznost procesů a nastavení lhůt.
- Elektronizace celého systému.
- Dostatečná, stabilní a vzdělaná administrativní kapacita.
- Jasně stanovené a oddělené kompetence jednotlivých subjektů implementační struktury, jejichž plnění je vymahatelné.

Programy musí být již od počátku budovány tak, aby v klíčových procesech byly srozumitelné a jednotné, aby měly srozumitelně a jasně nastaveny cíle, výsledky a k nim odpovídající měřitelné indikátory. Musí být zavedena a udržena jednotná metodika řízení a hodnocení programů. Nastavení programů musí být ověřeno ex-ante evaluací, jež potvrdí nejen správnost intervenční logiky včetně východisek, ale také vhodnost nastavení strategických a řídicích procesů.

Základním východiskem bude jednotný a závazný metodický dokument pro tvorbu programových dokumentů a dále pak základní sada metodických dokumentů směřujících k zajištění kvalitního, výkonného a efektivního implementačního prostředí. Tyto metodické dokumenty budou převážně závazného charakteru. Nezávazné dokumenty charakteru doporučení budou využívány v oblastech, které jsou již v dostatečné míře ošetřeny nařízeními nebo právní předpisy ČR a není nutné stanovovat další povinnosti nebo pravidla. Tyto nezávazné dokumenty budou sloužit spíše ke sdílení *best practice* a dosavadních zkušeností.

Pro sledování realizace fondů SSR bude připraven a provozován monitorovací systém MS2014+. Půjde o metodicky, procesně i technologicky jednotný systém, který bude pokrývat celou implementační strukturu. Klíčovou úlohu při zajištění funkčního provozu monitorovacího systému MS2014+ bude hrát parametrizace vnitřních, ale i vnějších procesů a postupů pro úroveň řízení, kontroly a auditu. Součástí bude definováním povinných vazeb a klíčových procesů a pravidel pro fondy SSR, ale i definování rozsahu sdílených služeb s kompletními vazbami na externí systémy na úrovni služeb e-Governmentu a EK.

Pro programové období 2014–2020 je klíčovým faktorem nastavit metodické prostředí tak, aby bylo „jednodušší“ pro jeho všechny aktéry. Nastavení JMP bude založeno na postupné přípravě a realizaci jednotlivých procesů, které shrnuje schéma x, viz výše. Důraz bude kladen na srozumitelnost a jednotnou formální úpravu a znění. Jednotlivé oblasti budou logicky uspořádány tak, aby reflektovaly programový a projektový cyklus a vyhovovaly také potřebám centrálního řízení a koordinace fondů SSR. Základní výčet oblastí metodického prostředí lze rozdělit do dvou úrovní, a to úroveň řízení Dohody o partnerství a úroveň řízení programů. Nastavení a závaznost metodického prostředí je tedy základním předpokladem pro řízení Dohody o partnerství a efektivní nastavení celého systému, proto je nutné JMP nastavit také ve spolupráci s partnery a odborníky na danou problematiku.

4 Další postup

Kapitola obsahuje informace o dalším postupu přípravy programového období 2014-2020.

4.1 Obecný harmonogram jednotlivých kroků

Harmonogram a proces přípravy v rámci ČR je odvislý od vývoje jednání na úrovni EU – v rámci Rady EU i v rámci tzv. řádného legislativního procesu, jemuž podléhá vyjednávání o návrzích nových nařízení. To však neznamená, že příprava strategických a programových dokumentů na národní úrovni může začít až po schválení příslušné legislativy. Paralelně s projednáváním legislativních návrhů na pracovní skupině Rady EU jsou připravovány podklady pro tvorbu příslušných dokumentů, které reflektují aktuální vývoj projednávání legislativy pracovní skupinou Rady EU. V dubnu, červnu a říjnu 2012 byly některé významné pasáže návrhu obecného nařízení, na nichž panovala mezi členskými státy široká shoda, předběžně schváleny Radou EU. Předběžné schválení kompromisního textu obecného nařízení poskytuje MMR jako národnímu koordinátorovi příprav na české straně silnější oporu při řízení procesu zpracování příslušné dokumentace a nastavování struktur a procesů pro příští programové období.

Strategická úroveň – Společný strategický rámec a Dohoda o partnerství

Součástí přílohy předběžně schváleného textu obecného nařízení je i SSR, přestože původně Evropská komise navrhovala jej vydat pouze, jako tzv. delegovaný akt. Návrh tohoto dokumentu zveřejnila EK v měsíci březnu 2012. Projednávání dokumentu pracovní skupinou Rady EU začalo probíhat již za dánského předsednictví v první polovině roku 2012. Projednávání dále probíhá. V hierarchii strategických dokumentů pro implementaci evropských fondů v programovém období 2014–2020 stojí nejvýše právě SSR. Z něj a dalších strategických dokumentů na úrovni EU a ČR (zejména NPR) bude vycházet Dohoda o partnerství, která stanoví strategii, priority a opatření ČR pro účinné a efektivní využívání fondů SSR za účelem dosahování cílů strategie Evropa 2020. Dohoda bude schválena Komisí na základě posouzení a dialogu s členským státem, tedy ČR (viz kapitola 2.1).

Programová úroveň

Vzhledem k požadavku, který plyne z obecného nařízení, aby byly Dohoda o partnerství a programové dokumenty předloženy ke schválení EK ve stejném okamžiku, bude jejich příprava probíhat paralelně. Pod metodickým vedením MMR a ve spolupráci s věcnými odborníky budou pokračovat další práce na rozpracování intervencí jednotlivých OP spolufinancovaných z fondů SSR. Paralelně budou rozpracovány i PRV a OP Rybářství v gesci MZe. Vzhledem k tomu, že EK má v plánu již od podzimu roku 2012 zahájit projednávání Dohody o partnerství s členskými státy a jednání o programech by měly následovat jen s malým časovým posunem, měly by během nastávajících měsíců být připraveny alespoň prvotní návrhy programů. Na základě výsledků jednání s Evropskou komisí, ale také při reflexi vstupů ex-ante hodnotitelů a posuzovatelů dopadů programů na životní prostředí by měly být pokročilejší verze programů předloženy ke schválení vládě ČR do března 2013. V dalším průběhu příprav budou také paralelně reflektovány výsledky projednávání návrhu víceletého finančního rámce a souboru nařízení k fondům SSR. Očekává se, že do konce roku 2012 by mohla být ukončena jednání o víceletém finančním rámci. Jejich výsledek se promítne také do textů nařízení pro fondy SSR, zejména pak obecného.

Rok 2013 bude věnován intenzivní přípravě implementačních struktur, dopracování Dohody o partnerství, programů a jejich projednání s EK. Harmonogram příprav je specifikován v tabulce níže. Cílem je zahájení fyzické realizace projektů způsobilých pro financování z nového programového období počátku zahájení realizace programového období 2014 – 2020.

Schéma 4-1 - Obecný harmonogram

Časové období	Aktivita
Závazný harmonogram	
03/2013	Předložení návrhu programů pro fondy SSR ze strany řídicích orgánů ministerstvu pro místní rozvoj
05/2013	Předložení informace o stavu přípravy programů fondů SSR ze strany MMR na vládu Předložení návrhu PRV a OPR ze strany MZe na vládu
12/2012 – 05/2013	Příprava návrhu Dohody o partnerství – vyjednávání s Evropskou komisí
12/2012 – 05/2013	Příprava návrhů programů (ve vazbě na přípravu Dohody o partnerství)
Indikativní harmonogram závislý na vývoji jednání na Radě EU	
06/2013 – 12/2013	Dopracování návrhů programů a vyjednávání s Evropskou komisí Dopracování Dohody o partnerství vyjednávání s Evropskou komisí
11/2013 – 12/2013	Přijetí/schválení programů Evropskou komisí Přijetí Dohody o partnerství Evropskou komisí
2014	Zahájení realizace programů v programovém období 2014-2020

4.2 Postup při přípravě jednotlivých dokumentů

Texty vztahující se k obsahu programů uvedené v tomto dokumentu jsou pouze indikativního charakteru a nevylučují úpravy obsahu programů do budoucna. Slouží pouze jako vodítko stanoveným řídicím orgánům, které budou muset při rozpracování konkrétního textu programu reflektovat mnohé další faktory. Bude se jednat zejména o možné úpravy navržených legislativních textů EU (např.

z hlediska způsobilosti spolufinancování či tematické koncentrace), změny a úpravy strategických dokumentů na evropské i národní úrovni, možnosti spolufinancování navrhovaných aktivit z veřejných zdrojů a schopnost efektivní implementace navrhovaných intervencí v podmínkách ČR a výsledky jednání týkající se upřesnění zaměření programů mezi řídicími orgány.

Celkovou koordinaci přípravy všech programů pro fondy SSR v rámci přípravy Dohody o partnerství bude vykonávat MMR a bude tak naplňovat usnesení vlády ČR č. 650/2011. Ve zvláštním postavení je MZe, které pro fondy EZFRV a ENRF bude postupovat podle nařízení k těmto fondům. Do procesu přípravy bude postupně zapojen také ex-ante hodnotitel Dohody o partnerství, který bude vůči ex-ante hodnotitelům programů hrát roli koordinátora zpracování těchto hodnocení. Na stejném principu bude založeno také hodnocení dopadů Dohody o partnerství na životní prostředí. Zpracovatel SEA bude koordinovat zpracování environmentálních hodnocení podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

MMR bude pokračovat v rozpracování věcné části programů spolu s ŘO. Návrhy všech programů spolu s návrhem Dohody o partnerství budou vládě předloženy do konce března 2013.

MMR bude, kromě koordinace vypracování všech programů, řídit také vypracování s nimi souvisejících metodických dokumentů. Vzhledem k velkému důrazu na územní dimenzi zajistí ministerstvo pro místní rozvoj z pozice Národního orgánu pro koordinaci promítnutí regionální dimenze do všech programů. Metodický pokyn pro přípravu programových dokumentů pro programové období 2014–2020

Pro zpracování programů 2014 – 2020 MMR zpracovalo Metodický pokyn pro přípravu programových dokumentů pro období 2014–2020, jehož cílem je poskytnout budoucím ŘO, zpracovatelům programů i dalším zapojeným partnerům přehledné a závazné postupy pro zpracování programů a předat požadavky ze strany EK. Metodický pokyn bude platný pro všechny typy programů v rámci všech fondů Společného strategického rámce EU.

Metodický pokyn se skládá ze tří stěžejních částí – rozdělení rolí jednotlivých aktérů přípravy a implementace programů (kap. 5), popisu základních procesů a mechanismů souvisejících s přípravou programů (kap. 6) a popisu struktury a obsahu programu (kap. 7). První část představuje doporučený časový rámec jednotlivých kroků přípravy programů, vymezuje dané i očekávané klíčové aktéry a partnery na evropské, národní, regionální i místní úrovni. Druhá část je věnována vysvětlení procesů a mechanismů implementace fondů SSR v klíčových okruzích přípravy i realizace programu, přičemž vychází primárně z návrhů nařízení, šablon EK, metodických dokumentů MMR-NOK a ministerstva financí a dále ze zkušeností z programových období 2004–2006 a 2007–2013. Současně je podkladem pro třetí část, která vychází z návrhu šablony hlavních částí Operačního programu, který představila EK v návaznosti na návrhy nařízení a je doplněna interpretací a požadavky ze strany MMR.

Značný důraz je Metodickým pokynem kladen na postupy strategického plánování. V souladu s politikou EU bude pro programové období 2014–2020 kladen větší důraz na výsledky a dojde k zavedení některých nových prvků. Klíčovým požadavkem strategického programování je koherentní intervenční logika, přičemž je potřeba rozlišovat vnější a vnitřní koherenci. Jako vnější koherence je chápána soudržnost s nadřazenými cíli na úrovni EU, ale i národní, popř. regionální. Vnitřní koherenci intervenční logiky je chápána vzájemná soudržnost a provázanost identifikovaných problémů, definovaných cílů a navrhovaných opatření, aktivit a jejich synergických vazeb.

Pro zobrazení intervenční logiky bylo zpracováno níže uvedené schéma, které bude výchozím prvkem pro koordinaci zpracování jednotlivých programů.

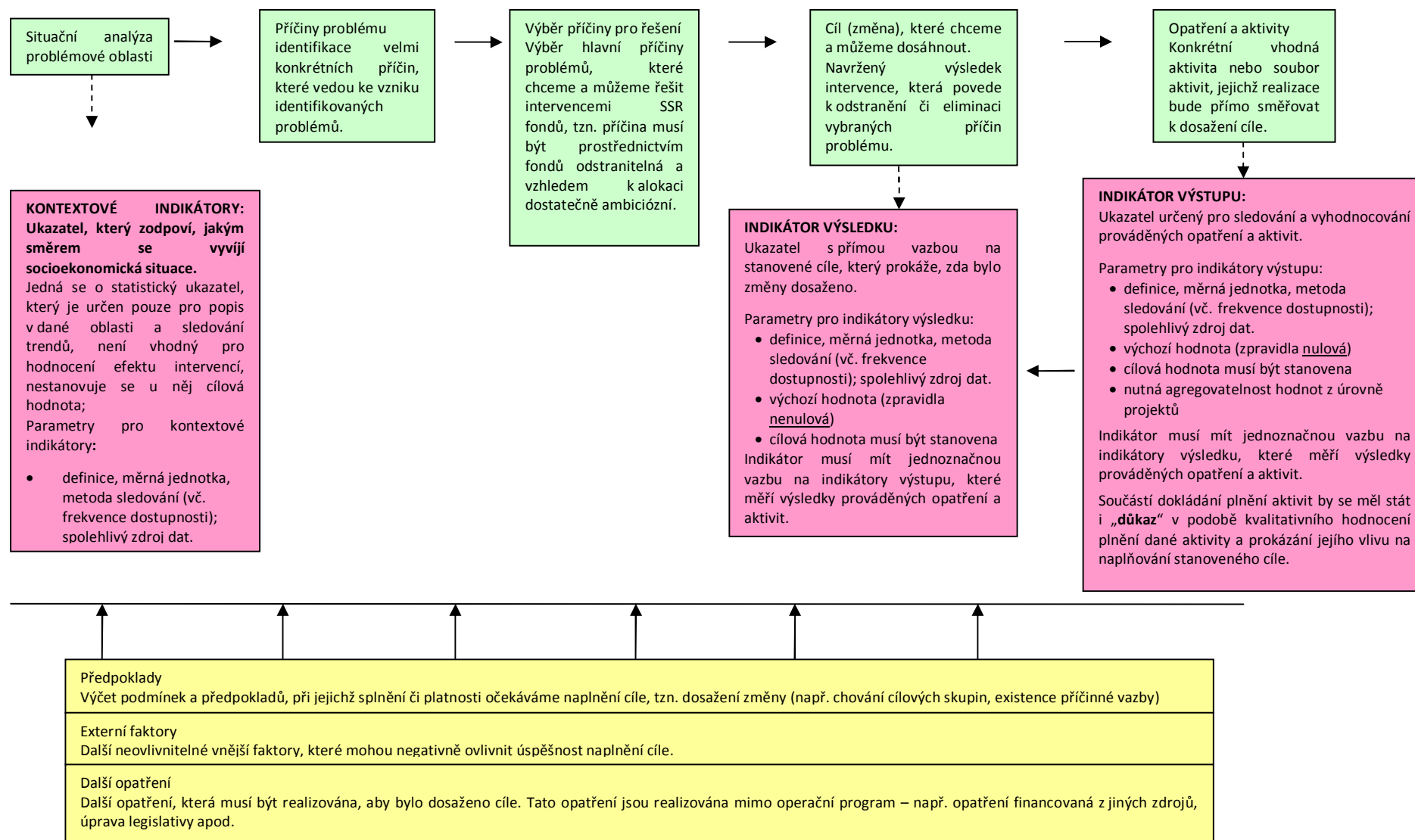
Od každého zpracovatele programu financovaného z fondů SSR bude požadováno jasné nadefinování intervenční logiky a zodpovězení jednotlivých prvků definovaných níže uvedeným schématem 4-2⁵.

Informace v této kapitole se opírají zejména o ustanovení návrhu obecného nařízení. V případě specifických nařízení pro jednotlivé fondy a cíl Evropská územní spolupráce se mohou objevit

⁵ Dané schéma se vztahuje na programy všech fondů SSR. Pro EZFRV a ENRF platí odlišná terminologie a parametry indikátorů, základní principy intervenční logiky však musí respektovat všechny programy. Bez jejich užití nebude program správně nastaven a provázán, tj. nebude směřovat k plnění stanovených cílů, případně nebude mít nastaveny vhodné indikátory. Detailně budou problematiku intervenční logiky a indikátorů rozpracovávat příslušné metodické dokumenty.

ustanovení, která upravují předmětnou problematiku jiným způsobem. To platí zejména pro návrhy nařízení pro EZFRV a ENRF.

Schéma 4-2 - Vnitřní koherence intervenční logiky – teorie změn

Zdroj: MMR

4.3 Další práce nad tematickými okruhy

O vytvoření tematických okruhů bylo rozhodnuto v návaznosti na závěry z implementace programového období 2007–2013 i 2004–2006, kdy neexistovala žádná úroveň definovaných cílů a priorit mezi národními strategickými cíli dle NSRR, resp. RPS a cíli operačních programů. MMR proto rozpracovalo NRP do detailnější úrovně 8 TO. Pro každý tematický okruh je specifikován popis stávající situace, pozice ČR, vazba na strategické dokumenty, cíle a zaměření, předběžné podmínky a další podmínky, návrhy vhodných indikátorů, územní dimenze, aj. (tzv. karty TO). Karty TO byly poskytnuty klíčovým partnerům (resorty, kraje, NNO a další experti) k připomínkování.

Pro finální dopracování karet okruhům za konzultace s relevantními aktéry určilo MMR skupinu gestorů pod vedením p. prof. Mejstříka:

- a. Instituce (TO 5) – Pavel Telička
- b. Mobilita, sítě, energie (TO 4) – Petr Moos
- c. Trh práce, vzdělanost a sociální začleňování (TO 1 a TO 7) – Miroslav Zámečník
- d. Inovace a konkurenceschopné podniky (TO 2 a TO 3) – Jiří Blažek
- e. Životní prostředí a integrovaný rozvoj (TO 8 a TO 6) – Petr Zahradník

Koordinátor – M. Mejstřík

Cílem skupiny gestorů je expertní zhodnocení a dopracování tematických okruhů pro období 2014–2020, včetně zapracování již obdržených připomínek. TO budou základem pro zpracování analytické části Dohody o partnerství a musí proto ve shodě s relevantními aktéry (resorty, regiony a dalšími) analyzovat nejdůležitější potřeby ČR a jejích regionů v daných tématech a identifikovat navazující cíle a zaměření podpory. TO by měly v základní rovině odpovídat na otázku co, proč a jak chceme v novém programovacím období financovat z prostředků EU, a jak budeme měřit dosahování cílů. TO se tak budou moci stát solidním podkladem pro nastavení operačních programů a jejich prioritních os pro období 2014–2020. Z uvedeného vyplývá, že pro dopracování tematických okruhů je nezbytné nalezení konsenzu nad potřebami ČR stanovenými v tematických okruzích s klíčovými hráči v dané oblasti. Konkrétně se jedná o prodiskutování potřeb a cílů identifikovaných v rámci tematických okruhů s kraji, ministerstvy a dalšími odborníky, které navrhne buď MMR nebo výše uvedení gestoři.

Stanovení gestoři jednali se zástupci resortů, krajů, měst a obcí a s dalšími relevantními partnery jako jsou zástupci sdružení zaměstnavatelů, zaměstnanců a řady relevantních neziskových organizací. K platformám k jednotlivým TO byli vždy přizváni právě ti partneři, jejichž zkušenosti a expertíza přispěly k dopracování karet TO do optimální podoby. Zpracování (obsah a textace) tematických okruhů bylo v listopadu 2012 ze strany gestorů dokončeno. V současné době probíhá ze strany MMR přezkum těchto karet. Za účelem uzavření debaty nad kartami tematických okruhů uspořádalo MMR 12. a 15. listopadu 2012 kulaté stoly za účasti výše uvedených gestorů a dalších zapojených partnerů. S ohledem na rozsah jednotlivých karet TO (20–30 stran) bylo pro každou kartu zpracováno v rozsahu řádově tří stran tzv. executive summary, které obsahuje popis problémů řešených v TO, globální cíl, strategické cíle, posun a změny oproti podpoře ve stávajícím programovém období, územní dimenzi a synergie s ostatními TO. Toto shrnutí nabízí stručný a rychlý přehled o jednotlivých TO. Průběžně výstupy z karet TO jsou součástí předkládaného materiálu.

TO budou využity pro přípravu Dohody o partnerství a pro bližší specifikaci zaměření budoucích programů. Precizně připravené karty TO tak přispějí k přehlednému nastavení intervenční logiky programování pro 2014–2020, čímž výrazně přispějí k efektivnímu čerpání z fondů SSR v programovém období 2014–2020.

4.4 Platformy pro budoucí programové období

Příprava budoucího programového období bude projednávána na platformách se zastoupením všech relevantních partnerů – resortů, dotčených institucí, zástupců akademické a neziskové sféry, sociálních a hospodářských partnerů, aj. Agenda platform pro implementaci programového období 2007 – 2013 bude pro účely programového období 2014 – 2020 modifikována (již od roku 2010 se na stávajících platformách debatují dílčí kroky pro budoucí programové období). MMR vytvoří i nové platformy, které se budou zabývat celkovou přípravou a následně implementací programového období 2014 – 2020.

Implementace programového období 2014 – 2020 bude rozdělena do několika fází. První fází bude příprava institucí, procesů a dokumentů, pokračovat se bude s fází projednávání dokumentů, která bude založena na respektování partnerského přístupu jak směrem k Evropské komisi, tak k již uvedeným partnerům na národní úrovni. Nejdlejší fází bude následná realizace programů přispívajících k naplňování Dohody o partnerství.

FÁZE PŘÍPRAVY PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ 2014 – 2020

Rada pro fondy Společného strategického rámce

Rada bude nadresortním orgánem, resp. obdobou stávajícího ŘKV. Předsedou Rady bude předseda vlády, členy Rady členové vlády, zástupci AK ČR, SMO, sociálních a hospodářských partnerů, neziskové sféry, atd. Jedná se o nadresortní platformu, jejímž hlavním úkolem bude řešit nastavení synergií mezi fondy SSR.

Předmětem činnosti Rady ve fázi přípravy programového období 2014–2020 bude zejména:

- zajištění souladu přípravy budoucího období s Národním programem reforem, Strategií mezinárodní konkurenceschopnosti a dalšími strategickými dokumenty EU a ČR a také souladu se sektorovými strategiemi pro období 2014-2020,
- zajištění věcného rozhraní a souladu mezi kohezní politikou, II. pilířem Společné zemědělské politiky a Společnou rybářskou politikou,
- u klíčových oblastí (např. vzdělávání, výzkum a vývoj, zaměstnanost, podnikání, inovace, regionální rozvoj, aj.) identifikace strategických vizí,
- identifikace významných oblastí synergického působení – oblastí, u nichž je potřeba zajistit vzájemnou provázanost a koordinaci jejich realizace,
- vytváření návrhů zlepšení celkové funkčnosti systému ČR v oblasti věcného zaměření, aj.

Rada bude pokračovat ve své činnosti i v době realizace programů. Předmětem činnosti Rady ve fázi realizace programového období 2014–2020 bude zejména:

- zajištění souladu realizace s Národním programem reforem, Strategií mezinárodní konkurenceschopnosti a dalšími strategickými dokumenty EU a ČR a také souladu se sektorovými strategiemi pro období 2014-2020,
- vyhodnocování přínosu dílčích politik – kohezní politiky, II. pilířem Společné zemědělské politiky + Společnou rybářskou politikou, souladu s národními prioritami a koherencí s cíli strategie Evropa 2020,
- zajištění synergií a rozhraní mezi programy spolufinancovanými fondy SSR,
- řízení rizik – identifikace závažných problémů v dosahování cílů v oblasti věcného zaměření intervencí všech fondů SSR,
- vytváření návrhů zlepšení celkové funkčnosti systému ČR v oblasti řízení programů a jejich věcného zaměření,
- předkládání doporučení vzešlých z uvedených činností vládě a NOK při realizaci programového období 2014–2020.

Termín zřízení: po schválení vymezení programů pro programové období 2014 – 2020 vládou, usnesením vlády.

Rada se bude scházet minimálně v tříměsíčních intervalech.

Rada pro fondy Společného strategického rámce na pracovní úrovni

Vznikne Rada pro fondy SSR na pracovní úrovni, resp. obdoba stávající PS ŘKV. Členy budou generální sekretáři, zástupci NOK a další členové.

Pro Radu pro fondy SSR na pracovní úrovni se zřídí pracovní skupiny podle tematického zaměření. V čele každé pracovní skupiny stojí jmenovaný generální sekretář. Členy pracovní skupiny jsou zástupci NOK a další členové dle tematického zaměření pracovní skupiny.

Budou zřízeny následující pracovní skupiny:

- pracovní skupina pro konkurenceschopné podniky, výzkum, inovace, efektivní veřejnou správu a zaměstnanost a vzdělávání,
- pracovní skupina pro trh práce a vzdělávání a boj s chudobou,
- pracovní skupina pro dopravu a životní prostředí,
- pracovní skupina pro integrovaný rozvoj území.

Termín zřízení: po schválení vymezení programů vládou pro programové období 2014 – 2020, usnesením vlády.

V rámci přípravy se Rada pro fondy SSR na pracovní úrovni a její pracovní skupiny budou scházet min v měsíčních intervalech, na základě mimořádného svolání operativněji.

Generální sekretáři

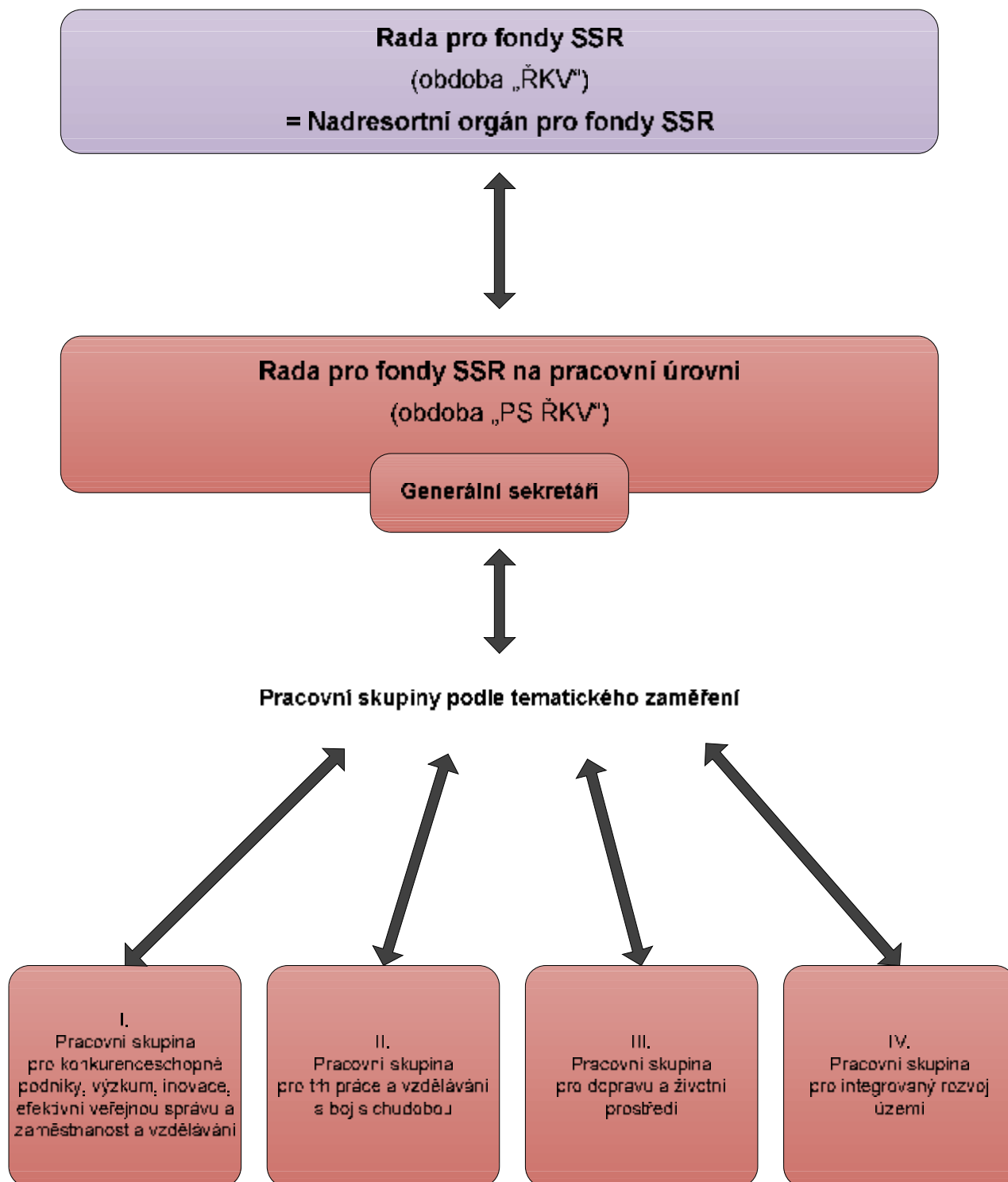
Generální sekretáři (dále také „GS“) musí být respektovaní odborníci v oblasti tematického zaměření pracovní skupiny Rady pro fondy SSR na pracovní úrovni, které se budou podílet především na zajištění věcných synergií v rámci nastavení programového období 2014 – 2020. Generální sekretáři budou vedoucí pracovních skupin Komise Rady a jejich hlavní činnosti jsou následující:

- Určování hlavních strategických směrů a odborná koordinace práce na daných tématech.
- Příprava věcného zaměření intervencí v budoucím programovém období na základě dosavadních materiálů jako základu pro Dohodu o partnerství.
- Komunikace strategických cílů a záměrů pro budoucí období a nalézání konsenzu nad potřebami ČR stanovenými v podkladových materiálech pro věcné zaměření intervencí fondů SSR s klíčovými hráči v dané oblasti.
- Identifikace významných oblastí synergického působení – oblastí, u nichž je potřeba zajistit vzájemnou provázanost a koordinaci jejich realizace. Návrhy optimálního řešení zajištění synergií.
- Definování strategických vizí pro budoucí programové období a ve spolupráci s NOK a s řídicími orgány příprava strategického směřování věcných částí jednotlivých programů 2014 - 2020.
- Příprava dalších podkladových materiálů pro zajištění věcného nastavení budoucího období.
- Součinnost na zajišťování souladu přípravy budoucího programového období s Národním programem reforem, Strategií mezinárodní konkurenceschopnosti a dalšími strategickými dokumenty, včetně sektorových strategií pro období 2014+.
- Součinnost na zajištění věcného rozhraní a souladu mezi kohezní politikou, politikou rozvoje venkova a rybářskou politikou.
- Jako vedoucí pracovních skupin budou předkládat Radě pro fondy SSR na pracovní úrovni a poté Radě pro fondy SSR doporučení, návrhy a stanoviska vzešlá z činnosti dle jejich tematického zaměření, a to v oblasti kohezní, zemědělské a rybářské politiky.

Termín zřízení: po schválení vymezení programů pro programové období 2014 – 2020, usnesením vlády.

V rámci přípravy se GS budou scházet min v měsíčních/čtrnáctidenních intervalech, v případě potřeby operativněji.

Schéma 4-3 - Rada pro fondy SSR

Další platformy pro přípravu Dohody o partnerství a nastavení celkového implementačního systému 2014 – 2020

Vyjednávací týmy – budou zřízeny vyjednávací týmy pro účely vyjednávání Dohody o partnerství s EK (skládající se ze zástupců NOK, MF, MZe, MPSV, ÚV, dále GS, případně dalších členů) a pro vyjednávání programů 2014 – 2020 s EK (skládající se ze zástupců řídicího orgánu příslušného programu, zástupců NOK, GS, MF a dalších partnerů).

Pracovní skupina pro přípravu Dohody o partnerství

Skupina bude složena ze zástupců NOK (gestor přípravy a vyjednávání Dohody o partnerství), vedoucích vyjednávacích týmů pro vyjednávání programů 2014 – 2020, MF, ÚV, GS, případně dalších partnerů.

Tato pracovní skupina bude v gesci MMR připravovat Dohodu o partnerství. Dohoda o partnerství bude zpracována MMR na základě UV č. 650/2011.

Skupina se bude scházet v pravidelných intervalech, min jednou za měsíc.

Termín zřízení: po schválení vymezení programů pro programové období 2014 – 2020 vládou

K pracovní skupině pro přípravu Dohody o partnerství (viz výše) bude zřízena Pracovní skupina k rozpracování programů 2014 - 2020

Členy budou zástupci budoucích řídicích orgánů a budou projednávat rozpracování a dopracování programů do konečné podoby.

Termín zřízení: po schválení vymezení programů pro programové období 2014 – 2020 vládou

Pracovní skupina k integrovaným přístupům a regionální dimenzi

Členové budou jmenováni na úrovni budoucích řídicích orgánů, resortů, krajů a zástupců měst a obcí.

Budou projednávat návrhy a schvalovat postupy při nastavení integrovaných přístupů a regionální dimenze v programech.

Na řízení zahrnutí regionální dimenze pro programové období 2014 – 2020 je kladen ze strany MMR značný důraz. Řízení regionální dimenze v budoucích programech 2014 – 2020 bude jedna z hlavních klíčových oblastí, které budou řízeny s ohledem na zajištění synergií a provazeb mezi jednotlivými programy 2014 – 2020.

Termín zřízení: po schválení programů pro programové období 2014 – 2020 vládou

Metodická expertní poradní skupina („MEPS“)

Z hlediska koncepčního přístupu je MEPS tvořen vybranými experty, kteří projeví svou zkušenost s implementací fondů EU v rámci současného anebo minulého programového období 2004-2006. MEPS funguje jako poradní orgán pro přípravu jednotného metodického prostředí a pravidel, která musí být nastavena jednotně a závazně. MEPS slouží k projednávání metodických dokumentů (metodických pokynů či doporučení), které jsou určeny pro subjekty implementační struktury.

Termín zřízení: skupina již byla zřízena v létě 2012 a průběžně probíhá její zasedání.

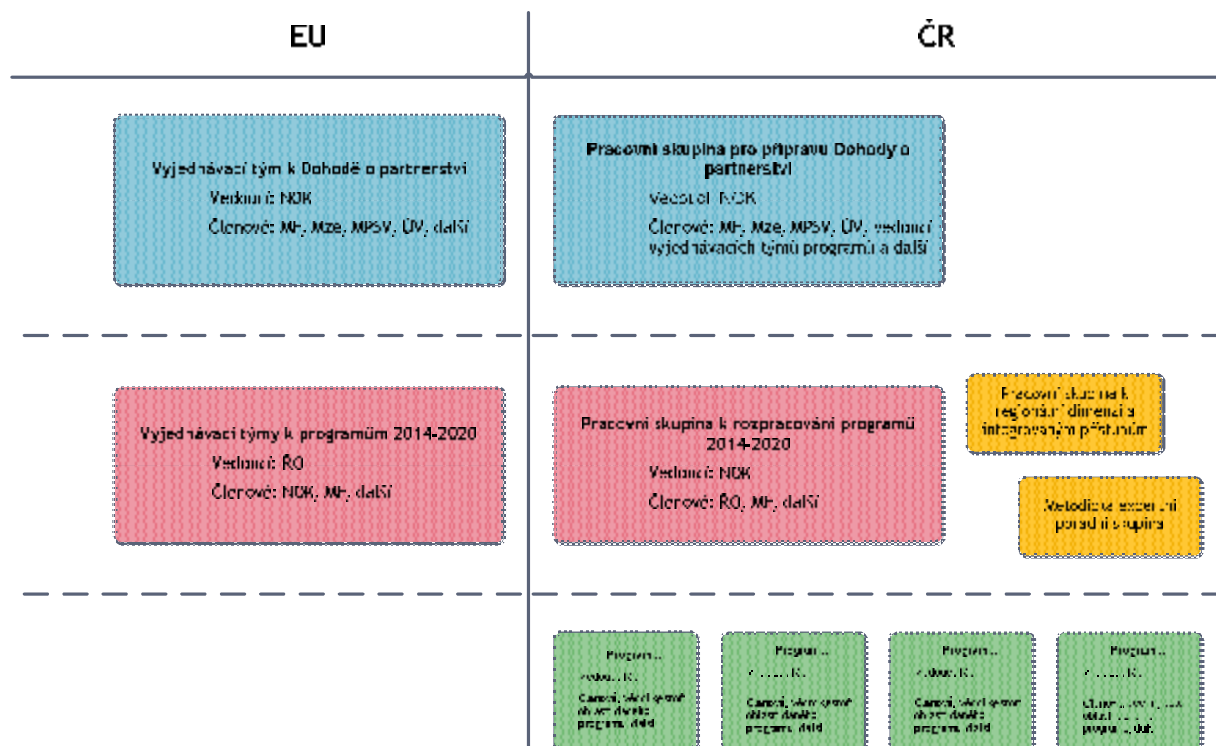
Oponentní skupina

Pro zajištění oponentury odborné veřejnosti při přípravě jednotného metodického prostředí je ustavena oponentní skupina složená ze zástupců všech důležitých zájmových skupin. Zastoupení jednotlivých hospodářských a sociálních partnerů, zástupců regionů a neziskového sektoru, aj.

Termín zřízení: skupina bude zřízena po schválení vymezení programů vládou pro programové období 2014 – 2020 a její zasedání probíhají v půlročních intervalech.

Výše uvedené platformy, které budou sloužit pro přípravu Dohody o partnerství vč. nastavení celkového implementačního systému 2014 - 2020, budou průběžně vznikat v rámci jednotlivých fází přípravy programového období 2014 – 2020. Detailní přehled o všech platformách pro 2014 – 2020 bude prezentován partnerům na jednání sloužících k přípravě programového období 2014 – 2020. Níže je znázorněno přehledné schéma o platformách pro přípravu Dohody o partnerství a programů 2014 – 2020 v návaznosti na vyjednávání s EK a přípravu na národní úrovni.

Platformy pro přípravu Dohody o partnerství a zpracování programů 2014-2020

Níže je uveden přehled stávajících platform pro programové období 2007 – 2013 zapojených do přípravy programového období 2014 – 2020. Agenda přípravy ČR na programové období 2014 – 2020 je od roku 2010 debatována na níže uvedených platformách.

- Řídící a koordinační výbor (budoucí Rada pro fondy SSR),
- Pracovní skupina Řídícího a koordinačního výboru (budoucí Komise pro Radu pro fondy SSR),
- Koordinační výbory Národního strategického referenčního rámce („KV NSRR“), využívané pro účely přípravy a realizace Dohody o partnerství,
- Mezuregionální poradní skupina.

FÁZE REALIZACE PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ 2014 – 2020

K výše uvedeným platformám (Rada pro fondy SSR, Rada fondy SSR na pracovní úrovni vč. pracovních skupin), které budou působit nejen v době přípravy programů 2014 – 2020, ale také v době realizace, budou v době realizace programů 2014 - 2020 a ponechány či zřízeny následující platformy:

Metodické prostředí a procesy v implementačním systému 2014 – 2020 bude projednáváno na PS NOK a dále dalších pracovních skupinách **PS KAN** (oblast finančního řízení a kontroly), **PS LEGAL** (oblast zjednodušení a odstranění legislativních bariér), **PS EVAL** (vyhodnocení intervencí) a **PS JSM** (nastavení monitorovacího systému). Nově se navrhuje zřídit **PS METODIKA** (ostatní implementační oblasti, které nejsou pokryty výše uvedenými pracovními skupinami).

Monitorovací výbory

Návrh obecného nařízení stanovuje pravidla týkající se monitorovacího výboru především ve svých člancích 41 až 43. Funkce monitorovacího výboru programů spolufinancovaných z EFRR, ESF a

FS jsou poté detailněji upraveny v čl. 100 návrhu obecného nařízení, ustanovení specifická pro EZFRV (viz níže) a ENRF jsou uvedena v příslušných návrzích nařízení k těmto fondům.

Monitorovací výbor musí být zřízen do tří měsíců ode dne oznámení rozhodnutí o přijetí programu Evropskou komisí členskému státu. Tento výbor je zřízen v souladu s vnitrostátními předpisy a postupy a rovněž po dohodě s řídicími orgány. Monitorovací výbor následně v souladu s platnou legislativou členského státu vypracuje a přijme svůj jednací řád. Činnosti výboru vycházejí přímo z nařízení EU.

Monitorovací výbor zejména:

- posuzuje provádění programu a pokrok směrem k dosažení jeho cílů. Přitom zohledňuje finanční údaje, společné ukazatele a ukazatele specifické pro jednotlivé programy, včetně změn ukazatelů výsledků, pokrok k dosažení vyčíslených cílových hodnot a milníky vymezené ve výkonnostním rámci;
- se podrobně zabývá všemi aspekty, které ovlivňují výkonnost programu;
- může řídicímu orgánu poskytnout doporučení ohledně provádění programu a jeho hodnocení. Monitoruje opatření přijatá na základě jeho doporučení;
- prověřuje a schvaluje plán hodnocení pro program a případné změny tohoto plánu. Dále přezkoumává pokrok při provádění plánu hodnocení a opatření přijatá v návaznosti na závěry hodnocení;
- prověřuje a schvaluje komunikační strategii programu a případné změny této strategie, prověřuje provádění komunikační strategie;
- prověřuje provádění velkých projektů, společných akčních plánů, opatření na podporu rovnosti mezi muži a ženami, rovných příležitostí a zákazu diskriminace, včetně přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením. Dále prověřuje opatření na podporu udržitelného rozvoje, opatření v rámci programu týkající se plnění předběžných podmínek a finanční nástroje;
- prověřuje a schvaluje metodiku a kritéria výběru operací;
- prověřuje a schvaluje výroční a závěrečné zprávy o provádění programu;
- prověřuje a schvaluje jakýkoli návrh řídicího orgánu na případnou změnu programu;
- uděluje souhlas s prováděním operace mimo území programu, ale v rámci Unie za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky;
- monitorovací výbor PRV nad rámec uvedeného plní další funkce:
 - je konzultován a vydává stanovisko k výběrovým kritériím pro financované operace;
 - přezkoumává činnosti a výstupy spojené s plánem hodnocení;
 - přezkoumává akce v rámci programu spojené s plněním předběžných podmínek;
 - účastní se práce celostátní sítě pro venkova účelem výměny informací o provádění programu;
 - projednává a schvaluje výroční zprávy o provádění před jejich odesláním Komisi.

4.5 Zajištění centrálního řízení a koordinace fondů SSR

Požadavky obsažené v návrzích nařízení pro období 2014-2020

Návrhy nových nařízení pro fondy SSR přináší celou řadu nových prvků, které budou vyžadovat centrální koordinaci. Mezi nové prvky patří zejména předběžné podmínky, posílení zaměření na územní dimenzi a výkonnostní rámec. Naplnění předběžných podmínek, tj. podmínek, které musí být postupně plněny a které budou v průběhu období přezkoumávány Evropskou komisí, a zajištění synergií mezi intervencemi, tvoří samo o sobě agendu, kterou je nutno na centrální úrovni vykonávat a s Evropskou komisí o pokroku v této oblasti vyjednávat. Další požadavek na centrální řízení musí být naplněn ve vazbě na Fond soudržnosti a zajištění dohledu nad věcnou vazbou mezi domácími intervencemi a nově navrhovaným Nástrojem pro propojení Evropy. Čl. 48 návrhu obecného nařízení stanoví, že členské státy provádějí předběžná hodnocení s cílem zlepšit kvalitu koncepčního rámce jednotlivých programů. Toto ex-ante hodnocení bude předloženo Komisi současně s programy.

Jedním z cílů budoucího programového období je zvýšení efektivity politik, jež jsou zcela (politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti) či částečně (Společná zemědělská politika a Společná rybářská politika) financovány prostřednictvím fondů SSR. V souladu s tímto cílem je nutné stanovit milníky, týkající se naplňování cílů strategie Evropa 2020 a závazků obsažených jak v Dohodě o partnerství, tak v jednotlivých programech. Splnění milníků bude sledováno a vyhodnocováno v průběhu realizace programů. S ohledem na tento přístup, který vyplývá z nařízení, je třeba definovat takové milníky, které budou splnitelné, ale nikoli záměrně podhodnocené. Úkolem koordinačního orgánu a řídicích orgánů bude zajištění dohledu nad plněním jednotlivých milníků, na něž je vázána tzv. výkonnostní rezerva, která představuje 5 % alokace.

Praxe z minulého i ze stávajícího programového období⁶ jasně ukazuje, že v rámci procesu implementace je existence jasně vymezeného centrálního koordinačního orgánu či útvaru, který bude vybaven odpovídajícími kompetencemi, velice žádoucí a potřebná. Nekomplexnost, neúplnost a roztržitost úpravy i pravomocí může vést ke vzniku interpretačních i praktických nejasností, dvoj- či vícekolejnosti metodického řízení a kontroly strukturálních fondů, což může v konečném důsledku negativně ovlivnit naplňování cílů jednotlivých programů a ruku v ruce s tím také kvalitu i výši čerpání prostředků z fondů SSR. Současné návrhy nařízení pro období 2014 – 2020 k této potřebě posílit centrální koordinaci a řízení nepřímě směřují. Tuto tendenci lze dovodit z dikce některých ustanovení preambule návrhu nového obecného nařízení, ale především z upraveného znění článku 113 návrhu obecného nařízení.

S ohledem na obsah nařízení bude kladen daleko větší důraz na strategické plánování zaměřené na výsledky. Z pozice centrálního koordinačního orgánu bude nutné zajistit konzistentní a provázané nastavení cílů, intervencí a indikátorů, které budou směřovat k naplnění strategie Evropa 2020 i národních priorit definovaných Dohodou o partnerství. Nezbytnou součástí strategického plánování, ve které je požadováno centrální řízení, je také proces monitorování a evaluací.

Důvodem pro existenci zesílené centrální koordinace je též nutnost zabezpečit potřebné územní dopady investic. Regionální/územní a urbánní dimenze se má promítnout i do sektorově orientovaných programů, stejně tak by měla být větší pozornost věnována integrovanému přístupu k tzv. územním investicím. V místním rozvoji se má větší prostor vymezit místním komunitám (místní akční skupiny) a integrovaným strategiím místního rozvoje. Všechny tyto požadavky mohou být naplněny pouze důsledným uplatněním horizontálních přístupů, posílením koordinace a intenzivní komunikací s velkým počtem zapojených centrálních, regionálních i místních orgánů.

Pro zabezpečení řádné implementace územní dimenze intervencí fondů SSR je nezbytné, aby byla tato oblast důsledně a kvalitně koordinována. Je nutné jasně definovat hranice mezi urbánním a rurálním aspektem této dimenze a provést analýzy disparit - tj. specifikovat zásadní rozdíly v hlavních socioekonomických ukazatelích a identifikovat zaostávající oblasti a regiony, na které je nezbytné

⁶ Ve stávajícím programovém období není součástí NSRR PRV a OP Rybářství.

zaměřit podporu a přispět tak k vyváženému rozvoji celého území ČR. Bude nutné vytvořit integrované strategie územního rozvoje, které posílí vzájemné synergické vazby programů a zohlední územní a urbánní dimenzi.

Koordinace systému řízení fondů SSR pro období 2014-2020

Centrální koordinátor musí v úzké spolupráci s řídicími orgány programů v procesu přípravy a realizace systému řízení fondů SSR zajistit zejména tyto úkoly:

- Přípravu strategických dokumentů (Dohoda o partnerství) a jejich vyjednání s Evropskou komisí (čl. 13 návrhu obecného nařízení);
- Přípravu jednotných metodik, s přihlédnutím ke specifickým PRV, a pravidel pro věcné a finanční řízení systému (řídicí a kontrolní mechanismy, monitorování, evaluace, řízení rizik, projekty vytvářející příjmy, veřejná podpora, příprava jednotných formulářů, problematika nezpůsobilých výdajů, závazné pokyny, metodiky a doporučení pro přípravu a realizaci programů, ve spolupráci s ÚOHS také pro veřejnou a regionální podporu atd.), zajištění jejich jednotné interpretace, kontrola jejich dodržování; pro řádné plnění této činnosti musí ovšem disponovat odpovídající sankční pravomocí v případě neplnění závazných metodik a pokynů ze strany jednotlivých subjektů implementační struktury (čl. 62 a 63 návrhu obecného nařízení, konkrétně také ve specifických nařízeních);
- Koordinaci a dohled nad naplňováním kondicionalit vyplývajících z čl. 17 a příslušné přílohy návrhu obecného nařízení;
- Zajištění dosahování hlavních očekávaných výsledků pro fondy SSR (čl. 14 návrhu obecného nařízení) a správné nastavení výkonnostního rámce, především realistických milníků (průběžných cílů) pro jednotlivé priority a provádění dohledu nad plněním stanovených milníků (čl. 14 a 46 návrhu obecného nařízení);
- Udržování kontaktu s EK, včetně poskytování informací EK (vypracování a předání zpráv pro EK – např. zprávy o provádění dle čl. 44 návrhu obecného nařízení, zprávy o pokroku dle čl. 46 návrhu obecného nařízení či informace o výjimkách dle čl. 79 návrhu obecného nařízení) na úrovni Dohody o partnerství;
- Informování vlády o věcném a finančním plnění cílů Dohody o partnerství prostřednictvím programů, předkládání návrhů opatření k nastolení optimálního stavu čerpání a návrhů opatření vládě k řešení problémů zapříčiněným nesplněním požadavků, které jsou specifikovány v návrzích nařízení;
- Vypracování souhrnné zprávy obsahující přehled všech prohlášení řídicích subjektů na vnitrostátní úrovni a výroků auditorů;
- Zajištění zachování principu partnerství (kulaté stoly, pracovní skupiny) na úrovni Dohody o partnerství i programů;
- Zajištění souhrnu předběžného hodnocení programů pro zahrnutí do Dohody o partnerství a koordinace nezávislého hodnocení (zajištění nezávislých odborníků, finanční zajištění) a spolupráce s EK v oblasti provádění hodnocení;
- Zajištění fungování integrovaného monitorovacího systému, který umožní včasné a komplexní předávání dat vztahujících se k Dohodě o partnerství;
- Poskytování informací a poradenství řídicím orgánům a dalším subjektům zapojeným do systému, organizování pracovních skupin, workshopů, konferencí apod.;
- Informování veřejnosti a propagace fondů SSR.

Centrální koordinátor, jako subjekt zodpovědný za celkové řízení Dohody o partnerství, bude disponovat adekvátními nástroji řízení strategie a hodnocení jednotlivých programů. Toto lze realizovat pouze tehdy, bude – li nastavena adekvátní metoda dlouhodobého strategického řízení věcné a finanční roviny programů, která bude obsahovat přinejmenším víceletý výhled klíčových finančních parametrů (plán výzev, plán závazků, proplacené a certifikované výdaje apod.), a to ve vazbě na plánované výsledky a indikátory. Centrální koordinátor tak bude moci dopředu tyto plány verifikovat, a pak následně hodnotit jejich realizaci, případně se podílet na změnách.

I pro příští programové období návrhy nařízení předpokládají existenci certifikačního orgánu a auditního orgánu. Certifikační orgán bude vypracovávat a předkládat Komisi žádosti o platby. Bude také vypracovávat roční účetní závěrky, osvědčovat úplnost, přesnost a věcnou správnost ročních účetních závěrek i to, že zaúčtované výdaje jsou v souladu s platnými unijními a vnitrostátními předpisy. Auditní orgán bude mimo jiné zajišťovat, aby se prováděly audity systémů řízení a kontroly za použití vhodného vzorku operací a ověřování roční účetní závěrky.

Informace v této kapitole se opírají zejména o ustanovení návrhu obecného nařízení. V případě specifických nařízení pro jednotlivé fondy a cíl Evropská územní spolupráce se mohou objevit ustanovení, která upravují předmětnou problematiku jiným způsobem. To platí zejména pro návrhy nařízení pro EZFRV a ENRF.

5 Přílohy

5.1 Návrh operačních programů pro budoucí programové období 2014–2020

Název OP	Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
Cíl	<p>Cílem navrhovaného operačního programu je zvýšení konkurenceschopné ekonomiky ČR podporou podnikatelského prostředí, prosazování inovací ve výrobě a službách a nakládání s energiemi a rozvoje ICT.</p> <p>Konkurenceschopná a udržitelná ekonomika založená na znalostech zakládající růst konkurenceschopnosti na vzniku, komercializaci a šíření inovací, rozvoji spolupráce pro transfer znalostí mezi podnikovým a akademickým sektorem, kvalitní podnikatelské infrastruktury a službách, využívání špičkových technologií a podpore schopnosti prosadit se na globálních trzích, zvýšení energetické efektivity, využití potenciálu obnovitelných a druhotných zdrojů energie, posílení a modernizaci energetické infrastruktury podpořené výzkumem a technologickým vývojem v energetice a vysokorychlostní infrastruktury pro přístup k internetu.</p>
Zaměření	<p>Klíčovým zaměřením operačního programu bude zvyšování konkurenceschopnosti hospodářství prostřednictvím rozvoje podnikání a pro něj potřebné infrastruktury s rostoucím využíváním výsledků výzkumu a vývoje, zaváděním inovací. Nezbytným aspektem konkurenceschopnosti bude i podpora udržitelného a inovativního hospodaření s energií a inovací v oblasti produkce s vysokou přidanou hodnotou.</p> <p>Podporovány však musí být i technické inovace nižších řádů a obecně rozvoj podnikatelského prostředí, a to prostřednictvím rozvoje infrastruktury a služeb pro podnikání (poradenství, ICT služby), zakládání nových podniků, internacionalizace podnikání a rozvoje netechnických kompetencí (strategické řízení, marketing, atd.). Energetická náročnost ekonomiky ovlivňuje její celkovou konkurenceschopnost a je proto nezbytné dosáhnout snížení energetické náročnosti a maximalizace úspor a využívání obnovitelných zdrojů energie (OZE). Podpora bude směřována na modernizaci a mezinárodní integritu přenosových sítí a tepelně rozvodných zařízení (paralelně s podporou z Nástroje pro propojení Evropy⁷), <i>smart metering</i> a <i>smart grids</i> projektů, využívání OZE (výstavba a rekonstrukce zařízení a malých vodních elektráren) a využívání materiálového a energetického potenciálu druhotných surovin.</p> <p>Zaměření: Rozvoj podnikání založený na podpoře inovací a zaměřený na rozvoj výzkumných a vývojových kapacit v podnikatelské sféře, rozvoj vědeckotechnických parků, podnikatelských a inovačních inkubátorů a jejich služeb, podporu dalších transferů znalostí a technologií, spolupráci veřejného, vědeckovýzkumného a soukromého sektoru (např. služby vyhledávání vhodných existujících technologií, mobilita pracovníků mezi sektory), rozvoj klastrů, zavádění inovací v podnicích, technologický <i>foresight</i>, inovační podnikání a finanční nástroje pro inovační</p>

⁷ Zahnutí oblasti energetické infrastruktury bude podmíněno rozhraním mezi CEF a kohezní politikou. Energetická infrastruktura je prozatím převážně uvažována v rámci nástroje CEF, blíže bude definováno dílčí zaměření v návaznosti na nařízení k FS a k EFRR resp. možnosti vyplývající z jejich finálních legislativních úprav. V případě jejího nedostatečného pokrytí v rámci nástroje CEF bude energetická infrastruktura zahrnuta (v souladu s finálními podmínkami pro EFRR a FS) do OP PIK s tím, že tento OP bude vícefundový a bude zahrnovat i FS jako jeden ze zdrojů spolufinancování z fondů SSR.

Název OP	Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
	<p>podnikání. Budou podpořeny i aktivity v oblasti sociálního podnikání. Rozvoj infrastruktury a služeb pro podnikání ve znalostní ekonomice zaměřený na rozvoj infrastruktury pro podnikání, podporu rozvoje zavádění nových technologií, finanční nástroje pro zakládání a rozvoj podniků, internacionalizaci podnikání, poradenské služby pro podnikání založené na znalostech, podporu technického vzdělávání a speciálních školení a poskytování ICT služeb pro malé a střední podniky. Udržitelné hospodaření s energií, podpora obnovitelných zdrojů energie a inovací v energetice zaměřené na podporu opatření na úspory energie, podporu rozvoje přenosových a distribučních soustav a tepelně rozvodných zařízení, podporu efektivního využívání obnovitelných zdrojů, podporu výzkumu, vývoj a inovací v energetice a podporu vyššího využívání druhotných surovin. Rozvoj sítí pro vysokorychlostní internet zaměřený na vytvoření registru pasivní infrastruktury, rozvoj infrastruktury pro vysokorychlostní přístup k internetu a rozvoj služeb elektronických komunikací.</p> <p>Vazba na národní rozvojové priority a TO: NRP: Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky NRP: Rozvoj páteřní infrastruktury NRP: Integrovaný rozvoj území TO: Konkurenceschopné podniky TO: Funkční výzkumný a inovační systém TO: Mobilita, dostupnost, sítě, energie TO: Životní prostředí TO: Integrovaný rozvoj území</p>
<p>Vazba na tematické cíle a investiční priority EU⁸</p>	<p><u>Tematický cíl 1 Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací</u> Investiční prioritita: EFRR čl. 5, bod 1 (b): podpora podnikatelských investic do inovací a výzkumu a rozvoj propojení a synergií mezi podniky a inovačními a výzkumnými centry a vysokým školstvím, zejména na vývoji výrobků a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací a aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace za účelem podpory technického a aplikovaného výzkumu, pilotních linek, opatření k včasnému ověřování produktů, moderních výrobních kapacit a prvovýroby v oblasti klíčových technologií a šíření technologií pro všeobecné použití</p> <p><u>Tematický cíl 2 Zlepšení přístupu, využití a kvality informačních a komunikačních technologií</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 2 (a): rozšiřování širokopásmového připojení a zavádění vysokorychlostních sítí a podpora zavádění budoucích a nově vznikajících technologií a sítí pro digitální ekonomiku EFRR čl. 5, bod 2 (b): vyvíjení výrobků a služeb v oblasti ICT, elektronický obchod a zvyšování poptávky po ICT</p> <p><u>Tematický cíl 3 Posílení konkurenceschopnosti malých a středních podniků, odvětví zemědělství a odvětví rybářství a akvakultury</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 3 (a): podpora podnikání, zejména usnadněním využívání nových</p>

⁸ V případě aplikace FS bude relevantní také vazba příslušné prioritní osy spolufinancované z FS na tematické cíle a investiční priority tohoto fondu, které jsou obdobou tematických cílů a investičních priorit EFRR

Název OP	Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
	<p>myšlenek pro ekonomiku a podpora zakládání nových firem, včetně skrze podnikatelské inkubátory EFRR, čl. 5, bod 3 (b): vyvíjení a zavádění nových obchodních modelů pro MSP, zejména pro oblast mezinárodního obchodu EFRR, čl. 5, bod 3 (c): podpora vzniku a rozšíření moderních kapacit pro vývoj výrobků a služeb EFRR, čl. 5, bod 3 (d): podpora kapacit MSP za účelem zapojení se do procesů růstu a inovací</p> <p><u>Tematický cíl 4 Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 4 (a); FS čl. 3, bod (a) i): podpora výroby a distribuce energie z obnovitelných zdrojů FS čl. 3, bod (a) ii): podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů v podnicích EFRR čl. 5, bod 4 (d); FS čl. 3, bod (a) iv): vyvíjení a uplatnění inteligentních rozvodných systémů nízkého a středního napětí EFRR čl. 5 bod 4 (g): podpora využívání vysoce-účinné kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple</p> <p><u>Tematický cíl 8 Podpora zaměstnanosti a podpory mobility pracovních sil</u> Investiční priorita: EFRR čl. 5, bod 8 (a): rozvoj podnikatelských inkubátorů a investiční podpora samostatně výdělečné činnosti, malých podniků a zakládání podniků</p> <p><u>Tematický cíl 11 Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy prostřednictvím:</u> EFRR čl. 5, bod 11: zvyšování institucionální kapacity a zlepšování účinnosti veřejné správy prostřednictvím posilování institucionální kapacity a účinnosti orgánů veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním EFRR, jež přispívají k realizaci opatření podporovaných z ESF v oblasti institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy (EFRR)</p>
Regionální dimenze (územní a urbánní)	<p>V zaměření OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost byly identifikovány následující oblasti s významným regionálním rozměrem.</p> <p>Rozvoj podnikání - podpora malých a středních podniků a začínajících podnikatelů zejména ve strukturálně postižených, ale i dalších zaostávajících regionech. Růst založený na inovacích - využití a udržitelnost stávající inovační infrastruktury a podpora odvětvových inovačních klastrů. Udržitelné hospodaření s energií – podpora inovací směřujících ke snížení energetické náročnosti podnikatelského sektoru ICT infrastruktura - zajištění dostupnosti ke službám elektronických komunikací a rozvoji krizové a bezpečnostní komunikační infrastruktury, především v oblastech, kde dochází k selhání trhu.</p> <p><i>Další vymezení a způsob realizace regionální dimenze bude specifikován při zpracování operačního programu.</i></p>
Řídící orgán	<p>ŘO: MPO</p> <p>Spolugestoři: MK, MŽP, MPSV, MŠMT, MV, TA ČR, kraje, města a obce</p>

Název OP	Výzkum, vývoj a vzdělávání
Cíl	<p>Cílem OP je významnými investicemi do produkce nových znalostí a kvalifikovaných lidských zdrojů urychlit strukturální posun české ekonomiky směrem ke znalostní ekonomice, tzn. k ekonomice založené na vzdělané pracovní síle, využívání špičkových technologií, produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich transformaci do inovací a do konkurenční výhody českých firem.</p>
Zaměření	<p>Úspěchy české ekonomiky byly v posledním desetiletí založeny zejména na přílivu přímých zahraničních investic, s jejichž přispěním se z Česka a sousedních nových členských zemí EU stala do značné míry továrna Evropy. Jakkoliv význam přímých zahraničních investic neklesá, je třeba hledat nové zdroje růstu. Pro pokračování úspěšného vývoje ekonomiky je nezbytné postupně přecházet od nákladově založené konkurenční výhody k výhodě založené na schopnosti vytvářet a využívat nové znalosti. ČR tak stojí na prahu náročného přechodu k ekonomice založené na učení a inovacích.</p> <p>Cílem intervencí bude zajistit, aby převážná část regionů ČR byla na konci programového období ve vývojové fázi, v níž významným motorem konkurenceschopnosti a tím i růstu jsou inovace a využívání špičkových technologií. Důraz bude kladen na zvyšování kvality vzdělávání na všech úrovních jako klíčového předpokladu vytváření nových znalostí a následně inovací na nich založených. Program by měl posílit kvalitní výzkumnou činnost koncentrovanou na priority země (a to včetně oblasti bezpečnostního výzkumu), neboť jde o zdroj nových znalostí ale i vzdělaných odborníků, což rozšiřuje dosažitelné technologické možnosti využitelné pro inovace. Pro naplnění cílů intervencí bude stěžejním faktorem plné využití potenciálu veřejné výzkumné sféry ve spolupráci se sférou soukromou a transformace výsledků výzkumu a vývoje do konkurenční výhody českých firem včetně maximalizace přínosů dosavadních investic do regionálních VaV center a evropských center excelence.</p> <p>Pro zvyšování životní úrovně společnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky je základem kvalitní vzdělání a vytváření kvalitních lidských zdrojů zejména pro potřeby znalostní ekonomiky již od předškolního vzdělávání, a to včetně podpory a popularizace technických a přírodovědných oborů. Intervence proto budou zaměřené na podporu kvality ve vzdělávacím systému, rozvoj kreativity a provázanosti vzdělávání s praxí, podporu konkurenceschopnosti absolventů a jejich adaptability na trhu práce a širokého uplatnění celoživotního učení. Podporována by rovněž měla být oblast inkluzivního vzdělávání, neboť konkurenceschopnou ekonomiku si nelze představit bez efektivních opatření, která napomáhají sociální soudržnosti a zaměřují se na sociální začleňování s důrazem na děti a jejich vzdělávání.</p> <p>Zároveň bude pozornost soustředěna na systematické vytváření a kultivaci vhodného prostředí pro provázání veřejných investic do vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací s širším hospodářským a společenským prostředím regionů.</p> <p>Rozvoj výzkumné a inovační infrastruktury zaměřený zejména na podporu pořízení špičkového přístrojového vybavení a technologický upgrade stávajícího vybavení, pořízení vybavení a technologií pro potřeby aplikovaného výzkumu, koncentraci a rozvoj kvalifikovaných lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji (získání a udržení perspektivních výzkumných pracovníků, podpora mezinárodní a intersektorální mobility), společné výzkumné a vzdělávací aktivity výzkumné a firemní sféry, rozvoj informačního zázemí a informační infrastruktury a stimulaci zapojení výzkumných center a týmů do programu Horizon 2020 a špičkové mezinárodní spolupráce.</p>

Název OP	Výzkum, vývoj a vzdělávání
	<p>Podpora transferu znalostí, komercializace výsledků výzkumu a vývoje a jejich transformace do konkurenční výhody firem. V tomto směru je stěžejním faktorem podpora rozvoje spolupráce mezi výzkumnými centry, vysokými školami a aplikační sférou se zaměřením na podporu dlouhodobých aplikovaných výzkumných programů, navýšení podílu aplikační sféry na výuce na vysokých školách, podporu programů/projektů intersektorální mobility, posílení kvality služeb center pro transfer znalostí a technologií (služby pro ochranu a nakládání s duševním vlastnictvím, včetně financování předkomerční fáze slibných projektů, poradenské služby, vyhledávání vhodných partnerů aj.), podpora inkubátorů a akcelérátorů při výzkumných centrech a univerzitách, zakládání a rozvoj <i>spin-off</i> firem, a podpora <i>pre-seed</i> schémat. Podpora přípravy a realizace aktivit v rámci strategií inteligentní specializace na regionální úrovni.</p> <p>Zvyšování kvality vzdělávání – zlepšení kvality a dostupnosti předškolní přípravy, včetně zvláštního zřetele na znevýhodněné a vyloučené skupiny, zvýšení kvality počátečního i dalšího vzdělávání (dokončení standardů vzdělávání na jednotlivých stupních vzdělávání, dokončení systémů hodnocení škol a jejich monitoring, zlepšení infrastruktury a vybavení vzdělávacích zařízení, zlepšení kvality profesního rozvoje pedagogických pracovníků a pedagogického řízení, posílení mobility v rámci studia i profesních stáží, zapojování širokého partnerství do správy a strategií škol (rodiče, samospráva, firemní sféra), zkvalitňování vzdělávacích programů s důrazem na znalostní ekonomiku, jazykové vybavení a využití ICT.)</p> <p>Podpora rozvoje lidských zdrojů pro znalostní ekonomiku – cílený rozvoj kompetencí, kreativity a nadání žáků a studentů ve spolupráci škol, rodičů, výzkumných institucí a zaměstnavatelů na všech stupních vzdělávacího systému, podpora nadaných žáků a talentů, speciální podpůrné programy pro znevýhodněné skupiny. Propojení vzdělávacího systému s národním výzkumným a inovačním systémem a produkcí kvalitních lidských zdrojů pro jeho potřebu. Rozvoj klíčových gramotností, znalostí a dovedností - výrazné zvýšení matematické, čtenářské, jazykové a IT gramotnosti žáků a studentů. Rozvoj a popularizace technického a přírodovědného vzdělávání.</p> <p>Zvyšování adaptability absolventů všech typů škol a jejich uplatnitelnosti na trhu práce prostřednictvím rozvoje strategické spolupráce škol a aktérů trhu práce, inovací vzdělávacích programů za účasti odborníků z praxe, praktického vyučování na pracovištích zaměstnavatelů či zavádění prvků duálního vzdělávání. Průprava absolventů k podnikavosti, inovativnímu myšlení, flexibilitě a kreativitě. Rozvoj excelence na vysokých školách a rozvoj lidských zdrojů potřebných pro její dosažení. Diverzifikace systému vysokého školství. Rozvoj mezinárodní spolupráce a mobility na vysokých školách.</p> <p>Systémová podpora celoživotního učení, zvyšování dostupnosti a kvality nabídky dalšího obecného, občanského a profesního vzdělávání pro jednotlivce v návaznosti na potřeby trhu práce a společnosti a to i v oblasti vysoce kvalifikovaných pracovníků.</p> <p>Předcházení vzniku sociálních handicapů a předčasnému ukončení vzdělávání v jejich důsledku. Vytváření předpokladů pro zvýšení školní úspěšnosti znevýhodněných dětí, prodloužení jejich vzdělávací dráhy a následné získání kvalifikace.</p> <p>Vazba na národní rozvojové priority a TO NRP: Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky TO: Trh práce a vzdělávání</p>

Název OP	Výzkum, vývoj a vzdělávání
	TO: Funkční výzkumný a inovační systém
Vazba na tematické cíle a investiční priority EU	<p><u>Tematický cíl 1 Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 1 (a): posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora výzkumných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu; EFRR čl. 5, bod 1 (b): podpora podnikatelských investic do inovací a výzkumu a rozvoj propojení a synergií mezi podniky a inovačními a výzkumnými centry a vysokým školstvím, zejména na vývoji výrobků a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací a aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace za účelem podpory technického a aplikovaného výzkumu, pilotních linek, opatření k včasnému ověřování produktů, moderních výrobních kapacit a prvovýroby v oblasti klíčových technologií a šíření technologií pro všeobecné použití. ESF čl. 3 bod 2 (c): podpora výzkumu, technologického rozvoje a inovací prostřednictvím postgraduálního studia, odborné přípravy výzkumných pracovníků, vytváření sítí a partnerství mezi vysokoškolskými institucemi, výzkumnými a technologickými středisky a podniky.</p> <p><u>Tematický cíl 10 Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení</u> Investiční priority: ESF čl. 3 bod 1 (c) i) předcházení a omezování předčasného ukončení školní docházky a podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání. ESF čl. 3 bod 1 (c) ii) zlepšení kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úroveň dosaženého vzdělání. ESF čl. 3 bod 1 (c) iii) Zlepšování přístupu k celoživotnímu učení, zdokonalování dovedností a schopností pracovníků a zvyšování významu systémů vzdělávání a odborné přípravy pro trh práce, včetně zlepšování kvality odborného vzdělávání a příprav a zavádění a rozvoj možností učení se praxí a rozvoj systémů spolupráce škol nebo center přípravy a pracovišť zaměstnavatelů pro přípravu kvalifikovaných pracovníků (<i>apprenticeship</i>⁹) jako jsou např. duální systémy. EFRR čl. 5, bod 10: investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu.</p> <p><u>Tematický cíl 11 Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy prostřednictvím:</u> EFRR čl. 5, bod 11: zvyšování institucionální kapacity a zlepšování účinnosti veřejné správy prostřednictvím posilování institucionální kapacity a účinnosti orgánů veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním EFRR, jež přispívají k realizaci opatření podporovaných z ESF v oblasti institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy (EFRR) ESF čl. 3, bod 1 (d) i): investic do institucionální kapacity a výkonnosti veřejné správy a veřejných služeb za účelem reform, zlepšování právní úpravy a řádné správy. ESF čl. 3, bod 1 (d) ii): vytváření kapacit v případě zúčastněných stran, které provádějí politiky zaměstnanosti, vzdělávání a sociální politiky a odvětvové a územní paktů za účelem podnícení reform na celostátní, regionální a místní úrovni.</p>

⁹ *Apprenticeship (apprenticeship training)* – Systém přípravy kvalifikovaných dělníků či řemeslníků, organizovaný jak na pracovišti, tak mimo pracoviště, během něhož si učni osvojují teoretické znalosti a praktické dovednosti potřebné k vykonávání konkrétní kvalifikované dělnické práce, řemesla či prodeje zboží.

Název OP	Výzkum, vývoj a vzdělávání
Regionální dimenze (územní a urbánní)	<p>V rámci regionální dimenze bude pozornosti OP soustředěna na systematické vytváření a kultivaci vhodného prostředí pro provázání veřejných investic do výzkumu, vývoje, inovací s širším hospodářským a společenským prostředím regionů. Neoddělitelnou součástí je podpora kvalitního vzdělávání jako klíčového předpokladu kvalitního výzkumu a vývoje a následně i inovací.</p> <p>OP bude rovněž podporovat regionální ukotvení dosavadních investic realizovaných v současném období především v rámci OP VaVpI, které představují jedinečnou příležitost a impuls pro rozvoj ekonomik regionů ČR a mohou urychlit jejich posun směrem ke znalostní ekonomice.</p> <p>OP by měl výrazně přispět k vytváření adekvátního prostředí v regionech prostřednictvím podpory strategií inteligentní specializace, které budou vycházet z důkladné místní znalosti a zaměří se na posilování konkurenční výhody regionu vhodnou místně specifickou kombinací investic do vzdělávacích, výzkumných a inovačních aktivit.</p>
Řídící orgán	<p>ŘO: MŠMT</p> <p>Spolugestoři: MPSV, MPO, MŽP, MV, MZd, MSp, MMR, MK, MZe, MO, ÚV, TA ČR, kraje, města a obce</p>

Název OP	Doprava
Cíl	<p>Cílem navrhovaného operačního programu je zajistit dobudování páteřních komunikací v ČR jako podmínky pro zajištění udržitelné konkurenceschopnosti ČR.</p> <p>Dobudovat hlavní multimodální síť dopravní infrastruktury z hlediska evropského, celostátního a krajského významu včetně zajištění interoperability a vybavení moderními technologiemi. Zajistit propojení dopravních systémů pomocí terminálů osobní a nákladní dopravy a podpora logistických procesů. Podpora udržitelné dopravy, modernizace vozidlového parku veřejné dopravy a počátečních fází provozu linek multimodální dopravy.</p>
Zaměření	<p>Kvalitní infrastruktura představuje základní podmínku fungující konkurenceschopné ekonomiky. Je nezbytné zajistit dobudování hlavní multimodální sítě dopravní infrastruktury evropského, celostátního i regionálního významu, včetně umožnění interoperability, a propojení dopravních systémů.</p> <p>Pro zajištění multimodality dopravní infrastruktury bude nutno podporovat výstavbu a modernizaci všech složek dopravní infrastruktury – železniční, silniční, vodní i leteckou. Průřezově bude kladen důraz na zavádění nových technologií a inteligentních dopravních systémů (ITS) a na podporu nízkouhlíkových dopravních systémů (sítě napájecích stanic alternativních energií apod.).</p> <p>Zaměření:</p> <p>Výstavba, modernizace, interoperability a nové technologie železniční infrastruktury hlavní sítě TEN-T, globální sítě TEN-T a mimo síť TEN-T.</p> <p>Výstavba, modernizace, ITS a nové technologie silniční infrastruktury hlavní sítě TEN-T a globální sítě TEN-T. Podpora rozvoje sítě napájecích stanic alternativních energií na silniční síti. Silnice a dálnice mimo síť TEN-T ve správě státu, komunikace pro nemotorovou dopravu.</p> <p>Výstavba a modernizace vnitrozemských vodních cest v hlavní síti TEN-T. Infrastruktura vnitrozemských vodních cest mimo síť TEN-T.</p> <p>Modernizace letišť hlavní sítě TEN-T a globální sítě TEN-T. Podpora letecké infrastruktury mimo síť TEN-T.</p> <p>Infrastruktura pro multimodální dopravu a její podpora.</p> <p>Infrastruktura drážních systémů městské a příměstské dopravy. Systémy pro <i>city-logistiku</i>. Systémy řízení městského silničního provozu.</p> <p>Podpora nízkouhlíkových dopravních systémů (zejm. ekologicky čistý dopravní park - podpora modernizace vozového parku veřejné hromadné dopravy, podpora modernizace a rozvoje parku intermodálních přepravních jednotek).</p> <p>Vazba na národní rozvojové priority a TO: NRP: Rozvoj páteřní infrastruktury NRP: Integrovaný rozvoj území TO: Mobilita, dostupnost, síť, energie TO: Integrovaný rozvoj území</p>
Vazba na tematické cíle a investiční priority EU ¹⁰	<p><u>Tematický cíl 7 Podpora udržitelné dopravy a odstraňování problematických míst v klíčových síťových infrastrukturách</u></p> <p>Investiční priority: EFRR, čl. 5, bod 7 (a); FS čl. 3, bod (d) i): podpora multimodálního jednotného evropského dopravního prostoru prostřednictvím investic do transevropské dopravní sítě</p>

¹⁰ Prioritní osy spolufinancované z FS se budou vázat na tematické cíle a investiční priority tohoto fondu, které jsou obdobou tematických cílů a investičních priorit EFRR.

Název OP	Doprava
	<p>EFRR, čl. 5, bod 7 (b): zvyšování regionální mobility prostřednictvím připojení sekundárních a terciárních uzlů k infrastruktuře sítě TEN-T FS, čl. 3, bod (d) ii): rozvoj nízkouhlíkových dopravních systémů šetrných k životnímu prostředí a podpora udržitelné městské mobility, včetně říční a mořské dopravy, přístavů a multimodálních spojů (EFRR čl. 5, bod 7, (b) EFRR, čl. 5, bod 7 (d); FS čl. 3, bod (d) iii): vytvoření a modernizace komplexního, kvalitního a interoperabilního železničního systému (EFRR, FS)</p> <p><u>Tematický cíl 11 Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy prostřednictvím:</u> EFRR čl. 5, bod 11: zvyšování institucionální kapacity a zlepšování účinnosti veřejné správy prostřednictvím posilování institucionální kapacity a účinnosti orgánů veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním EFRR, jež přispívají k realizaci opatření podporovaných z ESF v oblasti institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy (EFRR)</p>
Regionální dimenze	<p>V zaměření OP Doprava byly identifikovány následující oblasti s významným regionálním rozměrem.</p> <p>Podpora udržitelné dopravy a odstraňování problematických míst v klíčových síťových infrastrukturách Rozvojové osy a kvalitnější propojení regionálních center</p> <p><i>Další vymezení a způsob realizace regionální dimenze bude specifikován při zpracování operačního programu.</i></p>
Řídící orgán	<p>ŘO: MD</p> <p>Spolugestoři: kraje, města a obce</p>

Název OP	Životní prostředí
Cíl	<p>Hlavním cílem operačního programu Životní prostředí je ochrana a zajištění kvalitního a zdravého prostředí pro život obyvatel ČR, podpořit efektivní využívání zdrojů a eliminovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí a s tím související snižování dopadů změn klimatu.</p> <p>Nejefektivnější environmentální politika je založena na předcházení škodám na životním prostředí. Včasné zavádění preventivních opatření je účinnější a ekonomicky efektivnější než náprava škod v případě nevratně znečištěných složek životního prostředí, vyčerpaných zdrojů, narušených ekosystémů a poškození zdraví. Podporou efektivního využívání zdrojů je snaha sladit dvě oblasti a to účelnost, tedy do jaké míry bude dosaženo požadovaného cíle v oblasti ochrany životního prostředí, a hospodárnost, tedy za jakých nákladů. Významným prvkem je zde také podpora opatření k řešení specifických úkolů souvisejících s ochranou životního prostředí v případě mimořádných událostí.</p>
Zaměření	<p>Klíčovým zaměřením operačního programu bude zlepšení kvality ovzduší, podpora udržitelnosti nakládání a spotřeby zdrojů včetně chytrých environmentálních řešení, ochrana podzemních a povrchových vod a podpora nakládání s odpady v souladu s hierarchií nakládání s odpady a také bude podpořena oblast ochrany biodiverzity, krajiny a půdy. Program se bude také zaměřovat na oblast krizového řízení v oblasti životního prostředí a ochraně před extrémními meteorologickými/přírodními jevy.“</p> <p>V ochraně ovzduší budou opatření cílena na snižování emisí se zaměřením na náhradu spalovacích zdrojů ve stávajících objektech a k podpoře energetických úspor a úsporného vytápění ve veřejných budovách.</p> <p>Další podporovaná opatření budou zaměřena na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pořízení nízkoemisního spalovacího zdroje a rekonstrukce spalovacích zdrojů pro snížení nebo instalace dodatečných zařízení pro zachyt emisí oxidů dusíku a síry nebo tuhých znečišťujících látek. • Rekonstrukce a úpravy velkých nespalovacích stacionárních zdrojů za účelem snížení nebo instalace dodatečných zařízení pro zachyt emisí oxidů dusíku nebo prachových částic a současně zvýšení stávajících nebo vytvoření nových kapacit na spoluspalování odpadu. • Výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší a tvorba a aktualizace databází určených pro hodnocení kvality ovzduší. • Podpora opatření směřujících ke snižování emisí rizikových látek z dopravy (podpora čisté mobility). <p>V oblasti ochrany vod budou opatření směřována zejména na podporu výstavby, rekonstrukce a intenzifikace čistíren odpadních vod (v rozsahu daném platnou legislativou) a kanalizací, obnovu, rekonstrukci a intenzifikaci úpravny vody a vodovodů, podpora protipovodňových opatření a zlepšování vodního režimu včetně obnovy retenčních schopností krajiny, opatření na využívání srážkové vody v urbanizovaných územích, monitoringu povrchových a podzemních vod, zlepšování hydromorfologie toků, tvorby mapových databází, osvěta a propagace.</p> <p>Předcházení vzniku odpadů je v rámci hierarchie nakládání s odpady jedním z nejdůležitějších základních přístupů. Zvyšování využití odpadů má dosáhnout co nejvyšší možné míry opětovného použití, materiálového využití, zefektivnění využití, opětovného využití a jiného zpracování odpadů, které vznikly. Cílem je dosáhnout takového využití odpadů, které co nejméně zatíží životní prostředí jako celek.</p>

Název OP	Životní prostředí
	<p>V rámci oblasti nakládání s odpady budou opatření zaměřena na podporu využití a zpracování odpadů včetně zavádění recyklačních technologií, podporu kompostáren, bioplynových stanic a spaloven na zpracování odpady.</p> <p>Cíle ČR v oblasti odpadů vyplývající ze směrnic EU – dodržení hierarchie nakládání s odpady; omezení skládkování; zvýšení využití smíšeného komunálního odpadu (zbytku po vytřídění materiálově využitelných složek); eliminace emisí skleníkových plynů.</p> <p>Dále bude podpořena sanace kontaminovaných míst, včetně starých ekologických zátěží.</p> <p>V oblasti biodiverzity, krajiny a půdy budou opatření zaměřena především na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uchování a zvyšování početnosti ohrožených a vzácných druhů, a to především prostřednictvím péče o druhy a jejich biotopy vč. obnovy těchto biotopů. • Minimalizace a předcházení škod způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů na majetku, realizovaná především prostřednictvím konkrétních opatření a dále vývojem a testováním nových přístupů a technologií. • Zajišťování péče o zvláště chráněná území (ZCHÚ) i lokality soustavy Natura 2000, (stanovení odpovídajících ochranných podmínek a zajištění dodržování ochranných podmínek těchto území a vytvoření podmínek pro efektivní spolupráci s hospodařícími subjekty působícími v lokalitách). • Monitoring: <ul style="list-style-type: none"> - ZCHÚ, ptačí oblasti (PO) i evropsky významné lokality (EVL); - zajištění sledování efektivity péče o předměty ochrany ZCHÚ, PO i EVL; - zajištění hodnocení stavu předmětů ochrany ZCHÚ, PO i EVL. • Realizace opatření vedoucích k adaptaci na změnu klimatu v krajině. • Omezování vlivu fragmentace krajiny na druhy a ekosystémy, omezování mortality živočichů spojené s rozvojem infrastruktury. • Podpora opatření ke snížení negativních vlivů při využívání půd. <p>Vazba na národní rozvojové priority a TO: NRP: Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky NRP: Rozvoj páteřní infrastruktury – Rozvoj environmentální infrastruktury NRP: Integrovaný rozvoj území TO: Konkurenceschopné podniky TO: Mobilita, dostupnost, sítě, energie TO: Integrovaný rozvoj území TO: Životní prostředí</p>
<p>Vazba na tematické cíle a investiční priority EU¹¹</p>	<p><u>Tematický cíl 4 Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství ve všech odvětvích</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 4 (c): podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, včetně veřejných budov a v sektoru bydlení EFRR čl. 5, bod 4 (e): podpora nízkouhlíkových strategií pro všechny typy území, zejména pro městské oblasti, zahrnující podporu udržitelné městské mobility a významná zmírňující adaptační opatření</p>

¹¹ Prioritní osy spolufinancované z FS se budou vázat na tematické cíle a investiční priority tohoto fondu, které jsou obdobou tematických cílů a investičních priorit EFRR.

Název OP	Životní prostředí
	<p><u>Tematický cíl 5 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a řízení rizik</u> Investiční priority: EFRR, čl. 5, bod 5 (a); FS čl.3, bod (b) i): podpora investic na přizpůsobení se změně klimatu EFRR, čl. 5, bod 5 (b); FS čl.3, bod (b) ii): podpora investic k řešení zvláštních rizik, zajištění odolnosti pro případ katastrofy a rozvoj systémů krizového řízení</p> <p><u>Tematický cíl 6 Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 6 (a): řešení důležitých potřeb investic do odpadového hospodářství za účelem plnění požadavků <i>acquis</i> EU týkajících se oblasti životního prostředí EFRR čl. 5, bod 6 (b): řešení důležitých potřeb investic do vodního hospodářství za účelem plnění požadavků <i>acquis</i> EU týkajících se oblasti životního prostředí EFRR čl. 5, bod 6 (c): ochrana, propagace a rozvoj kulturního a přírodního dědictví EFRR čl. 5, bod 6 (d): ochrana a obnovení biologické rozmanitosti, ochrana půdy a obnova a podpora ekosystémových služeb, včetně sítě NATURA 2000 a ekologických infrastruktur EFRR čl. 5, bod 6 (e): opatření ke zlepšení životního prostředí ve městech, regenerace starých průmyslových areálů a omezování znečištění ovzduší EFRR čl. 5, bod 6 (f): podpora inovativních technologií k vylepšení ochrany přírody a efektivity využívání zdrojů v odpadovém hospodářství, vodním hospodářství, ochrany půdy a snižování znečištění ovzduší</p> <p><u>Tematický cíl 11 Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy prostřednictvím:</u> EFRR čl. 5, bod 11: zvyšování institucionální kapacity a zlepšování účinnosti veřejné správy prostřednictvím posilování institucionální kapacity a účinnosti orgánů veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním EFRR, jež přispívají k realizaci opatření podporovaných z ESF v oblasti institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy (EFRR)</p>
Regionální dimenze (územní a urbánní)	<p>V zaměření OP Životní prostředí byly identifikovány následující oblasti s významným regionálním rozměrem.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snižování emisí se zaměřením na náhradu spalovacích zdrojů ve stávajících objektech a k podpoře energetických úspor a úsporného vytápění. • Podpora výstavby, rekonstrukce a intenzifikace čistíren odpadních vod a kanalizací, obnova, rekonstrukce a intenzifikaci úpraven vody a vodovodů. • Podpora využití a zpracování odpadů včetně zavádění recyklačních technologií, podporu kompostáren, bioplynových stanic a spaloven na zpracování odpadu. • Zakládání a revitalizace sídelní zeleně, výsadba a regenerace izolační zeleně oddělující obytnou zástavbu od průmyslových staveb či komerčních areálů nebo frekventovaných dopravních koridorů. <p><i>Další vymezení a způsob realizace regionální dimenze bude specifikován při zpracování operačního programu a v souladu s metodickými postupy zpracovanými pod gescí MMR.</i></p>
Řídící	ŘO: MŽP

Název OP	Životní prostředí
orgán	Spolugestři: MPO, MD, MV, kraje, města a obce

Název OP	Zaměstnanost
Cíl	<p>Cílem navrhovaného OP je zajištění fungujícího a efektivního trhu práce pro zajištění udržitelné a dlouhodobé konkurenceschopnosti ČR, snižování sociálního vyloučení, zefektivnění systému péče o zdraví a zajištění fungující efektivní veřejné správy.</p> <p>Fungující trh práce jako předpoklad konkurenceschopné ekonomiky zahrnující mobilizaci pracovní síly k podpoře růstu, podporu zaměstnávání a ochranu ohrožených vedoucích ke zvýšení celkové míry zaměstnanosti, míry zaměstnanosti žen a zaměstnanosti starších lidí a ke snížení míry nezaměstnanosti osob s nízkým vzděláním a mladých lidí do 25 let.</p> <p>Zvýšení uplatnitelnosti osob sociálně vyloučených a osob ohrožených sociálním vyloučením na trhu práce, efektivní, dostupný, dlouhodobě udržitelný a kvalitní systém sociálních služeb a služeb pro rodiny a děti, komunitních aktivit a dalších navazujících aktivit a efektivní a dlouhodobě dostupný systém sociální ochrany.</p> <p>Modernizace a zefektivnění veřejné správy jako nezbytná podmínka pro zvyšování konkurenceschopnosti a pro maximalizaci dopadu dalších realizovaných intervencí.</p> <p>Součástí péče o dobré podmínky života je zajištění kvalitního a efektivního systému péče o zdraví, snižování zdravotních a bezpečnostních rizik (včetně zkvalitnění systému veřejného zdraví a zajištění zdravotní péče při mimořádných událostech), jejich prevence a podpora zdravého životního stylu. Zajištění fungující veřejné správy je základním předpokladem pro fungující ekonomiku a nezbytnou podmínkou pro zajištění dlouhodobé a udržitelné konkurenceschopnosti ČR.</p>
Zaměření	<p>Program bude sdružovat požadavky růstu konkurenceschopnosti a zároveň posilování soudržnosti směřující na kvalitní lidské zdroje, fungující trh práce, sociální začleňování, zdravý životní styl a modernizaci veřejné správy.</p> <p>V úzké vazbě na systém celoživotního učení je nutno směřovat k otevřenému a flexibilnímu trhu práce. V rámci podpory aktivní politiky zaměstnanosti bude soustředěna pozornost především na zvýšení využití pružných forem pracovního poměru a organizace práce, zvýšení profesní mobility, vyšší stupeň spolupráce se zaměstnavateli a soulad s jejich potřebami, větší cílení na znevýhodněné skupiny a vytváření a ověřování inovativních nástrojů. Mimo aktivní politiku zaměstnanosti je nezbytné zajistit zefektivnění a modernizaci infrastruktury služeb zaměstnanosti tak, aby byla zajištěna větší spolupráce se všemi zásadními partnery a automatizace administrativní práce při práci s uchazeči.</p> <p>Neoddělitelnou součástí posilování soudržnosti musí být sociální začleňování, u kterého je nezbytné zajistit průřezovou podporu i v rámci předchozích oblastí. V oblasti vzdělávání bude ve vztahu k sociálnímu začleňování podporováno inkluzivní vzdělávání, v oblasti trhu práce a aktivní politiky zaměstnanosti pak cílení na znevýhodněné osoby, jejich sociální a následná pracovní integrace s důrazem na individualizované poradenství, preventivní opatření a příprava pracovníků služeb zaměstnanosti a sociální sféry na práci se sociálně vyloučenými skupinami. Samostatnou pozornost je nezbytné věnovat rozvoji sociálních služeb a služeb pro rodiny s dětmi a zvýšení účinnosti systému sociální ochrany prostřednictvím mainstreamingu sociálního začleňování, vytváření komplexních akčních plánů, přenosu dobré praxe a vzniku partnerských sítí.</p> <p>Pro zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva je nezbytné podporovat zdravý a udržitelný životní styl a k tomu přijímat preventivní opatření. V oblasti zdravé pracovní síly je třeba se soustředit na zajištění pružného přizpůsobování systému péče o zdraví ekonomickému, sociálnímu a demografickému vývoji. Demografické změny včetně stárnutí obyvatelstva mění strukturu onemocnění a vyvíjejí tlak na</p>

Název OP	Zaměstnanost
	<p>udržitelnost zdravotnických systémů. Podpora zdravého stárnutí znamená jak podporu zdraví a zdravého životního stylu v průběhu celého života, tak i řešení nerovností v oblasti zdraví souvisejících se sociálními, ekonomickými a environmentálními faktory. Stejně důležitá je potřeba humanizace a deinstitucionalizace některých typů zdravotní péče (například psychiatrické nebo dlouhodobé) vedoucí (mimo jiné) k většímu sociálnímu začlenění osob, které tento typ péče využívají.</p> <p>Nezbytnou podmínkou pro zvyšování konkurenceschopnosti a zároveň pro maximalizaci dopadu řady realizovaných intervencí je modernizace a zefektivnění veřejné správy, včetně podpory zavádění a rozvoje e-Governmentu. Stěžejními prvky musí být zkvalitňování legislativního a regulačního prostředí (zejména lepší nastavení systémových nástrojů pro posuzování dopadů regulace), vytváření a rozvoj standardů veřejných služeb a navazující zkvalitnění poskytování a dostupnosti služeb, související se zvyšováním kvalifikace zaměstnanců veřejných institucí a informovanosti klientů a posilováním transparentnosti veřejné správy.</p> <p>Zaměření:</p> <p>Zvyšování adaptability, profesní a geografické mobility pracovní síly a celkové flexibility trhu práce, prohlubování souladu kvalifikační struktury pracovní síly s potřebami trhu práce.</p> <p>Prizpůsobování veřejných služeb zaměstnanosti potřebám trhu práce a zefektivňování jejich činností, modernizace a rozvoj infrastruktury služeb zaměstnanosti.</p> <p>Podpora zaměstnatelnosti prostřednictvím aktivní politiky zaměstnanosti, rekvalifikace a podpora vzniku nových pracovních míst, zavádění nových či inovovaných nástrojů a opatření včetně opatření k aktivizaci vybraných skupin osob, podpora pracovní integrace osob znevýhodněných na trhu práce.</p> <p>Podpora dalšího vzdělávání jako nástroje politiky zaměstnanosti</p> <p>Zvyšování uplatnitelnosti osob sociálně vyloučených a osob ohrožených sociálním vyloučením na trhu práce a podpora jejich pracovní integrace</p> <p>Rozvoj sociálních služeb a služeb pro rodiny a děti, komunitních aktivit a dalších navazujících aktivit za účelem sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení osob.</p> <p>Prevence zdravotních rizik</p> <p>Zavádění moderních přístupů v oblasti dlouhodobé péče a její humanizace, podpora zdraví všech obyvatel formou prevence zdravotních rizik, podpory zdravého životního stylu a veřejného zdraví</p> <p>Zvyšování účinnosti systému ochrany prostřednictvím veřejné správy, včetně systému péče o ohrožené děti, podpory aktivního stárnutí a sdílené a neformální péče.</p> <p>Zkvalitnění legislativního a regulačního prostředí (zejména lepší nastavení systémových nástrojů pro posuzování dopadů regulace), vytváření a rozvoj standardů veřejných služeb a navazující zkvalitnění poskytování a dostupnosti služeb, související se zvyšováním kvalifikace zaměstnanců veřejných institucí a informovanosti klientů a posilováním transparentnosti veřejné správy.</p> <p>Vazba na národní rozvojové priority a TO:</p> <p>NRP: Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky.</p> <p>NRP: Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví</p> <p>NRP: Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy</p> <p>NRP: Integrovaný rozvoj území</p> <p>TO: Trh práce a vzdělávání</p> <p>TO: Boj s chudobou, sociální začleňování a zdraví</p>

Název OP	Zaměstnanost
	TO: Efektivní správa a instituce TO: Integrovaný rozvoj území
Vazba na tematické cíle a investiční priority EU	<p><u>Tematický cíl 2 Zlepšení přístupu, využití a kvality informačních a komunikačních technologií</u></p> <p><u>Tematický cíl 8 Podpora zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil</u> Investiční priority: ESF čl. 3, bod 1 (a) i): přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků ESF čl. 3, bod 1 (a) ii): trvalé začlenění mladých lidí, zejména těch, kteří nemají zaměstnání a nejsou v procesu vzdělávání nebo odborné přípravy, do trhu práce ESF čl. 3, bod 1 (a) iii): samostatná výdělečná činnost, podnikání a zakládání podniků ESF čl. 3, bod 1 (a) iv): rovnost žen a mužů a sladění pracovního a soukromého života ESF čl. 3, bod 1 (a) v): pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám ESF čl. 3, bod 1 (a) vi): aktivní a zdravé stárnutí ESF čl. 3, bod 1 (a) vii): modernizace a posílení institucí trhu práce, včetně opatření pro zlepšení nadnárodní mobility pracovníků</p> <p><u>Tematický cíl 9 Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě</u> Investiční priority: ESF čl. 3, bod 1 (b) i): aktivní začleňování, zejména s ohledem k zlepšení šancí na získání zaměstnání ESF čl. 3, bod 1 (b) ii): integrace marginalizovaných společností, jako jsou Romové ESF čl. 3, bod 1 (b) iii): boj proti diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace ESF čl. 3, bod 1 (b) iv): zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu ESF čl. 3, bod 1 (b) v): podpora sociální ekonomiky a sociálních podniků ESF čl. 3, bod 1 (b) vi): strategie pro místní rozvoj s vedoucí úlohou komunit</p> <p><u>Tematický cíl 10 Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení</u> Investiční priority: ESF čl. 3, bod 1 (c) iii): Zlepšování přístupu k celoživotnímu učení, zdokonalování dovedností a schopností pracovníků a zvyšování významu systémů vzdělávání a odborné přípravy pro trh práce, včetně zlepšování kvality odborného vzdělávání a příprav a zavádění a rozvoj možností učení se praxí a rozvoj systémů spolupráce škol nebo center přípravy a pracovišť zaměstnavatelů pro přípravu kvalifikovaných pracovníků (<i>apprenticeship</i>¹²)</p> <p><u>Tematický cíl 11 Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy prostřednictvím:</u> ESF čl. 3, bod 1 (d) i): investic do institucionální kapacity a výkonnosti veřejné</p>

¹² *Apprenticeship (apprenticeship training)* – Systém přípravy kvalifikovaných dělníků či řemeslníků, organizovaný jak na pracovišti, tak mimo pracoviště, během něhož si učni osvojují teoretické znalosti a praktické dovednosti potřebné k vykonávání konkrétní kvalifikované dělnické práce, řemesla či prodeje zboží.

Název OP	Zaměstnanost
	<p>správy a veřejných služeb za účelem reformem, zlepšování právní úpravy a řádné správy. ESF čl. 3, bod 1 (d) ii):vytváření kapacit v případě zúčastněných stran, které provádějí politiky zaměstnanosti, vzdělávání a sociální politiky a odvětvové a územní pakty za účelem podnícení reformem na celostátní, regionální a místní úrovni.</p>
Regionální dimenze (územní a urbánní)	<p>V zaměření OP Zaměstnanost byly identifikovány následující oblasti s významným regionálním rozměrem.</p> <p>Sociální začleňování a boj s chudobou - zaměření na území, která jsou významně ohrožena nezaměstnaností, nedostatkem sociálních služeb, vysokou koncentrací skupin ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením</p> <p>Dostupnost pracovní síly - zajištění kvalitní a zdravé pracovní síly v návaznosti na specifické potřeby trhu práce v regionech, včetně zvyšování kvality vzdělávání</p> <p>Školství</p> <p>Dostupnost vybraných druhů zdravotní péče – zajištění přístupu k vybraným druhům zdravotní péče, především k péči dlouhodobé a psychiatrické, včetně zajištění rovnoměrné úrovně kvality ve všech regionech</p> <p><i>Další vymezení a způsob realizace regionální dimenze bude specifikován při zpracování operačního programu.</i></p>
Řídící orgán	<p>ŘO: MPSV</p> <p>Spolugestoři: MŠMT, MV, MŽP, MZd, MSp, MMR, MK, MZe, MPO, MO, ÚV, kraje, města a obce</p>

Název OP	Integrovaný regionální operační program
Cíl	<p>Hlavním cílem IROP je posílení regionální konkurenceschopnosti a kvality života obyvatel prostřednictvím propojení intervencí národního i regionálního charakteru s významným dopadem do území.</p> <p>Specifickými cíli budou:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snižování regionálních rozdílů, využití místního potenciálu pro růst zaměstnanosti a posílení regionální konkurenceschopnosti regionů. • Zvýšení kvality života ve městech i na venkově a posílení role městských center jako přirozených pólů růstu v regionech. • Posílení veřejných služeb – a přístupu k nim – jako jednoho z pilířů zvyšování kvality života obyvatel, podpora vzdělanosti. • Zajištění udržitelného růstu regionu s důrazem na zlepšování životního prostředí.
Zaměření	<p>IROP bude sdružovat intervence národního i regionálního charakteru s významným dopadem na vyvážený rozvoj území a posílení regionální konkurenceschopnosti.</p> <p>Bude se jednat o intervence pro systémovou podporu veřejné správy, zdravotnictví, cestovního ruchu, kultury a krizového řízení.</p> <p>Modernizace a zefektivnění veřejné správy a institucí je klíčovou oblastí, která bude vytvářet podmínky i pro rozvoj dalších oblastí. Klíčové bude především zavádění a rozvoj digitalizace agend (rozšíření elektronické identifikace, eGovernment, eHealth, eJustice, eCommerce, e-business, atd.) a posilování otevřenosti veřejných institucí (např. zveřejňování informací a dat). S touto oblastí souvisí rozvoj krizové a bezpečnostní komunikační infrastruktury, včetně rozvoje a posílení mobilní komunikace pro potřeby základních složek integrovaného záchranného systému. Významným prvkem zajištění kvality života obyvatel představuje ochrana před mimořádnými událostmi. Klíčový v této oblasti bude rozvoj krizového řízení (podpora opatření k řešení specifických úkolů souvisejících s ochranou obyvatelstva v případě mimořádných událostí).</p> <p>Pro oblast zdravotnictví je na národní úrovni stěžejní koncentrace specializované péče v zájmu zvyšování efektivity, modernizace a deinstitucionalizace vybraných typů péče (především psychiatrické péče) a propojování zdravotní a sociální péče, podpora národních sítí zdravotnických zařízení a prevence zdravotních rizik obyvatelstva, které však budou mít významný přesah i do regionální úrovně.</p> <p>V oblasti cestovního ruchu je nezbytné z národní úrovně podporovat tvorbu a marketing národních produktů cestovního ruchu včetně budování image a značky destinace ČR, zlepšení koordinace aktivit (politika cestovního ruchu) a zkvalitnit statistiku cestovního ruchu (s přesahem do regionální a lokální úrovně).</p> <p>V oblasti kultury by měla být podporována ochrana, propagace a rozvoj kulturního dědictví nadnárodního či národního významu (zejména národní kulturní památky, památky zapsané do seznamu UNESCO).</p> <p>Dále budou v IROP řešeny stěžejní prvky územního rozvoje a stability, přičemž u podstatné části z nich musí docházet k významné koordinaci s výše popsány intervencemi. Jako zásadní je potřeba podporovat oblasti regionální dopravy, životního prostředí, místní a regionální vzdělávání, zdravotnickou a sociální infrastrukturu, využívání potenciálu kulturního a historického dědictví a rozvoj cestovního ruchu</p> <p>V oblasti regionální dopravy a obslužnosti podpora vybraných silnic II. a III. třídy s vazbou na síť TEN-T (připojení sekundárních a terciárních uzlů k této síti),</p>

Název OP	Integrovaný regionální operační program
	<p>podpora udržitelné městské mobility včetně rozvoje dopravních systémů šetrných k životnímu prostředí (integrovane dopravní systémy, rozvoj nízkouhlíkových dopravních systémů), snížení negativních vlivů dopravy na obyvatelstvo.</p> <p>V oblastech dotýkajících se životního prostředí bude nutno směřovat podporu zejména na zlepšování životního prostředí ve městech (zlepšování kvality ovzduší, regenerace <i>brownfields</i>) a na snižování energetické náročnosti veřejného sektoru a bydlení, na ochranu biodiverzity a péče o krajinu a půdu, odstraňování ekologických zátěží a řízení rizik. Související oblastí je územní plánování se zaměřením na podporu územně plánovací činnosti, zejména na zpracování územních studií a územních plánů, případně jejich změn.</p> <p>V oblasti vzdělávání bude cílem rozvoj a modernizace infrastruktury určené pro vzdělávání všech věkových kategorií obyvatel včetně optimalizace sítě školských zařízení (investiční podpora regionálního školství – základní, střední a vyšší odborné školství, vzdělávací zařízení neziskových organizací, učňovské školství a celoživotního učení).</p> <p>V oblasti sociální infrastruktury se podpora zaměří na podporu investic do sociální infrastruktury - rozvoj sítě sociálních služeb, rozvoj zařízení sloužících skupinám ohrožených vyloučením, zařízení pro seniory, zařízení předškolní a mimoškolní péče o děti a na sociální začlenění znevýhodněných skupin, např. Rómů, včetně komplexního řešení problematiky vyloučených lokalit. V oblasti sociální infrastruktury bude program zaměřen též na investiční podporu transformace bytových služeb sociální péče pro osoby s mentálním postižením, duševním onemocněním a pro seniory ve služby komunitního typu.</p> <p>Podpora v oblasti bydlení bude zaměřena na sociální bydlení a funkční zkvalitnění veřejných prostranství. Bude také podporováno snižování energetické náročnosti domů pro bydlení a veřejných budov.</p> <p>V oblasti péče o zdraví bude cílem zajistit dostupné a kvalitní zdravotnické služby v regionech, prostřednictvím modernizace a rozvoje infrastruktury pro poskytování zdravotní péče.</p> <p>Využívání potenciálu cestovního ruchu a kulturního dědictví bude úzce koordinováno s národní podporou cestovního ruchu a kultury. Opatření budou směřovat především k podpoře inovativních a ucelených projektů cestovního ruchu v regionech, k podpoře nových produktů cestovního ruchu a managementu cestovního ruchu (zvyšování kvality činnosti a spolupráce organizací cestovního ruchu), regionálnímu marketingu a zkvalitnění nabídky služeb a infrastruktury cestovního ruchu.</p> <p>Posílení institucionální kapacity a zlepšování účinnosti v územní veřejné správě zejména s ohledem na rozvoj ICT a dále k podpoře institucionální kapacity (vazba na opatření financované z ESF) a podpora pořizování plánovací a programové dokumentace krajů a obcí.</p> <p>Podpora iniciativ místního rozvoje a podpora subjektů poskytujících místní služby zaměřené na vznik nových pracovních míst.</p> <p>Vazba na národní rozvojové priority a TO: NRP: Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky NRP: Rozvoj páteřní infrastruktury NRP: Zvyšování kvality a efektivity veřejné správy NRP: Podpora sociálního začleňování, boje s chudobou a systému péče o zdraví NRP: Integrovaný rozvoj území TO: Trh práce a vzdělávání TO: Konkurenceschopné podniky TO: Mobilita, dostupnost, sítě, energetika TO: Efektivní správa a instituce</p>

Název OP	Integrovaný regionální operační program
	TO: Integrovaný rozvoj území TO: Boj s chudobou, sociální začleňování, zdraví TO: Životní prostředí
Vazba na tematické cíle a investiční priority EU	<p><u>Tematický cíl 2 Zlepšení přístupu, využití a kvality informačních a komunikačních technologií</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 2 (c): posilování aplikací v oblasti ICT určených pro elektronickou veřejnou správu, elektronické učení, elektronické začleňování, elektronickou kulturu a elektronické zdravotnictví</p> <p><u>Tematický cíl 3 Zvyšování konkurenceschopnosti MSP</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 3 (a): podpora podnikání, zejména usnadněním využívání nových myšlenek pro ekonomiku a podpora zakládání nových firem, včetně skrze podnikatelské inkubátory Poznámka: bude se týkat zvyšování konkurenceschopnosti MSP v oblasti cestovního ruchu, MPO podporuje ostatní podnikatelské subjekty.</p> <p><u>Tematický cíl 4 Podpora posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství ve všech odvětvích</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 4 (c): podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, včetně veřejných budov a v sektoru bydlení EFRR čl. 5, bod 4 (e): podpora nízkouhlíkových strategií pro všechny typy území, zejména pro městské oblasti, zahrnující podporu udržitelné městské mobility a významná zmírňující adaptační opatření</p> <p><u>Tematický cíl 5 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, předcházení rizikům a jejich řízení</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 5 (a): podpora investic za účelem přizpůsobení se změně klimatu EFRR čl. 5, bod 5 (b): podpora investic k řešení zvláštních rizik, zajištění odolnosti pro případ katastrofy a rozvoj systémů krizového řízení</p> <p><u>Tematický cíl 6 Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 6 (c): ochrana, propagace a rozvoj kulturního a přírodního dědictví EFRR čl. 5, bod 6 (d): ochrana a obnovení biologické rozmanitosti, ochrana půdy a obnova a podpora ekosystémových služeb, včetně sítě NATURA 2000 a ekologických infrastruktur EFRR čl. 5, bod 6 (e): opatření ke zlepšení životního prostředí ve městech, regenerace starých průmyslových areálů a omezování znečištění ovzduší EFRR čl. 5, bod 6 (f): podpora inovativních technologií k vylepšení ochrany přírody a efektivity využívání zdrojů v odpadovém hospodářství, vodním hospodářství, ochrany půdy a snižování znečištění vzduchu</p> <p><u>Tematický cíl 7 Podpora udržitelné dopravy a odstraňování problematických míst v klíčových síťových infrastrukturách</u> Investiční priority:</p>

Název OP	Integrovaný regionální operační program
	<p>EFRR čl. 5, bod 7 (b): zvyšování regionální mobility prostřednictvím připojení sekundárních a terciárních uzlů k infrastruktuře sítě TEN-T</p> <p>EFRR čl. 5, bod 7 (c): rozvoj nízkouhlíkových dopravních systémů šetrných k životnímu prostředí včetně říční a mořské dopravy, přístavů a multimodálních spojů</p> <p><u>Tematický cíl 8 Podpora zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 8 (c): iniciativy místního rozvoje a podpora subjektů poskytujících místní služby zaměřené na vznik nových pracovních míst EFRR čl. 5, bod 8 (d): investování do infrastruktury pro veřejné služby zaměstnanosti</p> <p><u>Tematický cíl 9 Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě</u> Investiční priority: EFRR čl. 5, bod 9 (a): investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k vnitrostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, a přechod od institucionálních ke komunitním službám EFRR čl. 5, bod 9 (b): podpora materiální, hospodářské a sociální obnovy zanedbaných městských a venkovských komunit a území EFRR čl. 5, bod 9 (c): podpora sociálních podniků</p> <p><u>Tematický cíl 10 Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení</u> Investiční priorita: EFRR čl. 5, bod 10: investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu</p> <p><u>Tematický cíl 11 Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy prostřednictvím:</u> EFRR čl. 5, bod 11: zvyšování institucionální kapacity a zlepšování účinnosti veřejné správy prostřednictvím posilování institucionální kapacity a účinnosti orgánů veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním EFRR, jež přispívají k realizaci opatření podporovaných z ESF v oblasti institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy (EFRR)</p>
Regionální dimenze (územní a urbánní)	<p>IROP lze považovat za speciálně zaměřený regionální program. Regionální dimenze programu bude uplatňována především:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koncentrací podpory na různé typy problémových území (dosud tzv. regiony se soustředěnou podporou státu), vymezených ve Strategii regionálního rozvoje ČR pro období 2014-2020. • Výrazným zaměřením podpory na různé formy integrovaných přístupů, které se budou týkat vybraných měst („pólů rozvoje“), problémových území, venkovských oblastí a zanedbaných městských a venkovských komunit. • Zastoupením regionálních aktérů při implementaci programu (půjde zejména o krajské orgány) a výrazným zastoupením regionálních aktérů v roli příjemců podpory a v orgánech, které budou rozhodovat o výběru akcí. • Případnou modifikací hodnotících kritérií ve prospěch projektů z problémových oblastí a projektů vytvářejících nová pracovní místa (podpora územního růstu a soudržnosti).

Název OP	Integrovaný regionální operační program
	<i>Podrobnosti o regionální dimenzi jednotlivých prioritních os a opatření IROP budou stanovena v průběhu příprav programu.</i>
Řídící orgán	<p>ŘO: MMR</p> <p>Spolugestoři: MŠMT, MV, MD, MŽP, MZd, MMR, MK, MZe, MPO, MPSV, MO, MSp, ÚV, kraje, města a obce</p>

Název OP	Praha - pól růstu ČR
Cíl	<p>Cílem navrhovaného OP je zajistit efektivní realizace investic v Praze, které povedou ke zvýšení konkurenceschopnosti Prahy jako rozvojového pólu republiky a k zajištění kvalitního života obyvatel.</p> <p>Vytvoření příznivého podnikatelského prostředí a podpora vzdělání směřující k naplnění role Prahy jako hlavního inovačního centra republiky.</p> <p>Efektivní hospodaření se všemi formami zdrojů - pozemky, nemovitostmi a infrastrukturou, energiemi i financemi ve smyslu zásad udržitelného rozvoje; vyvažování jejich vzájemných vazeb.</p>
Zaměření	<p>Podpora využití potenciálu města k zabezpečení jeho konkurenceschopnosti a prosperity a rozvoj Prahy jako centra výzkumu, vývoje, inovací a vzdělávání. Zvýšení výkonnosti a efektivnosti ekonomiky, zajištění příznivého podnikatelského prostředí.</p> <p>Podpora fungování otevřeného, dostatečně strukturovaného trhu práce. Zvýšení vzdělanostní úrovně obyvatel Prahy a propojení vysokých škol s vědecko-výzkumnými pracovišti.</p> <p>Podpora úsporného a udržitelného využívání zdrojů energií, zajištění trvale možného souladu městského a přírodního prostředí a udržitelné městské mobility.</p> <p>Podpora účinného systému rozvoje a plánování sociálních služeb, preferování moderních způsobů poskytování sociálních služeb, odstraňování bariér pro znevýhodněné skupiny obyvatel, zajištění podpory rovných příležitostí mužů a žen v pracovním a rodinném životě.</p>
Vazba na tematické cíle a investiční priority EU	<p><u>Tematický cíl 1 - Posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací</u> Investiční priority: EFRR čl. 5 bod 1 (a): posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu EFRR čl. 5 bod 1 (b): podpora podnikatelských investic do inovací a výzkumu a rozvoj propojení a synergií mezi podniky a inovačními a výzkumnými centry a vysokým školstvím, zejména na vývoji výrobků a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací a aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace za účelem podpory technického a aplikovaného výzkumu, pilotních linek, opatření k včasnému ověřování produktů, moderních výrobních kapacit a prvovýroby v oblasti klíčových technologií a šíření technologií pro všeobecné použití</p> <p><u>Tematický cíl 3 - Zvyšování konkurenceschopnosti MSP</u> Investiční priority: EFRR čl. 5 bod 3 (a): podpora podnikání, zejména usnadněním využívání nových myšlenek pro ekonomiku a podpora zakládání nových firem, včetně skrze podnikatelské inkubátory čl. 5 bod 3 (b): vyvíjení a zavedení nových obchodních modelů pro MSP, zejména pro oblast mezinárodního obchodu EFRR čl. 5 bod 3 (c): podpora vzniku a rozšíření moderních kapacit pro vývoj výrobků a služeb EFRR čl. 5 bod 3 (d): podpora kapacit MSP za účelem zapojení se do procesů růstu a inovací</p> <p><u>Tematický cíl 4 - Podpora posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství ve všech odvětvích</u> Investiční priority:</p>

Název OP**Praha - pól růstu ČR**

EFRR čl. 5 bod 4 (a): podpora výroby a distribuce energie z obnovitelných zdrojů
EFRR čl. 5 bod 4 (c): podpora energetické účinnosti a využívání energie z obnovitelných zdrojů ve veřejných infrastrukturách, včetně veřejných budov a v sektoru bydlení

EFRR čl. 5 bod 4 (e): podpora nízkouhlíkových strategií pro všechny typy území, zejména pro městské oblasti, zahrnující podporu udržitelné městské mobility a významná zmírňující adaptační opatření

EFRR čl. 5 bod 4 (f): podpora výzkumu, inovací a osvojení nízkouhlíkových technologií

EFRR čl. 5 bod 4 (g): podpora využívání vysoce-účinné kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple

Tematický cíl 6 - Ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů**Investiční priority:**

EFRR čl. 5 bod 6 (a): řešení důležitých potřeb investic do odpadového hospodářství za účelem plnění požadavků *acquis* EU týkající se oblasti životního prostředí

EFRR čl. 5 bod 6 (b): řešení důležitých potřeb investic do vodního hospodářství za účelem plnění požadavků *acquis* EU týkající se oblasti životního prostředí

EFRR čl. 5 bod 6 (d): ochrana a obnovení biologické rozmanitosti, ochrana půdy a obnova a podpora ekosystémových služeb, včetně sítě NATURA 2000 a ekologických infrastruktur

EFRR čl. 5 bod 6 (e): opatření ke zlepšení životního prostředí ve městech, regenerace starých průmyslových areálů a omezování znečištění ovzduší

EFRR čl. 5 bod 6 (f): podpora inovativních technologií k vylepšení ochrany přírody a efektivitě využívání zdrojů v odpadovém hospodářství, vodním hospodářství, ochrany půdy a snižování znečištění ovzduší

Tematický cíl 8 - Podpora zaměstnanosti a podpora mobility pracovních sil**Investiční priority:**

ESF čl. 3 bod 1 (a) i): přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků

ESF čl. 3 bod 1 (a) ii): trvalé začlenění mladých lidí, zejména těch, kteří nemají zaměstnání a nejsou v procesu vzdělávání nebo odborné přípravy, do trhu práce

ESF čl. 3 bod 1 (a) iii): samostatná výdělečná činnost, podnikání a zakládání podniků

ESF čl. 3 bod 1 (a) iv): rovnost žen a mužů a sladění pracovního a soukromého života

ESF čl. 3 bod 1 (a) v): pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám

Tematický cíl 9 - Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě**Investiční priority:**

EFRR čl. 5 bod 9 (a): investice do zdravotnické a sociální infrastruktury, které přispívají k vnitrostátnímu, regionálnímu a místnímu rozvoji, snižování nerovností, pokud jde o zdravotní stav, a přechod od institucionálních ke komunitním službám

EFRR čl. 5 bod 9 (b): podpora materiální, hospodářské a sociální obnovy zanedbaných městských a venkovských komunit a území

EFRR čl. 5 bod 9 (c): podpora sociálních podniků

ESF čl. 3 bod 1 (b) i): aktivní začleňování, zejména s ohledem k zlepšení šancí na získání zaměstnání

ESF čl. 3 bod 1 (b) ii): integrace marginalizovaných společenství jako jsou Romové

Název OP	Praha - pól růstu ČR
	<p>ESF čl. 3 bod 1 (b) iii): boj proti diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace</p> <p>ESF čl. 3 bod 1 (b) iv): zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu</p> <p>ESF čl. 3 bod 1 (b) v): podpora sociální ekonomiky a sociálních podniků</p> <p><u>Tematický cíl 10 - Investice do vzdělávání, dovedností a celoživotního učení</u></p> <p>Investiční priority:</p> <p>ESF čl. 3 bod 1 (c) i): předcházení a omezování předčasného ukončení školní docházky a podpora rovného přístupu ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání</p> <p>ESF čl. 3 bod 1 (c) ii): zlepšování kvality, účinnosti a otevřenosti terciárního a rovnocenného vzdělávání, aby se zvýšila účast a úroveň dosaženého vzdělání</p> <p>ESF čl. 3 bod 1 (c) iii): Zlepšování přístupu k celoživotnímu učení, zdokonalování dovedností a schopností pracovníků a zvyšování významu systémů vzdělávání a odborné přípravy pro trh práce, včetně zlepšování kvality odborného vzdělávání a příprav a zavádění a rozvoj možností učení se praxí a rozvoj systémů spolupráce škol nebo center přípravy a pracovišť zaměstnavatelů pro přípravu kvalifikovaných pracovníků (<i>apprenticeship</i>¹³)</p> <p><u>Tematický cíl 11 Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy prostřednictvím:</u></p> <p>EFRR čl. 5, bod 11: zvyšování institucionální kapacity a zlepšování účinnosti veřejné správy prostřednictvím posilování institucionální kapacity a účinnosti orgánů veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním EFRR, jež přispívají k realizaci opatření podporovaných z ESF v oblasti institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy (EFRR)</p> <p>ESF čl. 3, bod 1 (d) i): investic do institucionální kapacity a výkonnosti veřejné správy a veřejných služeb za účelem reform, zlepšování právní úpravy a řádné správy.</p> <p>ESF čl. 3, bod 1 (d) ii): vytváření kapacit v případě zúčastněných stran, které provádějí politiky zaměstnanosti, vzdělávání a sociální politiky a odvětvové a územní pakty za účelem podnícení reform na celostátní, regionální a místní úrovni.</p>
Regionální dimenze (územní a urbánní)	OP Praha – pól růstu ČR je speciálně zaměřeným regionálním operačním programem, který bude podporovat výhradně intervence regionálního charakteru na území hl. města Prahy
Řídicí orgán	ŘO: Magistrát hlavního města Prahy

Název OP	Technická pomoc
Cíl	Cílem navrhovaného OP je zajištění prostředků na realizaci horizontálních aktivit pro systém koordinace a řízení v programovém období 2014-2020.

¹³ *Apprenticeship (apprenticeship training)* – Systém přípravy kvalifikovaných dělníků či řemeslníků, organizovaný jak na pracovišti, tak mimo pracoviště, během něhož si učni osvojují teoretické znalosti a praktické dovednosti potřebné k vykonávání konkrétní kvalifikované dělnické práce, řemesla či prodeje zboží.

Vazba na tematické cíle a investiční priority EU	<p><u>Tematický cíl 11 Posilování institucionální kapacity a účinné veřejné správy prostřednictvím:</u> EFRR čl. 5, bod 11: zvyšování institucionální kapacity a zlepšování účinnosti veřejné správy prostřednictvím posilování institucionální kapacity a účinnosti orgánů veřejné správy a veřejných služeb souvisejících s prováděním EFRR, jež přispívají k realizaci opatření podporovaných z ESF v oblasti institucionální kapacity a účinnosti veřejné správy (EFRR)</p>
Řídící orgán	<p>ŘO: MMR</p> <p>Spolugestoři: MPO, MŠMT, MD, MŽP, MPSV, Magistrát hlavního města Prahy</p>

5.2 Posudek OECD

Ministerstvo pro místní rozvoj obdrželo posudek OECD k materiálu vymezujícím operační programy a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání evropských fondů.

Ve své zprávě OECD informuje o postupu ministerstva pro místní rozvoj, který si kladl za cíl respektovat, od prvních fází přípravy, dva hlavní dokumenty pro přípravu budoucího programového období 2014-2020: strategii Evropa 2020 a Národní program reform. OECD velmi pozitivně hodnotí zejména vymezení přehledné a provázané intervenční logiky, v rámci které MMR nejprve vytvořilo pět národních rozvojových priorit a posléze i osm tematických okruhů.

Obecné poznatky

ČR byla podle OECD podobně jako sousedící země silně zasažena ekonomickou krizí v roce 2009. Ačkoliv byla reakce na krizi ze strany ČR poměrně promptní a hospodářská recese trvala poměrně krátce, ČR se nyní podle studií OECD potýká s problémem málo dynamického růstu. OECD je proto toho názoru, že správně nastavené OP pro období 2014+ mají potenciál tuto situaci zvrátit a generovat dlouhotrvající a udržitelný růst. OECD ve své zprávě vymezila čtyři hlavní hnací mechanismy udržitelného růstu: Lidské zdroje, Podpora podnikání, Investice na místní úrovni a Sociální ekonomiku.

Lidské zdroje:

Úspěšné ekonomiky jsou s to rychle se adaptovat na externí šoky či dlouhodobější trendy. Této adaptability lze dosáhnout kombinací státních zásahů např. v úpravě právního rámce pro trh práce a opatření, jež posilují připravenost místních komunit. Ústředním ukazatelem jsou přitom dovednosti a zaměstnatelnost pracovní síly. OECD v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba taková opatření vytvářet s vidinou udržitelnosti. Velmi důležitý je i princip partnerství na místní úrovni, v rámci kterého by spolupracovaly instituce trhu práce se zaměstnavateli za účelem efektivní alokace volné kapacity na trhu práce.

Podnikání:

OECD klade důraz na podnikání při tvorbě nových pracovních míst a místního rozvoje. Instituce na regionální a místní úrovni mohou lépe čelit těmto výzvám. Téma podnikání a inovace správně zohledňuje důležitost rozvoje infrastruktury pro podnikání a zapojení partnerů a institucí na místní úrovni do tohoto procesu. Malé a střední podniky jsou úspěšné při podnikání a v oblasti služeb a hrají důležitou roli také v nízkouhlíkové ekonomice.

Investice na místní úrovni:

- Ekonomický rozvoj je ovlivňován principem partnerství mezi veřejným, soukromým a institucionálním sektorem, vertikální a horizontální spoluprací uvnitř veřejného sektoru.
- Dlouhodobá snaha přináší výsledky i v krátkodobém časovém úseku.
- Rozvoj agentur a sdružení.

Důraz na regionální a místní samosprávy, které jsou důležité pro územní rozvoj, je správně reflektován v *Integrovaném regionálním OP*.

Sociální ekonomika:

Výzkum OECD prokázal, že podniky a organizace zabývající se sociální ekonomikou přispívají k posílení podnikatelského ducha, usnadňují demokratické fungování podnikatelského prostředí, obsahují sociální odpovědnost a podporují aktivní sociální začlenění ohrožených skupin. *Integrovaný regionální OP* podporuje služby na místní úrovni, které vedou k vytváření nových pracovních míst. Role sociální ekonomiky při sociálním začleňování je také zdůrazněna v *OP Zaměstnanost a vzdělávání*.

Intervence pro podnikání a inovace

- Konkurenceschopnost je důležitý aspekt pro místní ekonomický rozvoj, neboť umožňuje regionům se úspěšně prosadit v globální ekonomice.

- Malé a střední podniky jsou největším poskytovatelem pracovních míst ve většině zemí OECD.
- Podpora technologických inkubátorů pomůže českým regionům rozšířit stávající místní znalostní ekonomiku pomocí propojení univerzit s podniky, vytváření příznivého prostředí pro podnikání v oblasti technologií, výzkumu na vysokých školách a přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku.

Intervence pro oblast dopravy a environmentální infrastruktury:

- Důraz na modernizaci a rozvoj dopravních systémů (spolu s vodním a odpadním hospodářstvím) a ekologická revitalizace vodních zdrojů dokazuje, že ČR chápe důležitost této infrastruktury.
- Má potenciál vytvořit provazby s ostatními OP, př. cestovní ruch (Integrovaný regionální OP) a snižování energetické náročnosti ekonomiky (OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost)

Intervence pro ESF:

- Je důležité klást největší důraz na zajištění toho, aby ČR měla udržitelnou a dlouhodobou konkurenceschopnost za pomoci efektivního pracovního trhu.
- Budování kvalifikované a přizpůsobivé pracovní síly a zvyšování nabídky kvalitních pracovních míst jsou dva klíčové cíle pro vládu ČR.

Integrovaný regionální OP:

- Zaměřuje se mimo jiné na zaměstnatelnost znevýhodněných skupin a zároveň nepřehlídí často opomíjené skupiny (př. senioři a postižení čelí hrozbě sociálního vyloučení).
- Hledání vazby mezi zdravotní a sociální péčí je důležitým aspektem tohoto OP a vytváří potenciální vazby s ostatními OP.

OP Praha – pól růstu ČR

- Tento OP reflektuje mnoho aspektů obsažených v ostatních OP – konkurenceschopnost, inovace, zlepšení infrastruktury, fungování pracovního trhu a začleňování znevýhodněných skupin.

Posudek OECD je přílohou tohoto dokumentu.

5.3 Předběžné komentáře Světové banky

Ministerstvo pro místní rozvoj obdrželo komentáře SB k materiálu vymezujícím operační programy a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání evropských fondů.

Celkově SB hodnotí pozitivně postup MMR při přípravě budoucího programového období s následujícími hlavními závěry:

Obecné poznatky:

- Oceňuje novou intervenční logiku, zavedení tematických okruhů, zjednodušení implementačního nastavení a redukci počtu OP.
- Kladně hodnotí v podkladu vazbu na strategii Evropa 2020 a NPR.
- Podporuje vytvoření „převodníku“ (*bridge*) mezi strategickými cíli (NRP a budoucími cíli OP, tj. TO).
- Doporučuje v budoucím rozpracování OP posílení vazby mezi rámcovým dokumentem a popisem jednotlivých OP.

Konkurenceschopnost a inovace

- SB kladně hodnotí nastavení cílů a zaměření intervencí v oblasti VaV a inovací.
- ČR by se měla zaměřit na inovace a *knowledge intensive investments*.

- SB reflektuje, že se ČR v oblasti VaV výrazně posunula k naplnění lisabonských cílů a cílů strategie Evropa 2020. Podíl investic do VaV ze soukromého sektoru (62%) je navíc v EU vysoce nadprůměrný.
- SB dále doporučuje zařazení následujících intervencí do OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost:
 - Potřeba posílit duševní vlastnictví – EPO patentové ukazatele zůstávají v ČR výrazně za očekávaným podílem.
 - Reforma inovačního (veřejného i soukromého) systému – namísto grantů systém soutěžních pobídek.
- Podle SB je rovněž potřeba zjednodušit zakládání podniků, jelikož firmy v ČR nečelí dostatečnému konkurenčnímu tlaku a proto nemají potřebu inovovat.

Zaměstnanost a vzdělávání:

- Podle SB by systém vzdělávání měl studenty vybavit obecnými schopnostmi, aby sami správně vyhledávali příležitosti na trhu práce.
- SB souhlasí s důrazem ČR na posílení excelentních pracovišť VaV. Systém vyššího vzdělání by měl dále být inkluzivní a měl by zprostředkovat vzdělání většině mladé populace tak, aby produkoval dostatečný počet odborných pracovníků z hlediska aktuální i budoucí potřeby trhu práce.
- Dle mínění SB jsou moderní systémy vyššího vzdělání stále méně přímo řízeny vládami prostřednictvím regulace. Regulovány jsou pouze ty nejdůležitější oblasti. Potřebné kontroly vysokého školství je dosahováno spíše nepřímou skrze financování v závislosti na výkonu (*performance based*) a důrazem na interní hodnocení kvality v rámci VŠ.
- Zpráva SB pozitivně hodnotí zaměření ČR na strategie aktivního stárnutí se zřetelem na sociální začleňování. Stárnutí je ale podle SB důležitý aspekt v rámci řady dalších oblastí jako je produktivita, růst, vzdělávání nebo zdravotní péče. Proto je třeba zpracovat strategie aktivního stárnutí i v těchto relevantních oblastech.
- SB podporuje důraz ČR na inkluzivní vzdělávání, jelikož strategie inkluzivního vzdělávání představují nezbytné předpoklady pro dobře fungující trh práce. Z pohledu SB je inkluzivní vzdělávání v ČR zásadní především v souvislosti s romskou minoritou, jelikož systém počátečního dětského vzdělávání nabízí dle průzkumů SB jisté přísliby pokroku.

Předběžné komentáře SB jsou přílohou tohoto dokumentu.

5.4 Strategické zaměření tematických okruhů

Strategické zaměření tematických okruhů je součástí samostatné přílohy k předkládanému dokumentu.

Seznam použitých zkratek

CADSES	Program nadnárodní spolupráce v letech 2004-2006
CBA	Cost Benefit Analysis (analýza nákladů a přínosů)
CENTRAL EUROPE	Program nadnárodní spolupráce v letech 2007-2013
CLLD	Community Led Local Development (komunitně vedený místní rozvoj)
CZ	Česká republika
DE	Spolková republika Německo
Dohoda o partnerství	Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund – ERDF)
EIB	Evropská investiční banka
EK	Evropská komise
ENRF	Evropský námořní a rybářský fond (European Marine and Fisheries Fund - EMFF)
EPO	Evropský patentový úřad (European Patent Office – EPO)
ESF	Evropský sociální fond (European Social Fund – ESF)
ESPON 2013	OP (Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost)
EU	Evropská unie
EUROSTAT	Statistický úřad EU
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (European Agricultural Fund for Rural Development - EAFRD)
FS	Fond soudržnosti (Cohesion Fund - CF)
GS	Generální sekretář
HDP	Hrubý domácí produkt
HU	Maďarská republika
ICT	Informační a komunikační technologie
INTERACT II	Název operačního programu
INTERREG IVC	OP Mezuregionální spolupráce
IROP	Integrovaný regionální operační program
IT	Informační technologie
IT	Itálie
ITI	Integrated Territorial Investments (integrované územní investice)
ITS	Intelligent Transportation Systems (Inteligentní dopravní systémy)
JAP	Joint Action Plan (Společný akční plán)
KP	kohezní politika, politika soudržnosti
LZZ	Lidské zdroje a zaměstnanost (operační program)
MD	Ministerstvo dopravy ČR
MKS	Meziresortní koordinační skupiny
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MSP	Malé a střední podniky
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
MŽP	Ministerstvo životního prostředí ČR

NATURA 2000	Soustava chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy EU
NERV	Národní ekonomická rada vlády
NPR	Národní program reformy ČR
NRP	Národní rozvojové priority
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
NUTS 2	Územní jednotka – region soudržnosti
NUTS 3	Územní jednotka – odpovídá krajům
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP	operační programy
OP EFRE	Název operačního programu (Sasko)
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
ORP	Obce s rozšířenou působností
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PL	Polská republika
PRV	Program rozvoje venkova
ROP	Regionální operační program
ŘO	Řídící orgán
SB	Světová banka
SEA	Strategic Environmental Assessment (proces posuzování vlivů koncepcí a územně plánovacích dokumentací za životní prostředí)
SI	Republika Slovinsko
SMK	Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR
SRN	Spolková republika Německo
SRR	Strategie regionálního rozvoje
SSR	Společný strategický rámec (Common Strategic Framework – CSF)
SVK	Slovenská republika
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
TEN-T	Trans-European Transport Network (Transevropská dopravní síť)
TO	Tematické okruhy
UNESCO	Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu
URBACT II	Název operačního programu
VaV	Výzkum a vývoj
VaVaI	Výzkum, vývoj a inovace
OP VaVpI	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
VŠ	Vysoké školy
ZTP	Osoby se zvláště těžkým postižením
ŽP	Životní prostředí
3E	Hospodárnost, efektivnost a účelnost